

Äldrenämnden

Tid: Onsdagen den 16 januari 2019, kl. 13:00

Plats: Sessionssalen, Juneporten, Jönköping
Fotografering av ordinarie ledamöter sker efter upprop,
protokollets justering samt fastställande av dagordning,
ca 13:05, i sammanträdesrum Trull

Kallelsen utsänds även till ersättarna som har rätt att närvara.
Ledamot som inte kan närvara kontaktar själv ersättare.

Ärenden

Hålltider

1. Upprop
2. Protokollets justering
Förslag: fredagen den 25, klockan 11:30
Justerare: Karin Widerberg (alt. Lars-Evert Sahlin el. Suwannee Wilhelmsson)
Skyndsamma ärenden justeras i samband med sammanträdet, alternativt dagen efter
3. Fastställande av dagordning
4. Beslut om verksamhetsplan
(Än2019:6)
Föredragande: Greger Kjellman 13:20-14:00
5. Tidplan för uppföljning av ekonomi och verksamhet för
äldrenämnden 2019
(Än2019:4) 14:00-14:10
6. Informationsärende: Nytt från förvaltningen
Föredragande: Karl Gudmundsson 14:10-14:20
7. Lokalprogram för nytt äldreboende i Tenhult
Föredragande: Cecilia Landerholm 14:50-15:20
8. Prissättning inom hemtjänsten 2019
(Än2019:8)
9. Meddelanden
10. Anmälan om delegationsbeslut

11. Övrigt

Ann-Marie Hedlund
Ordförande

Helene Fåglefelt Lindmark
Sekreterare

4

Äldrenämnden

Verksamhetsplan för äldrenämnden 2019

Än 2019:6

Sammanfattning

Socialförvaltningen har upprättat ett förslag till en verksamhetsplan för äldrenämndens verksamhet och ekonomi 2019.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2019-01-03

Verksamhetsplan 2019

Förslag till äldrenämnden

- Socialförvaltningens förslag till verksamhetsplan för 2019 inom äldrenämndens område fastställs.

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Greger Kjellman
Ekonomichef

Beslutet expedieras till:

Kommunstyrelsen
Stadskontoret
Ledningsgruppen

Verksamhetsplan 2019

Äldrenämnd

Innehållsförteckning

Inledning	4
Verksamhetsöversikt	4
Nämndens uppdrag	4
Verksamhetsbeskrivning	4
Nämnd och gemensam verksamhet	5
Äldreomsorg	5
Hälsö- och sjukvård	6
Huvudsakligt fokus 2019	6
Medarbetare	6
Rekrytering och kompetensförsörjning	8
Digitalisering	10
Välfärdsteknologi och digitala tjänster	11
Nytt verksamhetssystem	11
E-handel	11
E-lärande	12
Intern kontroll	12
Kompetensförsörjning	12
Arbetsmiljö och likabehandling	13
Ekonomisk förvaltning	13
Verksamhetens kärnuppdrag	14
Informationssystem och datasäkerhet	15
Mål, resultat och uppdrag	16
Mål	16
Hållbart samhälle	16
Medborgare	16
Verksamhet	19
Arbetsgivare	21
Ekonomi	24
Resultatindikatorer	25
Medborgare	25
Arbetsgivare	29
Uppdrag	30
Hållbart samhälle	30
Medborgare	31
Verksamhet	32
Arbetsgivare	35

Ekonomi	37
Nämndens ekonomi	39
Verksamhetsförändringar	40
Investeringar.....	41
Framåtblick.....	42

Bilagor

Bilaga 1: Alla service- och värdighetsgarantier inom äldreomsorgen_NY

Inledning

Nu inleds en ny mandatperiod med en verksamhetsplan för det första verksamhetsåret.

En stor förändring är den nya nämndsorganisationen med tre nya nämnder. Äldrenämnden, socialnämnden samt individ- och familjeomsorgsnämnden som också har tre utskott för individärenden. Samtliga nämnder kommer fortfarande ha en sammanhållen förvaltning.

Verksamhetsplanen tar sikte på att klara de utmaningar som finns både på lång och kort sikt. Under ett antal år har DIALOGEN använts som en utvecklingsstrategi för det systematiska förbättringsarbetet. Den har fokuserat på att utveckla processer och flöden och har handlat om att utveckla ett systematiskt förbättringsarbete som utgår från medborgarens behov. När vi nu inleder en ny mandatperiod har denna strategi nått sitt mål genom att ett kvalitetsledningssystem antagits av nämnderna. Det innebär att vi nu har ett strukturerat system för ständiga förbättringar och andra utvecklingsarbeten. Det kommer väl till pass för att genom förbättringar som är innovativa, hållbara och sammanhållna för att nå en ekonomi i balans utan att kostnaderna ökar.

Med erfarenhet och analys av tidigare år är det några viktiga områden att fortsätta prioritera. Det är personal- och kompetensförsörjning som handlar om hur vi lyckas rekrytera, behålla och utveckla socialförvaltningens personal och som är nyckeln till hur väl verksamheterna ska klara sina uppdrag. Verksamheterna behöver också ta tag i de förslag till förbättringar som kommit fram vid de genomlysningar som genomförts. Den interna samverkan kan förbättras inom den sammanhållna socialförvaltningen.

Införandet av det nya verksamhetssystemet kommer att ta resurser och kräver kraftsamling. Utvecklingsarbetet med det nya verksamhetssystemet kommer att förbättra arbetsprocesser samt ge möjlighet att digitalisera tjänster till våra medborgare. Jönköpings kommuns Vision 2030 kommer att påverka de kommande årens planering eftersom förvaltningen och nämnderna kommer att delta i hela kommunens arbete med att göra verklighet av visionen.

Här har nu nämnden en verksamhetsplan med mål, uppdrag och aktiviteter som syftar till att klara av att få balans mellan resurser och de krav som ställs på verksamheterna. Då kommer strukturerade och täta uppföljningar att behövas för att se om nämndens verksamheter går åt rätt håll.

Karl Gudmundsson

Socialdirektör

Verksamhetsöversikt

Nämndens uppdrag

Äldrenämnden har det övergripande ansvaret för kommunens äldreomsorg och därtill hörande förebyggande och uppsökande verksamhet, hälso- och sjukvård inom hela socialtjänsten samt medverkan i samhällsplaneringen utifrån ett äldreperspektiv.

Verksamhetsbeskrivning

Mått	2017 utfall	2018 prognos	2019 prognos
Personer som får hälso- och sjukvårdsinsatser inom ordinärt eller särskilt boende	4 118	4 198	4 230

Mått	2017 utfall	2018 prognos	2019 prognos
Antal personer med hemtjänst (exkl. dem som bara har matkorg)	2 142	2 150	2 170
Antal timmar per beslut per månad hemtjänst	31,9	33,6	33,7
Antal platser särskilda boenden inklusive korttid	1 628	1 625	1 625
Antal personer med beslut om enbart matportion i hemmet	227	210	100

Nämnd och gemensam verksamhet

Socialförvaltningens gemensamma verksamhet omfattar såväl den politiska verksamheten som den gemensamma staben. I den gemensamma staben arbetar cirka 120 medarbetare. Till stab och ledning, underställd socialdirektör finns också fyra funktionschefer. Uppdragsgivare till gemensam stab i förvaltningen utgörs primärt av förvaltningsledningen och leds av socialdirektör. De gemensamma funktionerna är organiserade i 12 olika enheter. Enheterna är organiserade utifrån olika strategiska områden såsom HR, utbildning, kvalitetsarbete, ekonomi, lokalförsörjning, administration, IT med mera. Under 2019 tillkommer en enhet med fokus på utvecklingen av välfärdsteknik. Inom ramen för gemensam verksamhet samordnas en rad förvaltningsövergripande processer inom ramen för det gemensamma ledningssystemet DIALOGEN.

Äldreomsorg

Äldreomsorgens värdegrund lyder:

- Socialtjänstens omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande.
- Värdigt liv och välbefinnande stärks genom självbestämmande, individanpassning, delaktighet, respekt för privatliv och personlig integritet, ett gott bemötande, insatser av god kvalitet, trygghet samt meningsfullhet och sammanhang.
- För att leva upp till värdegrunden arbetar äldreomsorgen med ett salutogent förhållningssätt. Äldreomsorg bedrivs både som öppen verksamhet och i särskilda boendeformer:
- Hjälp i hemmet har en avgörande betydelse för om den enskilde ska kunna bo kvar i den befintliga bostaden trots omfattande behov av vård och omsorg. Den hjälp som ges personer i äldreboende med hemtjänst definieras också som hjälp i hemmet. Inom äldreomsorgen pågår ett arbete med att utveckla hjälp i hemmet så att en högre grad av flexibilitet kan åstadkommas. Inom hemtjänsten finns det flera utförare att välja mellan. Komplement till hemtjänst är dagverksamhet, patruller, anhörigstöd, växelvård och den icke biståndsbedömda öppna verksamheten. Matdistribution av varm mat sker sju dagar per vecka till dem som inte själva kan laga sin mat eller besöka äldreboendets restaurang.
- Övrig öppen verksamhet med dagverksamheter och mötesplatser främjar äldres möjligheter att bo kvar i den egna bostaden och har som syfte att ge meningsfull sysselsättning och social gemenskap med andra. Verksamheten kan samtidigt vara en avlastning för anhöriga.
- Särskilda boendeformer: Det finns tre olika typer av äldreboenden; äldreboende med helinackordering, äldreboende med helinackordering för personer med demenssjukdom och äldreboende med hemtjänstavgift.
- För personer som inte är i permanent behov av särskilt boende finns olika typer av korttidsboende; avlösning, rehabilitering, återhämtning och palliativ vård/omsorg (vård i livets slutskede). I takt med utbyggnaden av hemteam och hemrehabilitering minskar behovet av korttidsvistelse.

Hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvårdsfunktionen (HS-funktionen) ansvarar för den hälso- och sjukvård som bedrivs i hemmet, på särskilt och ordinärt boende, i Jönköping kommun. Totalt arbetar i funktionen cirka 430 medarbetare med olika professioner; cirka 250 sjuksköterskor/specialistsjuksköterskor, knappt 60 arbetsterapeuter, drygt 35 sjukgymnaster/fysioterapeuter, cirka 55 undersköterskor och 6 rehabassistenter, samt enhetschefer, biträdande enhetschefer och enhetsadministratörer.

I begreppet hälso- och sjukvård ingår vård, omvårdnad, rehabilitering och habilitering samt förskrivning av hjälpmedel. Hälso- och sjukvårdsinsatser utförs också av personal i övriga funktioner då legitimerad personal delegerat och överlåtit uppgifter till dessa.

Huvudsakligt fokus 2019

Under 2019 är personal- och kompetensförsörjning fortsatt en av äldrenämndens stora utmaningar. Det gäller både innevarande år och i planeringen framåt, när demografin kommer att göra att än fler anställda behövs inom äldreomsorg och hälso- och sjukvård. Även ekonomin är i fokus under 2019, eftersom det krävs åtgärder för att komma i ekonomisk balans. Mer om detta under rubrik 4. Nämndens ekonomi.

Under våren 2018 redovisades en utblick med långsiktiga utmaningar inom äldrenämndens verksamhetsområden, dessa är fortsatt giltiga.

Något som också blir aktuellt 2019 är planeringen av ett nytt verksamhetssystem och nya arbets sätt, IBIC (Individens behov i centrum) samt för hälso- och sjukvården KVÅ (klassifikation av vårdåtgärder).

Medarbetare

Socialförvaltningen, liksom kommunen som helhet, står inför en stor utmaning framöver då antalet personer i arbetsför ålder minskar samtidigt som behoven i verksamheten ökar.

I dag har förvaltningen cirka 4 900 tillsvidareanställda medarbetare. Vi har även ungefär 700 visstidsanställda medarbetare. 88 % av medarbetarna är kvinnor och 12 % är män.

Medelåldern är 43 år (nov 2018) och den var 44 år 2015-2017. Det är små skillnader mellan funktionerna. Andelen medarbetare i åldersgrupperna 40-49 och 50-59 minskar med några procentenheter medan andelen i övriga åldersgrupper, både yngre och äldre ökar.

Fram till 2026 kommer ungefär 650 av våra medarbetare gå i pension. Personalomsättningen, tillsvidareanställda som slutar i kommunen exklusive pension, ökade från 6,9 % 2016 till 7,9 % 2017 och för 2018 är den 7,5 %. Av de största yrkesgrupperna, fördelat på AID, är det sjuksköterskorna som har den högsta personalomsättningen (exkl pensionsavgångar). Därefter följer vårdbiträden, personliga assistenter, arbetsterapeuter och kockar. Flera stora yrkesgrupper har lägre personalomsättning än förvaltningens genomsnitt och det är undersköterskor, socialsekreterare, behandlingsassistenter skötare och vårdare.

Personalomsättningen är lägre 2018 jämfört med 2017 för alla utom sjuksköterskor och arbetsterapeuter.

AID	Antal 2018-01-01	Antal med avgångskod	Personalomsättning
206 014 Sjuksköterska. funktionsnedsättning och äldreomsorg/geriatrik	186	22	11,80 %
207 024 Vårdbiträde. särskilt boende	405	44	10,90 %
207 027 Personlig assistent, ledsagare	313	32	10,20 %
301 010 Arbetsterapeut	112	11	9,80 %
601 010 Kock	112	10	8,90 %
207 011 Undersköterska. särskilt boende	1 692	121	7,20 %

AID	Antal 2018-01-01	Antal med avgångskod	Personalomsättning
351 010 Socialsekreterare	264	18	6,80 %
Total	4 839	365	7,50 %

Sjukfrånvaro

Att arbeta med vår sjukfrånvaro är och kommer vara fortsatt mycket viktigt. Sjukfrånvaron varierar under årets månader men också från år till år. Enligt Försäkringskassan vände inflödet till sjukpenning nedåt i början av 2017.

I socialförvaltningen ser vi också att sjukfrånvaron minskar något eller i vart fall inte ökar för 2018.

Socialnämnd	Sjukfrånvaro i %	Äldrenämnd	Sjukfrånvaro i %
2018	6,6	2018	8
2017	6,9	2017	8,3

Minskningen syns främst i de långa sjukfallen som pågår i 90 dagar eller längre. Den korta sjukfrånvaron, upp till 90 dagar, ökar. Sjukfrånvaron är som störst för måltidspersonal (11,1%), undersköterskor inom äldreomsorgen (10,24%) och personliga assistenter (9,52%).

Det är därför viktigt att fortsätta arbeta med att minska sjukfrånvaron. Förvaltningen samarbetar med kommunhälsan kring medarbetare med flest antal sjukfall. Det är satsningar som riktas individuellt till varje medarbetare för att öka hälsan och minska sjukfrånvaron.

Nya lagkrav i socialförsäkringsbalken innebär att arbetsgivaren ska ta fram en plan för återgång i arbete när en medarbetare förväntas vara sjuk en längre period. Denna ”plan för återgång i arbete” ska upprättas när en medarbetare förväntas vara sjukskriven mer än 60 dagar och ska göras senast dag 30 i sjukskrivningen. Även om kommunen haft en liknande rutin innan, så har det nu blivit tydligare att det är viktigt att arbeta med rehabiliteringsarbetet. Planen är till för att snabbt få tillbaka medarbetare i arbete igen. Införandet av Adato, som är ett datasystem som kan hjälpa cheferna med påminnelser och för dokumentation i enskilda rehabiliteringsärenden, underlättar för att få struktur på rehabiliteringsarbetet. Att vara i arbete är en friskfaktor.

Försäkringskassans statistik visar att det är psykisk ohälsa som är den främsta bakomliggande orsaken till sjukfrånvaro och att kvinnor i större utsträckning är sjukskrivna för psykiatriska diagnoser än vad män är. Det är i de kvinnodominerade yrkena med mycket människokontakter som sjukfrånvaron är störst.

Med tanke på att personalförsörjningen är en stor utmaning måste fokus inte bara vara på att rekrytera ny personal utan att behålla den personal som finns. Sveriges kommuner och landsting, SKL, beskriver det som att fler behöver arbeta mer. För att klara det behöver sjukskrivningarna minska. Ett hälsofrämjande medarbetarskap där medarbetarna känner delaktighet och inflytande och trivs och känner arbetsglädje är en förutsättning. Även chefernas förutsättningar behöver förbättras så att det finns utrymme för dem att arbeta med ett hälsofrämjande ledarskap. Det ska finnas tid och utrymme att arbeta med det systematiska arbetsmiljöarbetet på arbetsplatsen. Det är viktigt att arbetet med att fler ska arbeta mer sker i dialog mellan medarbetare och chefer och att kommunikationen och samverkan är hälsofrämjande.

Fler arbetar mer - heltid som norm, delade turer och bemanningsplanering

Heltid som norm och den kommungemensamma handlingsplanen kommer ha störst påverkan på socialförvaltningen av kommunens alla förvaltningar då vi är den förvaltning med allra flest deltid och lägst genomsnittlig tjänstgöringsgrad.

Arbetet med bemanningsplanering och arbetstidsmodeller fortsätter under 2019 som en förutsättning men också som ett stöd till verksamheten för att klara målen i handlingsplanen.

I enlighet med handlingsplanen ska alla nyanställda erbjudas heltid senast vid halvårsskiftet 2019. Socialförvaltningens ledning har beslutat att detta ska göras från och med 1 januari 2019.

Vid utgången av 2021 ska alla deltidsanställda vara erbjudna heltidsanställning. För att öka ande-

len som arbetar heltid och samtidigt minska timvikarieanvändningen så måste vi förenklat omfördela tid som redan finns i systemet. En större del av arbetet ska utföras av tillsvidareanställd personal som arbetar heltid. Det innebär att det kommer behövas färre vikarier. Det finns dock en utökad risk för att överkapacitet uppstår i verksamheten, där verksamheten har mer tillgång till personalresurser än vad som krävs för att täcka behovet. Hanteras inte denna överkapacitet på ett bra sätt leder den till ökade kostnader för verksamheten. Kostnader för en eventuell överkapacitet är svår att beräkna. Det är av yttersta vikt att förvaltningen nogsamt följer utvecklingen under införandet för att kunna planera användandet av överkapacitet som uppstår och hantera problem som uppstår på vägen. Målsättningen är att heltid som norm ska vara kostnadsneutralt.

Under själva införandet av en heltid som norm finns också vissa inslag som kommer att kunna medföra ökade kostnader t.ex. omställningskostnader, ökad sjukfrånvaro på grund av oro och stress, ökat antal mötestillfällen i organisationen för att ta fram fungerande avtal och modeller, ökat antal utbildningstillfällen.

Om vi hade erbjudit alla medarbetare som har en deltidsanställning över 50 procent upp till 99 procent ett heltidsarbete och alla hade tackat Ja hade det inneburit ökade kostnader med ca 160 miljoner kronor. Arbete med projekt bemanningsplanering och arbetstidsmodeller blir nu förvaltningens modell för att arbeta med både heltidsfrågan och delade turer. Målet är att projektet bistår förvaltningens alla enheter att bättre planera sin verksamhet och därmed också bidrar till ett bättre resursutnyttjande.

Rekrytering och kompetensförsörjning

En av våra största utmaningar under lång tid framöver är personalförsörjningen. Vår förmåga att utveckla våra nuvarande medarbetare och rekrytera nya kommer över tid vara avgörande för att vi ska kunna leverera kommunala tjänster till medborgarna.

För att bli en attraktiv arbetsgivare för både nuvarande och framtida medarbetare behöver vi arbeta med hälsofrämjande medarbetarskap, hälsofrämjande ledarskap samt hälsofrämjande kommunikation och samverkan, det vill säga hälsostrategin.

Sunt arbetsliv som är en partsammansatt organisation som drivs av de fackliga organisationerna i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) samt Sobona har identifierat 8 friskfaktorer som om de används aktivt, systematiskt och långsiktigt ger god arbetsmiljö och låg sjukfrånvaro. Dessa åtta är ett närvarande och engagerat ledarskap, delaktighet och möjlighet att påverka beslut, kommunikation och feedback, ett bra systematiskt arbetsmiljöarbete, ett genomtänkt system för rehabilitering, rättvisa och transparens, kompetensutveckling och byte av arbetsuppgifter samt prioritering av arbetsuppgifter vid hög arbetsbelastning. Alla dessa 8 ryms inom vår hälsostrategi och behöver utvecklas och arbetas med.

Varje år genomförs en årlig studie och medarbetarundersökning som heter "Great place to work". Denna undersökning genomförs i 50 länder och i ca 7000 organisationer. Den visar att en utmärkt arbetsplats, en bra plats att arbeta på, karaktäriseras av att medarbetarna känner förtroende för chefer och ledare, är stolta över det man gör och trivs med människorna man arbetar med. Även detta är strategier som vi behöver arbeta med i vår hälsostrategi.

Hälsofrämjande medarbetarskap

För att bli en bra plats att arbeta på behöver vi delaktiga och engagerade medarbetare som har inflytande över sitt arbete. Trivsel, arbetsglädje och bra klimat behöver allas medverkan för att bli till. Det är när detta uppnås som verksamheten också lyckas som bäst. Känslan av sammanhang främjar hälsa och arbetsglädje. Jobbet ska kännas meningsfullt, begripligt och hanterbart.

Engagemanget hos våra medarbetare ökar om det finns arenor för diskussion där samtalsklimatet är tillitsfullt. Vår förmåga att skapa god arbetsmiljö kommer att vara av stor betydelse för vår

attraktivitet. Dialogen, som är socialförvaltningens strategi för hur vi långsiktigt ska arbeta för att utveckla, förändra och förbättra verksamheten och vårt arbetssätt, skapar förutsättningar för medarbetarna att vara delaktiga, insatta och uppdaterade. Det är därför viktigt att arbetet med Dialogen fortsätter för att möjliggöra utveckling tillsammans med medarbetarna och i facklig samverkan. Delaktighet börjar med att alla medarbetare deltar i de forum vi har såsom APK och APT. Som arbetsgivare behöver vi ta ansvar för att detta inryms i den ordinarie arbetstiden. Genom att arbeta med vår bemanningsplanering både strategiskt och operativt ska vi möjliggöra att våra medarbetare ska ha de bästa förutsättningarna för att kunna delta på dessa viktiga möten.

Medarbetarnas engagemang och delaktighet i planering och uppföljning av verksamheten är oerhört viktig och behöver stärkas. Under 2019 ska förvaltningen tillsammans med fackliga organisationer utveckla och förbättra förutsättningarna/formerna för samverkan ute i verksamheterna.

Hälsofrämjande ledarskap

För att alla våra medarbetare ska känna att socialförvaltningen är en bra plats att arbeta på behöver vi se över cheferns förutsättningar. Ett tydligt och närvarande ledarskap med regelbundna samtal och träffar med medarbetarna är väsentligt för engagemang och arbetsglädje för både medarbetare och chefer.

Förvaltningen har under de två senaste åren haft som målsättning att öka antalet chefer. Satsningen har inom äldrenämnden i stort sett bara täckt upp för volymökningen. Inom socialnämnden har chefstätheten ökat något men ligger fortfarande långt ifrån det snitt som man kan se inom t.ex. tekniska nämnden där andelen chefer är 8,8% och antalet underställda i snitt är 11 medarbetare. Chefer inom kvinnodominerad verksamhet som äldrenämnden har i snitt 25 underställda vilket är 14 fler än vad cheferna inom mansdominerad verksamhet som tekniska nämnden har.

Inom IFO-nämnden är chefstätheten betydligt högre jämfört med övriga nämnder och har heller inte ändrats så mycket under åren.

	Antal chefer			Antal medarbetare			Andel chefer (%)			Antal underställda i snitt		
	SN	IN	ÄN	SN	IN	ÄN	SN	IN	ÄN	SN	IN	ÄN
mar-16	65	63	106	1 567	613	2 829	4,1	10,3	3,7	24,1	9,7	26,7
mar-17	76	67	112	1 606	603	2 932	4,7	11,1	3,8	21,1	9	26,2
mar-18	87	64	118	1 676	620	2 988	5,2	10,3	3,9	19,3	9,7	25,3

(I medelvärde är samtliga chefsnivåer inkluderade samt de med någon form av verksamhetsansvar, ex. förste handläggare och biträdande chefer).

Resurser behöver tillföras för att cheferna ska kunna vara närvarande i sitt ledarskap och få förutsättningar som står i proportion till omfånget av verksamheten. Färre antal underställda ger chefen förutsättningar att ta tillvara medarbetarnas engagemang, delaktighet och gemensamma ansvar för verksamheten.

Att chefer inom kvinnodominerade verksamheter som har betydligt högre sjukfrånvaro än inom t.ex. tekniska nämnden, gör att detta även måste hanteras ur ett hälsoperspektiv.

Som ett stöd till cheferna kommer förvaltningen under 2019 tillsammans med fackliga organisationer utveckla och förbättra förutsättningarna/formerna för samverkan ute i verksamheterna.

Hälsofrämjande kommunikation och samverkan

Hälsofrämjande kommunikation och samverkan är en förutsättning för delaktighet men skapas också genom delaktighet. Kommunikation är dock en utmaning i en så stor organisation som socialförvaltningen med ca 5 000 medarbetare.

Det är därför viktigt att samverkan fortsätter att utvecklas. Ett nytt samverkansavtal har slutits mellan SKL och de fackliga organisationerna. I kommunen har arbetet med att anpassa nuvarande samverkansavtal till det nya avtalet påbörjats. Under 2019 kommer förvaltningen och de fackliga organisationerna utveckla och förbättra formerna för samverkan ute i verksamheten. Avsikten med

samverkan är att med god arbetsmiljö och en väl fungerande verksamhet kunna leverera en god välfärd till medborgarna.

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling av våra medarbetare kommer vara av stor betydelse för vår attraktivitet. Både för att redan anställda ska välja att vara kvar hos oss, men också för att möta de utmaningar som ökade behov hos medborgarna ställer.

Vi kommer med allra största säkerhet inte kunna rekrytera all den yrkesutbildade personal vi har behov av. Förvaltningen har därför startat att se över alternativa kompetenser. Detta arbete måste dock intensifieras och utökas. Idag är det vård- och omsorgsarbetet inom äldreomsorgen som ses över, men vi kommer behöva bredda detta och se över alla våra befattningar och tjänster.

I det påbörjade arbetet med att se över alternativa kompetenser finns nu förslag på vårdnära servicetjänster och underskötersketjänster. Detta arbete måste samordnas tillsammans med arbetet med bemanningsplanering för att få bästa utfall.

Ökade behov hos medborgarna, med många svårt sjuka som bor hemma, kommer ställa större krav på bredare/djupare kompetens bland våra medarbetare. Andelen specialistutbildade sjuksköterskor behöver öka. Idag erbjuder vi fyra sjuksköterskor per år att läsa in en specialistutbildning med studielön, 17 500 kr per månad. För att vara fortsatt attraktiv behöver vi konkurrera med regioner och landsting och erbjuda full lön under specialistutbildningen. Vi ser behov av att sex sjuksköterskor per år erbjuds specialistutbildning. Kostnaden för detta bedöms till ca 3,3 mnkr.

För medarbetare inom vård- och omsorg kommer vidareutbildningar inom olika specialiteter såsom palliativ vård, demenssjukdom och specialpedagogik säkerligen behövas. Kostnaden per deltagare låg under 2016 på mellan 26 000 kr och 45 000 kr. Med de ökande vårdbehoven som följer av bland annat den demografiska utvecklingen kommer kostnaderna för liknande vidareutbildningar och andra specialistutbildningar öka.

På grund av de stora utmaningar som den framtida kompetensutvecklingen förväntas medföra kan arbetet behöva struktureras ytterligare genom någon form av utbildnings- och praktikcenter. Genom att samordna delar av APL (arbetsplatslärande) och VFU (verksamhetsförlagd utbildning) skulle förvaltningen kunna styra och kvalitetssäkra dessa delar ytterligare, samtidigt som verksamheternas handledaruppdrag skulle kunna avlastas något. Utformning och omfattning av ett sådant utbildnings- och praktikcenter behöver dock utredas noggrant för att tydligt visa vilka eventuella fördelar respektive nackdelar och kostnader detta skulle innebära.

Digitalisering

Ökad digitalisering inom vård- och omsorgssektorn kan stärka arbetet för en mer jämlik och likvärdig vård av god kvalitet. För att möta framtidens växande behov, med allt fler äldre, måste digitala lösningar användas för att kunna nyttja de mänskliga resurserna på bästa sätt.

Välfärdstekniken ska bidra till att de äldre känner sig tryggare och klarar sig längre i hemmet. Jönköpings kommun stödjer den nationella visionen att Sverige år 2025 ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter i syfte att underlätta för människor att uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd. Samverkan med regionen och andra kommuner i dessa utvecklingsfrågor är en förutsättning för att lyckas med detta.

Under kommande år kommer det vara viktigt att skapa digitala möjligheter både inom socialförvaltningens verksamhet men även mot medborgarna. En viktig del i det arbetet är socialförvaltningens nya verksamhetssystem som stödjer ett processororienterat arbetssätt för personalen och lätt tillgängliga e-tjänster för medborgarna.

Välfärdsteknologi och digitala tjänster

Välfärdsteknik är digital teknik som används i syfte att bibehålla eller öka, trygghet, självständighet, aktivitet eller delaktighet för en person som har eller löper en förhöjd risk att få en funktionsnedsättning. Att arbeta med välfärdsteknik handlar dock lika mycket om att skruva på arbetssätt och att jobba med förändringsledning som att implementera ny teknik.

En av målsättningarna under 2019 är att genomföra kartläggning och analys av behov kring välfärdsteknik gentemot berörda målgrupper. Det primära syftet med detta är att identifiera vilken välfärdsteknik som initialt ska prioriteras. Viktiga fokusområden blir att utvärdera potentiell nytta och mervärdet för medborgaren. Även aspekter kring vad som underlättar, stödjer och effektiviserar personalens vardagsarbete bör vägas in i prioriteringsarbetet.

Förvaltningen behöver arbeta fram en metodik kring implementation av välfärdsteknik där hela processen synliggörs – från individuell behovsbedömning till biståndsbedömning/förskrivning till implementation i verksamhet, till förvaltning och uppföljning. Juridiska och organisatoriska aspekter samt ansvar och roller behöver belysas.

Fortsatt arbete med att förbättra och utveckla den tekniska infrastrukturen genom samverkan med berörda förvaltningar ska bedrivas. Viktigt är att här bedriva detta systematiskt med socialförvaltningens IT-enhet.

Socialförvaltningen ska under 2019 planera och påbörja upphandling inom området trygghetskapande teknik. Under året finns även behov av att identifiera vilka digitala tjänster som potentiellt kan införas i förvaltningen.

Nytt verksamhetssystem

Under åren 2018-2020 pågår projektet Sammanhållen socialtjänst i Combine som innebär att införa socialförvaltningens nya verksamhetssystem. Målsättningen är att det ska vara ett gemensamt verksamhetssystem för socialtjänstens olika funktioner. Målsättningen är att systemet ska vara:

- modernt, användarvänligt och intuitivt system,
- anpassat för aktuella lagrum,
- stödja ett processororienterat arbetssätt,
- stödja nya dokumentationsstandarder,
- anpassat för mobilt arbetssätt med bärbara datorer, surfplattor och telefoner samt
- erbjuda medborgaren ett stort utbud av e-tjänster där medborgaren ska kunna följa sitt ärende.

För äldrenämnden innebär det bl.a. att processer kring IBIC med individen i centrum införs och digitaliseras. I arbetet kommer e-tjänster identifieras och implementeras med fokus på att ge medborgaren insyn, delaktighet och tillgänglighet. Under 2019 kommer planering och konfigureringsystemet genomföras för äldrenämndens delar. Systemet kommer börja användas i verksamheten under 2020 för de delar som berör äldrenämnden.

E-handel

Under 2018 infördes ett nytt inköpssystem för e-handel och fakturahantering i kommunen, e-handeln bedöms omfatta leverantörsfakturer om totalt cirka 500 mnkr.

Nyttor med systemet förväntas vara effektivisering av såväl inköpsprocessen som fakturahanteringsprocessen. Systemet bedöms också öka kommunens avtalstrohet eftersom det styr in kommunens certifierade beställare till att avropa från kommunens gällande avtal. Ett e-handelssystem bedöms också skapa kraftigt förbättrade möjligheter att följa upp olika typer av inköp i kommu-

nen. Mer detaljerad statistik kan tas fram för olika grupper av varor och tjänster, vilket ger värdefull information inför förnyade upphandlingar.

De intäkter som följer av e-handel utgörs främst av arbetstid som frigörs genom effektivare inköpsprocesser, till exempel minskad tid på beställningar och fakturahantering, samt lägre priser på inköpta varor och tjänster.

E-lärande

Socialförvaltningens strategi för kompetensutveckling bygger på en gemensam struktur där verksamhetens behov matchas med den individuella medarbetarens behov. Denna matchning styrs via kompetensutvecklingsplaner som är uppbyggda i fem steg, från introduktion av nyanställd medarbetare till vidareutbildning för erfaren medarbetare. Grundstrategin gör att utbildningars format kan anpassas utefter behov och målgrupp där e-lärande är ett av formaten som socialförvaltningen arbetar aktivt med, bland annat genom egenproducerade webbutbildningar i den egna playkanalen socialtjänstenplay. Användandet av webbutbildningar går stadigt uppåt och under 2018 hade playkanalen drygt 4000 tittartimmar vilket är mer än dubbelt så mycket som 2017.

Själva kompetensutvecklingsprocessen är idag till stora delar digitaliserad där både verksamheten och medarbetaren kan följa processen från anmälan till genomförda utbildningar i socialförvaltningens utbildningskatalog. Denna process kommer utvecklas vidare under 2019 så att den ännu tydligare kan styra och stödja verksamhet och en enskild medarbetare genom kompetensutvecklingen.

Under 2019 kommer socialförvaltningen försätta att utveckla och implementera e-lärandet samt den gemensamma kompetensutvecklingsstrategin.

Intern kontroll

Nämnden ska enligt kommunallagen se till att den interna kontrollen inom nämndens ansvarsområde är tillräcklig. Ansvaret innebär att nämnden behöver analysera de övergripande riskerna som kan förhindra att nämnden lever upp till följande krav:

1. Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
2. Efterlevnad av lagar och regler
3. Rättvisande redovisning och information om verksamheten

En väl genomförd riskanalys innebär att nämnden kan besluta om rätt mål och uppdrag för att nå en ändamålsenlig verksamhet och åtgärder för att förbättra den interna kontrollen eller granska att de åtgärder vi redan vidtar innebär att den interna kontrollen är tillräcklig. Åtgärder för att förbättra eller granska ingår i denna del av verksamhetsplanen och utgör nämndens internkontrollplan.

Kompetensförsörjning

Risk att kommunen inte kan attrahera, rekrytera och behålla den kompetens som behövs
Varför är det en risk?

En avgörande faktor för kommunens möjlighet att leverera välfärd och andra kommunala uppgifter är att kommunen kan rekrytera medarbetare med nödvändig kompetens. Inom flera sektorer råder idag en betydande kompetensbrist vilket innebär att konkurrensen är mycket stor. Om inte kommunen kan rekrytera leder det till konsekvenser i form av ökad risk för kvalitetsbrister i verksam-

heter eller i värsta fall att verksamheter inte kan utföras alls.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Kompetensförsörjningsplan	Nämnderna ska under 2019 omsätta kompetensförsörjningsstrategin i en kompetensförsörjningsplan utifrån de specifika utmaningar som finns inom nämnden, och genomföra planen.

Arbetsmiljö och likabehandling

Brister i arbetsmiljöarbetet

Varför är det en risk?

Socialförvaltningen är en stor och komplex verksamhet där många anställda möter människor i svåra livssituationer. Det finns en risk att arbetsmiljön medför påfrestningar som kan leda till stress och/eller ohälsa. Det finns också en risk att dessa påfrestningar inte uppmärksammas i tillräckligt hög grad.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Systematiskt arbetsmiljöarbete	Det systematiska arbetsmiljöarbetet med riskbedömningar är prioriterat i förvaltningen. Arbetssättet systematiseras ytterligare under 2019, med egenkontroll och styrning runt upplägg av arbetsplatskonferens. Samverkan med fackliga organisationer är prioriterad. Arbetssättet runt sjukskrivna medarbetare kvalitetssäkras i verksamhetssystemet Adato.

Ekonomisk förvaltning

Risk att budget ej hålls

Varför är det en risk?

Under 2018 blev det budgetöverskridande, risk finns att det upprepas 2019.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Övergripande ekonomistyrning	För att minska risken finns ett uppbyggt arbetssätt där förvaltningens ekonomi följs noga och redovisas varje månad i månadsrapporter. Andra åtgärder för att uppnå ekonomisk måluppfyllelse finns i verksamhetsplanen.

Hantering av brukares medel

Varför är det en risk?

Det finns risker och ett särskilt ansvar förknippade med de fall när socialförvaltningen får ett ansvar att hantera brukares pengar.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Regelbunden revision	Internrevision görs på särskilda boenden kring brukarens privata medel som hanteras av verksamhetens personal. Detta görs var fjärde år på berörda enheter, vilket innebär årligen 12 enheter inom ÄO och 16 enheter inom FO.

Verksamhetens kärnuppdrag

Brister i rutiner och processer

Varför är det en risk?

Eftersom socialförvaltningen hanterar en stor och komplex verksamhet finns en övergripande risk att något går fel, beroende på brister i processer och rutiner.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Strukturerat arbete med processer och rutiner	Ett strategiskt arbete med att steg för steg identifiera kritiska processer pågår, prioritering av detta arbete sker i förvaltningsledningen, beslut om processen sker också i förvaltningsledningen. När processen är klar utses ansvarig för att förvalta arbetet. Ansvarig för varje process har i uppgift att hålla kontroll på att processen är uppdaterad och relevant. Ansvarig utvecklingsledare kontrollerar på ett övergripande plan att arbete pågår med processerna. Socialdirektör har ansvar för att besluta om övergripande revision av arbetet om och när det är nödvändigt.

Brister i det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå

Varför är det en risk?

Kärnan i socialförvaltningens verksamhet är ett systematiskt kvalitetsarbete, där risker, avvikelser och synpunkter hanteras och där detta, tillsammans med verksamhetens resultat i övrigt, omsätts i förbättringsarbete. Om detta inte fungerar finns risker som rör alla perspektiv (medborgare, verksamhet, arbetsgivare och ekonomi). Det har därför i ledningssystemet identifierats som en kritisk punkt.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Systematiskt arbete med utveckling och revision	Varje enhet fyller i egenkontroll årligen. Områdeschef följer upp i samband med godkännande av resultat- och kvalitetsberättelse. Förutom detta görs revision på samtliga enheter vartannat år. 2019 görs revision i socialnämndens verksamheter. Revisionen görs av medarbetare i staben i möte med enhetschef och minst en medarbetare och resulterar i omdöme i resultat- och kvalitetsberättelse. Förvaltningen har också lagt en tyngdpunkt i utvecklingen av systematiskt förbättringsarbete, genom en särskild uppbyggd struktur.

Risk för allvarliga avvikelser (särskilt lex Sarah och vårdskador)

Varför är det en risk?

Eftersom socialförvaltningen hanterar en stor och komplex verksamhet, med ett lagstadgat uppdrag att sörja för socialtjänst och hälso- och sjukvård för kommunmedborgarna, finns risker att allvarliga fel begås som drabbar enskild.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
----------	-----------------------

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Tydligt ansvar för övergripande hantering av allvarliga avvikelser	En särskild organisation finns för att fånga upp allvarliga avvikelser (Lex Sarah och vårdskador). I avvikelshanteringssystemet kan samtliga medarbetare fylla i lex Sarah respektive händelser som ska till MAS för kännedom. Dessa rapporter hanteras sedan av utsedda kvalitetsansvariga i stab (socialt ansvarig samordnare (SAS), medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR)). För att händelserna ska leda till förbättringar finns både arbetssätt för hur varje enskild händelse skall hanteras samt rutiner för hur den samlade bedömningen ska delges politisk ledning och förvaltningsledning.

Risk för brister i dokumentation

Varför är det en risk?

En god dokumentation är av grundläggande betydelse för rättssäkerhet och god handläggning i ärenden. Om detta inte sköts finns olika typer av risker gällande bland annat kontinuitet, uppföljning och övergripande kvalitet.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Systematiskt arbete att förbättra bland annat med hjälp av egenkontroll.	Varje enhet med dokumentationsansvar fyller i egenkontroll årligen. Områdeschef följer upp i samband med godkännande av resultat- och kvalitetsberättelse. Egenkontroll följs också upp vid revision.

Informationssystem och datasäkerhet

Risker i samband med nytt verksamhetssystem

Varför är det en risk?

Ett nytt verksamhetssystem, Combine, ska införas för alla verksamheter i socialförvaltningen under 2019 och 2020. Det finns flera risker för verksamheten och arbetsmiljön i och med det stora förändringsarbete som detta innebär.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Hög uppmärksamhet på projektet	En särskild riskbedömning har gjorts i projektet. Projektet är prioriterat på förvaltningsledningsnivå och genom ett nära engagemang av styrgrupp och chefsgrupp. Uppmärksamheten är hög på riskerna i projektet och möjlighet finns att vid behov tillskjuta ytterligare resurser.

Risker beroende på bristande datasäkerhet

Varför är det en risk?

Det finns risk att obehöriga läser journaler, som vederbörande inte har rätt att läsa. Detta medför risker för den enskildes integritet och risker för lagbrott.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
----------	-----------------------

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Systematiskt kontrollarbete	Risken hanteras bland annat via ett systematiskt kontrollarbete där loggfiler granskas, för att säkerställa att obehöriga inte haft tillgång till journaler. Ur verksamhetssystemen slumpas ett antal patienter/brukare samt ett antal användare fram och medarbetarnas behöriga läsning analyseras utifrån loggarna. Kontrollen varierar något mellan systemen. Avseende Magna Cura granskas en organisatorisk enhet varje månad. Avseende IFO-systemen granskas alla organisatoriska enheter två gånger per år.

Mål, resultat och uppdrag

Mål

Hållbart samhälle

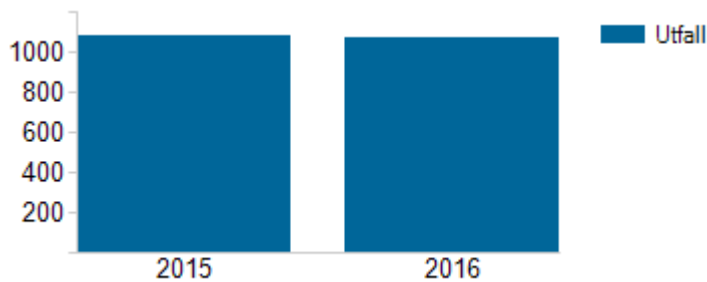
Minska den totala energianvändningen för persontransporter med bil

En långsiktig målsättning är att kommunens energianvändning ska minska med minst 20 % mellan 2009-2020. Mätningar visar att den totala energianvändningen på socialförvaltningen 2015 var 1 086 kwh/årsarbetare. Minskningen kan ske genom att i större utsträckning använda alternativa färdmedel så som gång, cykel, kollektivtrafik eller andra tekniker som minskar behovet av transporter.

Mål beslutat av:

Nämnd

Målindikator Energianvändning

Energianvändning - persontransporter i kommunal verksamhet, (kWh/årsarbetare). För 2015 var energianvändningen för transporter 1086 kWh/ årsarbetare inom socialtjänsten.

Medborgare

Övergripande jämställdhetsmål

Alla kvinnor och män, flickor och pojkar, som är invånare eller vistas i Jönköpings kommun ska ha rätt till bemötande, service och myndighetsutövning som är likvärdig oavsett kön.

Mål beslutat av:

Kommunfullmäktige

Målordikator

Likvärdig bedömning - Män och kvinnors värdering av verksamheten inom särskilt boende och hemtjänst

Brukarundersökning SÄBO, helhetsomdöme – Lika bedömning män och kvinnor
Brukarundersökning HEMTJÄNST, helhetsomdöme– Lika bedömning män och kvinnor.
(För 2016 var resultatet m/k = 89%, 2017, m = 86% och k = 88%).

Medborgares uppfattning av hemtjänst

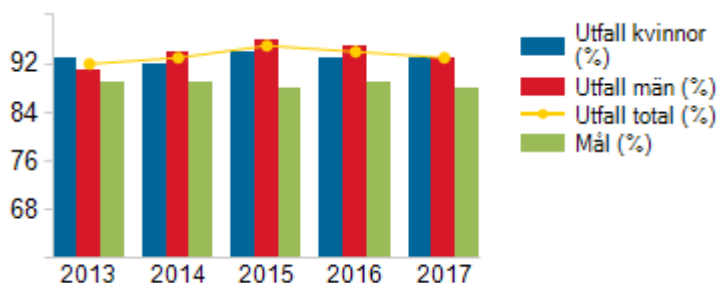
Medborgare med hemtjänst i Jönköpings kommun skall sammantaget vara mer nöjda än i kommuner i jämförbar storlek.

Mål beslutat av:

Nämnd

Målordikator

Brukarbedömning hemtjänst, helhetssyn.

Mäts genom socialstyrelsens rikstäckande brukarenkät, andel av svarande som är nöjda och mycket nöjd. Eftersom målet är satt som att medborgare med hemtjänst ska vara mer nöjda jämfört med kommuner i jämförbar storlek, sker jämförelsen (mål) med snittet av kommunerna i R9-nätverket.

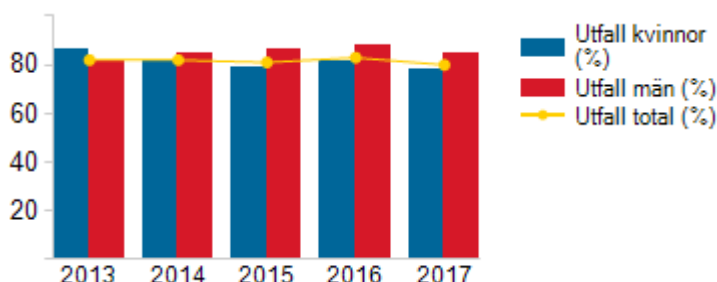
Mat i särskilt boende

Andelen medborgare i särskilt boenden som är mycket nöjda med hur maten smakar skall bibehållas.

Mål beslutat av:

Nämnd

Målordikator

Målindikator**Brukarbedömning särskilt boende, matens smak**

Mäts genom socialstyrelsens rikstäckande brukarenkät, andel av svarande som svarar ganska bra och mycket bra.

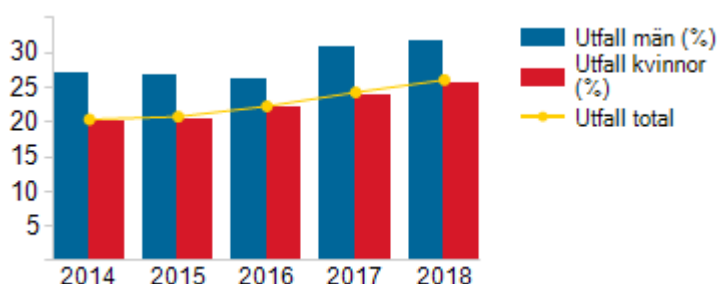
Jönköpings kommun arbetar för att minska och motverka utanförskap och öka sysselsättningen. Särskilt fokus behöver riktas mot utlandsfödda kvinnor

Avsaknad av en egenförsörjning är en starkt bidragande orsak till att människor hamnar i ett utanförskap. Grupper som är i eller löper risk för utanförskap är ungdomar som inte når gymnasiebehörighet och genomgår gymnasieskolan med godkända betyg, personer med psykisk eller fysisk funktionsnedsättning, personer som varit beroende av försörjningsstöd lång tid och nyligen invandrade, särskilt kvinnor.

Jönköpings kommun medverkar till att möjliggöra för ökad sysselsättning och därmed motverka risken för utanförskap genom att utbildning för såväl barn som vuxna ger nödvändig kompetens. Kommunen är en aktiv part i nyanländas etablering. Genom arbetsmarknadsinsatser får de som står utanför arbetsmarknaden möjligheter att ta sig till en egenförsörjning. I rollen som arbetsgivare kan kommunen ta tillvara på människors kompetens för att matcha med kommunens kompetensbehov.

Mål beslutat av:

Kommunfullmäktige

Målindikator**Anställda i Jönköpings kommuns organisation med utländsk bakgrund (%)**

Med utländsk bakgrund avses personer som är födda utomlands samt personer som är födda i Sverige men vars båda föräldrar är födda utomlands. Uppgifterna redovisas fördelat på kön och ålder för hela kommunen, de olika förvaltningarna samt de kommunala bolagen

Medborgare uppfattning om särskilt boende

Medborgare som bor i särskilt boende i Jönköpings kommun skall sammantaget vara mer nöjda än kommuner i jämförbar storlek

Mål beslutat av:

Nämnd

Målindikator

Brukarbedömning, helhetssyn, särskilt boende

Nationells brukarundersökning, Socialstyrelsen. I undersökningen används den sammanlagda bedömningen, helhetsbedömning som indikator.

Verksamhet

En god palliativ vård

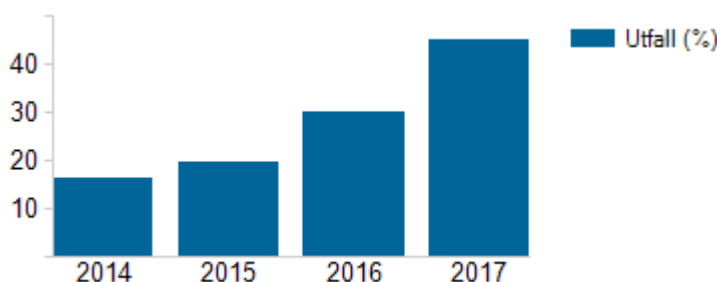
Socialförvaltningen ska arbeta efter definierade kriterier för god vård i livets slutskede. De definierade kriterierna för palliativ vård ska förbättras jämfört med 2015 års nivå.

Mål beslutat av:

Nämnd

Målindikator

Andel smärtskattning

Andel av de som registrerats i palliativregistret där validerad smärtskattning utförts.

Erbjuda en så kallad BPSD-utredning för en säker omvårdnad till dementa personer inom 3 månader efter flytt till demensboende

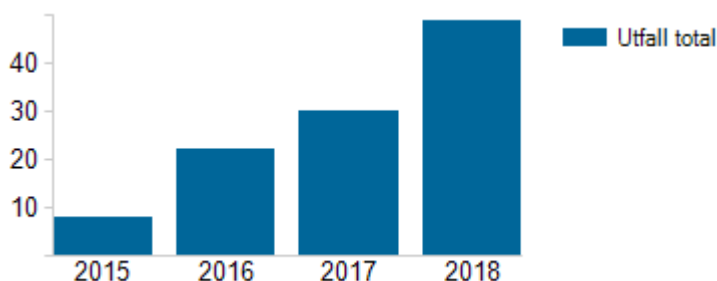
Alla som flyttar in på demensenhet ska erbjudas en utredning med stöd av BPSD-registret inom 3 månader efter flytt till demensboende. BPSD (Beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demens) är en strukturerad metod för utredning, genomförande och uppföljning av stöd och omvårdnad för dementa personer.

Mål beslutat av:

Nämnd

Målandikator

Antalet registrerade i BPSD-registret i relation till antalet inflyttade till demensenhet

Kontinuitet i bemanningen

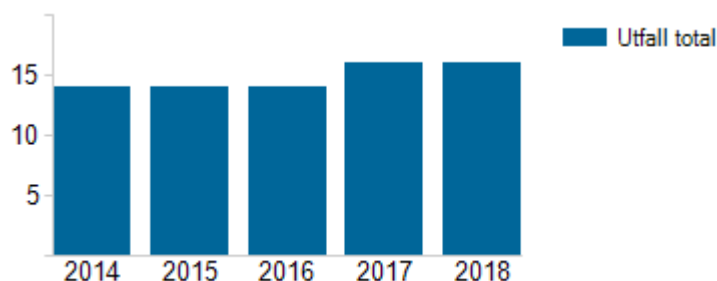
Kontinuitet i bemanningen, att de äldre får möta så få personer som möjligt, är en förutsättning för trygghet och för en stark kvalitetsfaktor i omsorgen. Ambitionen är att på sikt säkerställa att en äldre inte ska möta fler än 12 olika personer från hemtjänsten under en 14-dagars period under förutsättning att det kan göras utan ett ökat antal delade turer.

Mål beslutat av:

Kommunfullmäktige

Målandikator

Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde

Antal olika personal som en hemtjänsttagare möter under en 14-dagars period. Gäller de personer, 65 år eller äldre, som har två eller fler hemtjänstbesök varje dag. Mätningen avser tiden 07.00-22.00. Hemsjukvårdspersonal redovisas inte.

Integration mellan hemsjukvård och hemtjänst ska öka

Sedan årsskiftet 2012/2013 bedrivs hemsjukvården i kommunal regi. Fortsatta insatser måste göras för att öka integrationen mellan hemsjukvård och hemtjänst och därigenom öka kvalitén för den enskilde. En förbättrad integration innebär att riskförebyggande åtgärder i större grad vidtas för enskilda som bedöms ha risk i det ordinära boendet. Målet med ökad integration mellan hemsjukvård och hemtjänst är att det riskförebyggande arbetet för äldre i ordinärt boende ska öka.

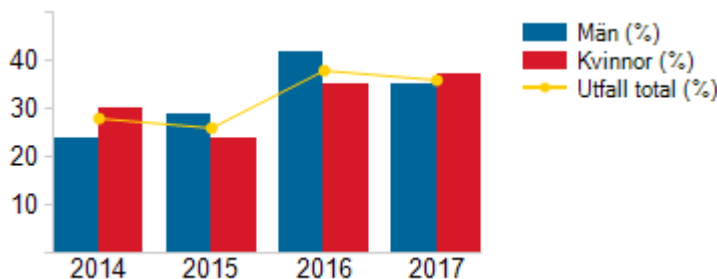
Mål beslutat av:

Kommunfullmäktige

Målandikator

Målandikator

Hemsjukvård i ordinärt boende, andel kvinnor och män med åtgärder mot fall, undernäring, trycksår och nedsatt munhälsa

Andel personer i ordinärt boende med hemsjukvård som har bedömts ha risk för fallskada, undernäring, trycksår eller nedsatt munhälsa och där minst en åtgärd mot riskområdet utförts.

Utbildning i anhängstöd på särskilt boende

Antalet enheter på särskilt boende som arbetar systematiskt med att göra anhänga delaktiga i vårdprocessen ska öka genom att personalen inom särskilt boende ges utbildning i anhängstöd. Måluppfyllelsen redovisas i verksamhetsberättelse 2019.

Mål beslutat av:

Nämnd

Målandikator

Utfall av utbildningsaktiviteter

Arbetsgivare

Psykosocial arbetsmiljö

Medarbetarna i socialförvaltningen skall uppleva att arbetsmiljön är i nivå med jämförbara kommuner i landet. 🟡

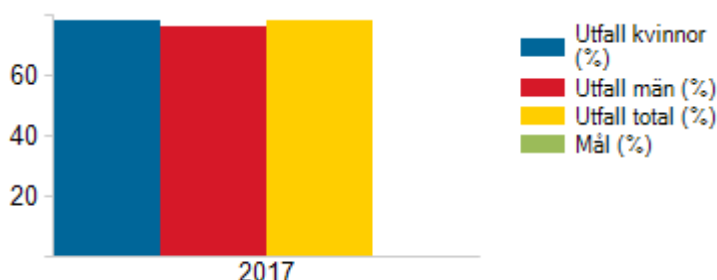
Mål beslutat av:

Nämnd

Målandikator

Målordikator

Måts genom nōjd medarbetarindex, NMI.

De kommunanstållda ska spegla befolkningens sammansättning

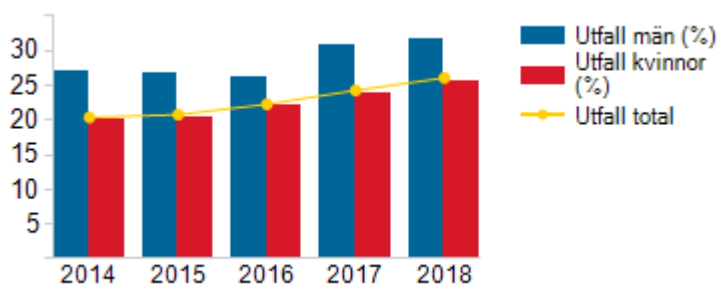
De kommunanstållda ska återspegla befolkningens sammansättning. Andelen anstållda kvinnor och män i Jönköpings kommun med utländsk bakgrund ska öka. Andelen kvinnor och män i befolkningen i arbetsför ålder som har utländsk bakgrund var 23,7 procent vid utgången av 2015.

Mål beslutat av:

Kommunfullmäktige

Målordikator

Anstållda i Jönköpings kommuns organisation med utländsk bakgrund (%)

Med utländsk bakgrund avses personer som är födda utomlands samt personer som är födda i Sverige men vars båda föräldrar är födda utomlands. Uppgifterna redovisas fördelat på kön och ålder för hela kommunen, de olika förvaltningarna samt de kommunala bolagen

Minskad sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron hos kommunens medarbetare ska minska. Särskild vikt ska ägnas anstållda kvinnor eftersom sjukfrånvaron är avsevärt högre bland dem än bland män. 📌

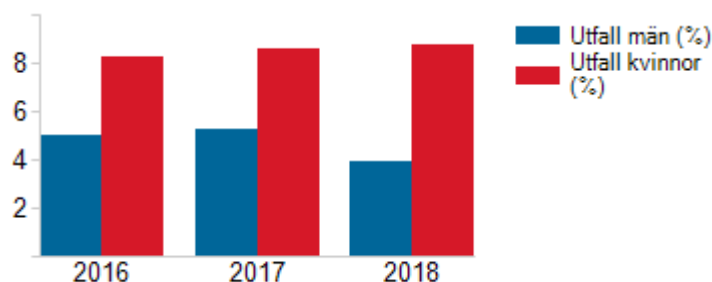
Mål beslutat av:

Kommunfullmäktige

Målordikator

Målandikator

Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt (%)

Den totala sjukfrånvaron ackumulerat under året, som andel (%) av den tillgängliga ordinarie arbetstiden. Avser nämndens samtliga anställda. Avser den obligatoriska sjukfrånvaroregistreringen.

Under 2016 finns det endast tillgång till statistik mars 2016 -december 2016.

Heltid som norm

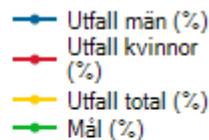
Nämnden behöver säkra kompetensförsörjning över tid. Ett sätt att göra detta är att arbeta med "Heltid som norm". Kostnaderna ska inte öka med anledning av detta.

Mål beslutat av:

Nämnd

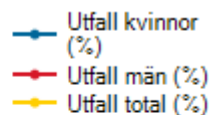
Målandikator

Sysselsättningsgrad för tillsvidareanställda

Sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda ska öka.

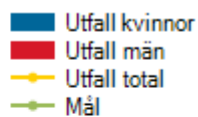
Andel arbetade timmar utförda av timanställda

Andelen arbetade timmar utförda av timanställda ska minska.

Målkategori

Totalt antal arbetade timmar

Totalt antal arbetade timmar ska inte öka till följd av "Heltid som norm".

Ekonomi

Ekonomi i balans för enheterna

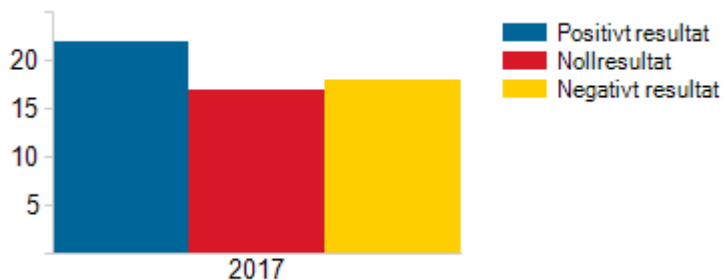
Resultatenheterna samt de anslagsfinansierade enheterna håller sig inom tilldelade resurser.

Mål beslutat av:

Nämnd

Målkategori

Enheterna har minst ett nollresultat i förhållande till tilldelade resurser.

Ekonomiskt utfall enligt tilldelad budget

Äldrenämnden har i uppdrag att nå en budget i balans.

Mål beslutat av:

Nämnd

Målkategori

Målindikator

Ekonomiskt utfall enligt budget.

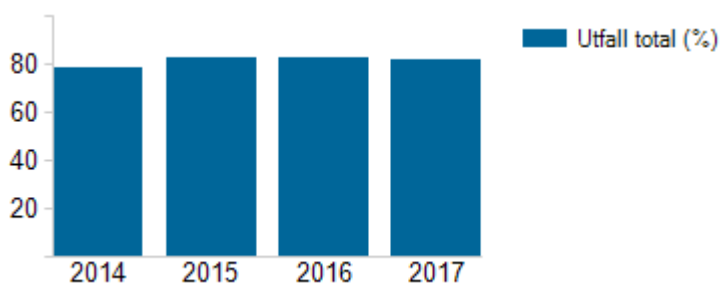
■ Utfall

Resultatindikatorer

Medborgare

Resultatindikator

Hemtjänst, brukarbedömning mycket nöjda med personalens bemötande, andel (%)

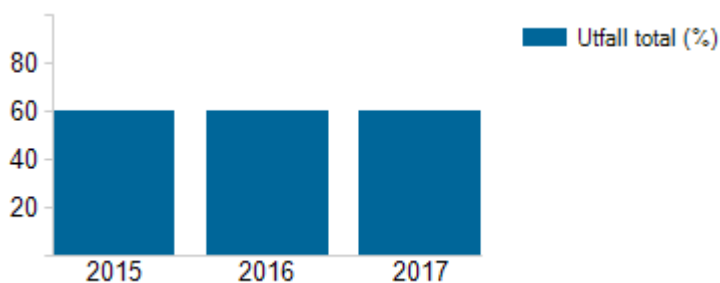

Andel av de äldre med hemtjänst som svarat på undersökningen av äldres uppfattning om äldreomsorgen och som uppgett att de var mycket nöjda med personalens bemötande.

Indikator beslutad av:

Kommunfullmäktige

Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg, mycket nöjda med bemötande, andel %

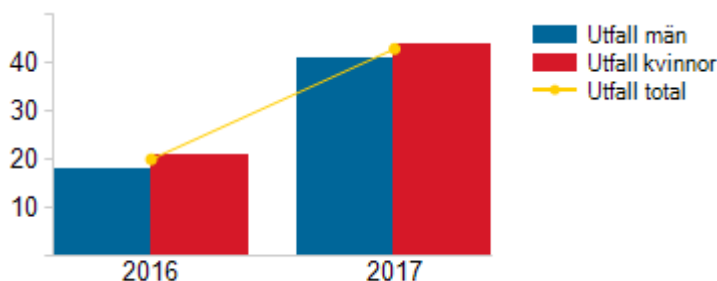
Äldre som bor på särskilt boende äldreomsorg och som besvarat undersökningen av äldres uppfattning om kvaliteten i äldreboende och som uppgett att de var mycket nöjda med personalens bemötande.

Indikator beslutad av:

Kommunfullmäktige

Resultatindikator

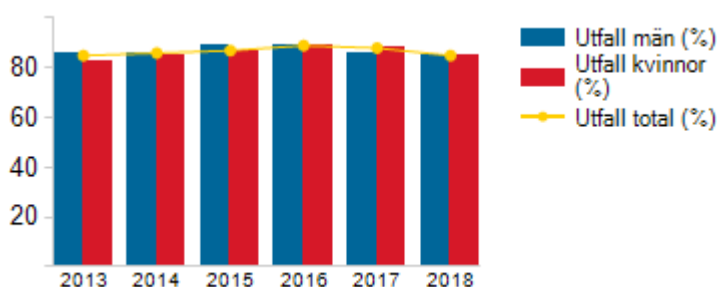
Väntetid från ansökan till erbjudet inflyttningsdatum äldreboende, medelvärde

Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde

Indikator beslutad av:
Kommunfullmäktige

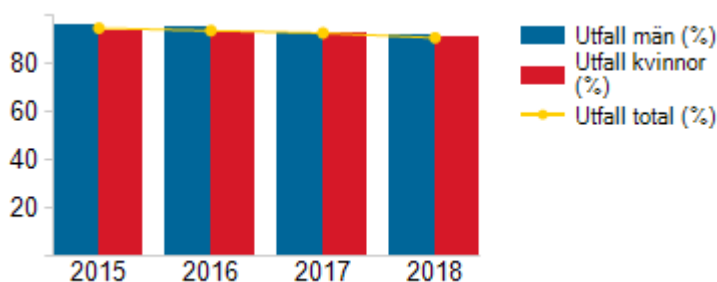
Brukarbedömning helhetssyn, äldreboende, andel (%)

Brukarbedömning helhetssyn äldreboende, Socialstyrelsen undersökning av äldres uppfattning om kvaliteten i äldreboenden

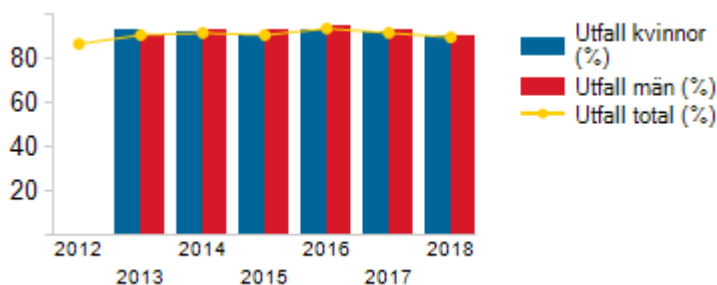
Indikator beslutad av:
Kommunfullmäktige

Brukarbedömning, helhetssyn hemtjänst äldreomsorg, andel (%)

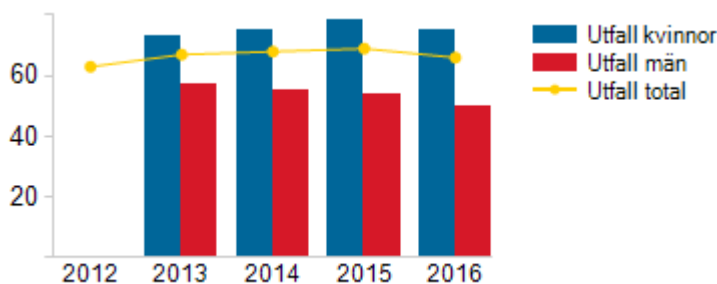
Brukarbedömning helhetssyn nöjda eller mycket nöjda med hemtjänsten. Socialstyrelsens undersökning av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänst.,

Indikator beslutad av:
Kommunfullmäktige

Resultatindikator**Brukarbedömning särskilt boende äldreboende-trygghet, andel (%) Jämställdhet**

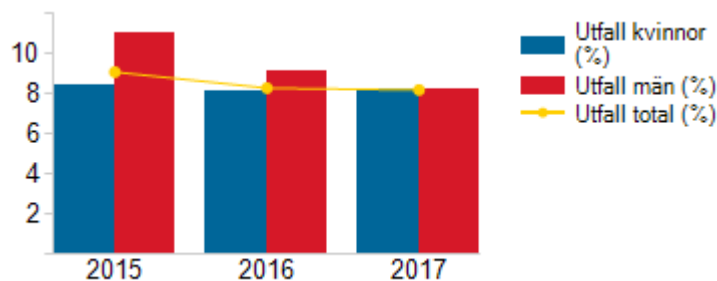
Andel personer i åldrarna 65 år och äldre som uppgett att de kände sig mycket trygga med att bo på ett särskilt boende. Många äldre i särskilt boende är beroende av att servicen fungerar väl. Att de upplever sig trygga, både med personal, miljö och organisation är en nyckelfråga för en god omsorg. Därför är det viktigt att synliggöra jämställdhetsaspekter kring detta.

Indikator beslutad av:
Kommunfullmäktige

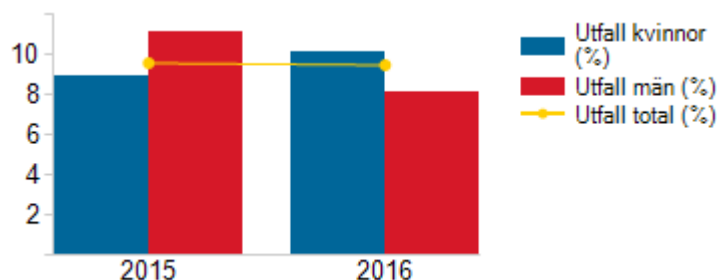
Fallskador bland personer 80+, 3-årsmedeltal, antal/1000 inv Jämställdhet

Nyckeltalet mäter antal personer med fallskador per 1 000 invånare 80 år och äldre som medför inläggning på sjukhus, kvinnor och män. Fallskador är vanligt förekommande och det är oftast äldre personer som drabbas. Fallolyckor kan orsaka skador, förlorad självständighet, försämrad livskvalitet och dödsfall. Fallskador får ofta stora konsekvenser för äldre personer. Ett enkelt benbrott kan leda till stillasittande som i sin tur kan få stora hälsoeffekter. Fallskador är också jämförelsevis enkla att förebygga. Det är därför en tydlig kvalitetsindikator som behöver ett jämställdhetsperspektiv.

Indikator beslutad av:
Kommunfullmäktige

Andel kvinnor och män med olämpliga läkemedel, bland äldre 75+ med äldreboende Jämställdhet

Indikator beslutad av:
Kommunfullmäktige

Resultatindikator**Andel kvinnor och män med olämpliga läkemedel, bland äldre 75+ med hemtjänst Jämställdhet**

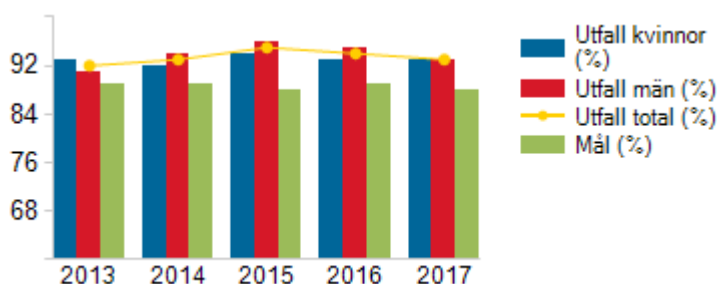
Indikatorn mäter antal personer med hemtjänst med en förskrivning av olämpliga läkemedel den 1 juni i kommunen.

Felmedicinering är vanligt bland äldre, och något som uppmärksammas allt mer. Med stigande ålder sker flera förändringar i kroppen som påverkar hur läkemedel omsätts och verkar. Därför kan användning av vissa läkemedel innebära en betydande risk för biverkningar hos äldre och bör därför undvikas i denna åldersgrupp, om det inte finns särskilda skäl. Förskrivande läkare ska ha bedömt att den förväntade nyttan med läkemedlet står i rimlig proportion till riskerna. Behandlingen bör följas upp och omprövas regelbundet med täta intervall.⁶

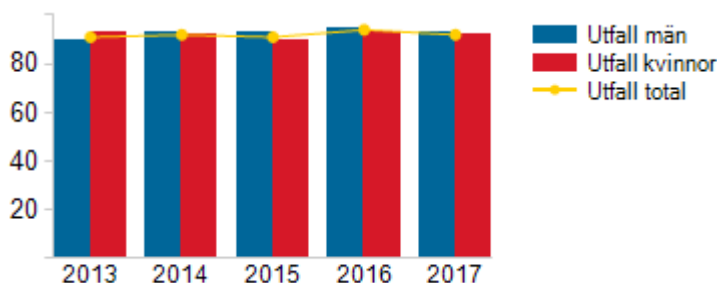
Eftersom kvinnors och mäns kroppar i vissa avseenden fungerar olika är det viktigt att synliggöra eventuella jämställdhetseffekter inom detta område.

Indikator beslutad av:

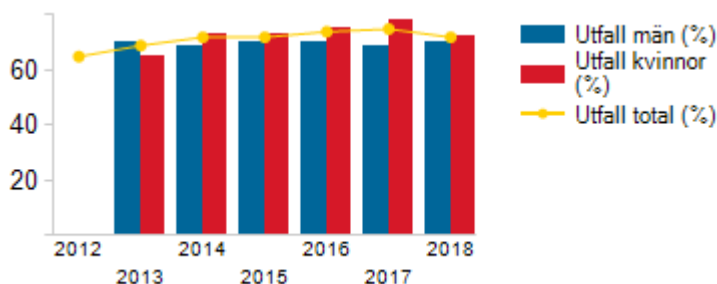
Kommunfullmäktige

Brukarbedömning hemtjänst, helhetssyn.**Indikator beslutad av:**

Nämnd

Resultatindikator**Brukarbedömning särskilt boende - trygghet**

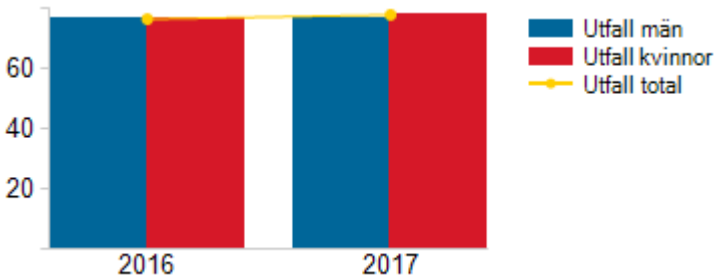
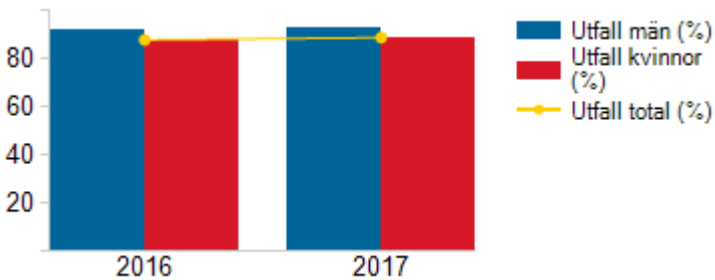
Indikator beslutad av:
Nämnd

Brukarbedömning sociala aktiviteter särskilt boende, andel (%) Jämställdhet

När resurserna är knappa är det ofta "det lilla extra" som dras ned. Behovet av mat, vård och grundläggande omsorg får gå före behovet av till exempel social samvaro och aktiviteter. Många boenden domineras också av kvinnor och det är lätt både att anpassa sociala aktiviteter till kvinnors intressen, och att ha förutfattade meningar om vad äldre kvinnor eller män har för intressen. Därför är sociala aktiviteter en viktig indikator ur ett jämställdhetsperspektiv. Indikatorn avser andel personer i åldrarna 65 år och äldre i särskilt boende som är mycket eller ganska nöjda med aktiviteterna som erbjuds.

Indikator beslutad av:
Kommunfullmäktige

Arbetsgivare**Resultatindikator**

Resultatindikator
Medarbetarengagemang (HME) total Jämställdhet Medarbetarengagemangindex enligt resultat från medarbetarenkät. HME står för Hållbart medarbetarengagemang och mäter såväl nivån på medarbetarnas engagemang som chefernas och organisationens förmåga att ta tillvara på och skapa engagemang. HME-index består av nio frågor som tillsammans bildar ett totalindex för Hållbart medarbetarengagemang och tre delindex; Motivation, Ledarskap och Styrning. Totalindex formas som ett medelvärde av de nio frågorna. Ett högt värde indikerar en hög nivå på hållbart medarbetarengagemang. Indikator beslutad av: Kommunfullmäktige
Genomsnittlig sysselsättningsgrad, tillsvidareanställda, 31/12 Genomsnittlig sysselsättningsgrad för tillsvidareanställda medarbetare Indikator beslutad av: Kommunfullmäktige

Uppdrag

Hållbart samhälle

Uppdrag

Klimatanpassade måltider

Maten står för en fjärdedel av den totala konsumtionsdrivna klimatpåverkan i Sverige. Genom att göra mer klimatsmarta livsmedelsval kan utsläppen av växthusgaser minska. Förvaltningen får i uppdrag att under 2019 utreda om det finns möjlighet att minska utsläpp av växthusgaser genom mer klimatanpassade menyer inom äldreomsorgen. Uppdraget redovisas skriftligen för äldre nämnden i augusti. I uppdraget ska eventuella ekonomiska konsekvenser beskrivas.

Beslutat av:
Nämnd

Uppdrag

Matsvinn

Varje år slänger svenska konsumenter mat för miljontals kronor – det mesta helt i onödan! Att slänga mat är inte bara dyrt, det innebär också en onödigt stor belastning på miljön. För att minska matsvinnet i offentlig verksamhet ska länets kommuner tillsammans med Regionen under år 2018 och 2019 genomföra ett matsvinnprojekt. En skriftlig sammanställning redovisas för nämnden i augusti månad.

Beslutat av:

Nämnd

Medborgare

Uppdrag

Analysera skillnaderna mellan män och kvinnor när det gäller fallskador

Äldrenämnden ges i uppdrag att ur ett genusperspektiv analysera skillnaderna mellan män och kvinnor när det gäller fallskador bland äldre samt pröva vilka insatser som behövs för att minska antalet fallskador och skillnaderna mellan könen. Analysen ska redovisas i samband med VIP 2020-2023

Beslutat av:

Kommunfullmäktige

Utbildning i anhörigstöd på särskilt boende

Antalet enheter på särskilt boende som arbetar systematiskt med att göra anhöriga delaktiga i vårdprocessen ska öka genom att personalen inom särskilda boenden ges utbildning i anhörigstöd. Uppdraget redovisas i verksamhetsberättelsen 2019. En muntlig delredovisning till nämnd görs i augusti 2019.

Beslutat av:

Nämnd

Det digitala utanförskapet

Det digitala samhället har en rad fördelar. Kartläggningar visar dock att olika grupper riskerar att hamna i ett digitalt utanförskap, vilket försvårar deras deltagande i samhällslivet. Som en del i nämndens arbete med att medverka i samhällsplaneringen ges förvaltningen i uppdrag att göra en kunskapssammanställning som speglar innebörden av det digitala utanförskapet för enskilda medborgare. Kunskapsöversikten som rapport redovisas till nämnden i maj månad.

Beslutat av:

Nämnd

Jämställdhetsanalyser verksamhetssystem

Införandet av nytt verksamhetssystem kommer ha stor påverkan på förvaltningens förmåga att följa upp och analysera verksamheten. Bland annat kan det handla om att kunna säkerställa att den vård och omsorg som förvaltningen bedriver är jämställd. Förvaltningen ges i uppdrag att säkerställa att genusperspektivet beaktas i framtida möjligheter att analysera verksamhetens resultat och processer inom ramen för det nya verksamhetssystemet som införs under 2019 och 2020. Uppdraget redovisas i verksamhetsberättelse för 2019

Beslutat av:

Nämnd

Utåtagerande problematik vid demens

I samband med lex Sarah-rapportering har problematiken runt utåtagerande problematik vid demens uppmärksamats. Uppdrag ges till förvaltningen att undersöka möjliga förbättringar av internt arbetssätt och extern samverkan. Muntlig redovisning till förvaltningsledning i april 2019 och till äldrenämnd i maj 2019.

Beslutat av:

Nämnd

Uppdrag

Analys av verksamheten ur ett jämställdhetsperspektiv

Förvaltningen får i uppdrag att under året genomföra analys av verksamheten som är kopplad till det kommunövergripande jämställdhetsmålet. Ett exempel kan vara analys av upplevelsen av inflytande för de män respektive kvinnor som kommer i kontakt med socialförvaltningen. Analys ska redovisas till nämnden som en del av kvalitetsrapporten i november.

Beslutat av:
Nämnd

Nattfasta

Äldreomsorgens rutiner för kost och goda matvanor säger att nattfastan på särskilt boende inte ska överstiga 11 timmar. Enheterna på äldreboende med totalt måltidsansvar ska erbjuda 6 eller fler måltider/dygn för att säkerställa att nattfastan inte överstiger 11 timmar. Förvaltningen ges i uppdrag att under året bedriva ett aktivt arbete inom särskilda boenden som syftar till säkerställa att nattfastan är i nivå med aktuella rutiner. Uppdraget redovisas skriftligen för nämnden i november månad.

Beslutat av:
Nämnd

Verksamhet

Uppdrag

Lokalförsörjningsplan

Under 2018 och 2019 genomföra en utredning gällande kapacitetsbedömning med fokus på ändamålsenligheten i de lokaler för bostadsanvändning som nämnden har att disponera för sina verksamheter. Utredningen ska utgöra grunden för en förvaltningsövergripande lokalförsörjningsplan som nämnden behandlar i januari 2020.

Beslutat av:
Nämnd

Framtidens äldreomsorg

Uppdrag ges till äldrenämnden att i dialog med berörda intresseorganisationer fortsätta arbetet med att utveckla framtidens äldreomsorg.

Beslutat av:
Kommunfullmäktige

Utveckla anhängstötet

Uppdrag ges till äldrenämnden att belysa omfattningen av personer som sagt upp sig från arbete eller gått ner i arbetstid för att vårda en anhörig i syfte att utveckla anhängstötet.

Beslutat av:
Kommunfullmäktige

Videosamtalsprojekt

Kommunfullmäktige har beslutat att äldrenämnden ska genomföra ett videosamtalsprojekt på ett begränsat antal särskilda äldreboenden i Jönköpings kommun. Uppdraget ska redovisas i Kommunfullmäktige i november 2019.

Beslutat av:
Nämnd

Uppdrag

Ändamålsenlig läkemedelshantering

Uppdrag ges berörda verksamheter inom förvaltningen att i ett gemensamt projekt, med anställd farmaceut, arbeta med att skapa en säker och ändamålsenlig läkemedelshantering, både ur den enskildes perspektiv och ur ett utförarperspektiv. Läkemedelshantering utförs av personal i alla förvaltningens funktioner och det finns många delar i läkemedelshanteringsprocessen som är oklara. Inom läkemedelsprojektet som pågick i hela länet från april 2015 till april 2016 kartlades processen för läkemedelshantering och delar som behövde utvecklas och förbättras belystes. Kunskapen och erfarenheterna från det projektet ska utgöra grunden i detta nya projekt. Projektet pågår oktober 2018 – oktober 2021. Delredovisning till äldrenämnd i oktober 2019.

Beslutat av:

Nämnd

Förändrat arbetssätt för utredning och dokumentation

Införande av arbetssätt "Individens behov i centrum" (IBIC) och klassifikation av vårdåtgärder (KVÅ). Uppdrag ges att förbereda införandet av nya arbetssätt för funktionshinderomsorg, äldreomsorg och hälso- och sjukvård, enligt de av socialstyrelsen prioriterade modellerna IBIC och KVÅ. Syftet är att individens behov ännu tydligare ska uppmärksammas och att verksamheten ska uppnå en högre grad av struktur och möjlighet till uppföljning. Arbetssättet stärker ytterligare förvaltningens genomförande av så kallade rambeslut. Införandet sker i samband med det nya verksamhetssystemet Combine under 2019-2020. En skriftlig delredovisning redovisas till nämnd i mars månad 2019.

Beslutat av:

Nämnd

Förbättringsarbete runt nyckeltal

Uppdrag ges till enheten för analys och strategi och ekonomienheten att analysera vilka nyckeltal och indikatorer som är lämpliga att fortsätta att följa på ett övergripande plan. Syftet är att ännu bättre än idag kunna leverera en bild av kvaliteten i socialförvaltningens verksamhet för beslutsfattare och allmänhet. Nyckeltalen kan röra ekonomiska indikatorer, men också nyckeltal som rör nöjdhet med socialförvaltningens verksamhet (brukarundersökningar), tillgång till socialförvaltningens verksamhet (kösituation) och olika typer av nyckeltal som fångar kvaliteten i förvaltningens insatser. Nyckeltal ska även säkerställa analys mellan kvinnor och män. Skriftlig redovisning till förvaltningsledning i juni och till nämnderna i augusti.

Beslutat av:

Nämnd

Vårdsamordning vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

I samverkan med Region Jönköpings län har förvaltningen utvecklat ett arbetssätt för vårdsamordning vid utskrivning från sjukhus. Under 2019 finns behov av ytterligare uppföljning och förbättring av processen. Vidare breddas arbetet då även den psykiatriska vården under 2019 inkluderas i det nya arbetssättet. Förvaltningen får i uppdrag att under året arbeta med processen och muntligen redovisa resultat av arbetet till nämnden i oktober månad.

Beslutat av:

Nämnd

Revisionsmodell för verksamhetsåret 2020-2023

Förvaltningen har som en del av ledningssystemet DIALOGEN och den interna kontrollen under fyra år arbetat med en särskild revisionsmodell. Under 2019 ges förvaltningen i uppdrag att revidera och göra en översyn av nuvarande revisionsmodell. Förvaltningen ska i november 2019 skriftligen redovisa förslag på revisionsmodell för 2020.

Beslutat av:

Nämnd

Uppdrag

Digitaliseringsarbete

Digitaliseringen ska förstärkas i Jönköpings kommuns verksamheter. Förvaltningen får i uppdrag att digitalisera fem processer i verksamheten som ett led i kommunens digitaliseringsarbete. Utfallet av uppdraget redovisas i nämndens verksamhetsberättelse. En muntlig delredovisning sker i september månad.

Beslutat av:

Nämnd

Infrastruktur för trådlös teknik

Framtida välfärdsteknik kommer förutsätta att kommunen har en infrastruktur för att kunna ansluta trådlös teknik i den enskildes hem men även på särskilda boenden. För detta ändamål får förvaltningen i uppdrag att utreda kostnaden för att öka täckningsgraden på kommunens wifi inom verksamheter såsom boenden och andra verksamhetslokaler. Underlaget ska presenteras i VIP 2020-2022 som nämnden hanterar i juni månad. Behovet av investeringsmedel ska beaktas i investeringsbudget i april 2019.

Beslutat av:

Nämnd

Tillgänglighet till dator teknik

Tillgången till datorer är för närvarande begränsad för stora grupper av medarbetare. Tillgängligheten till dator teknik utgör därmed en begränsning vad gäller kommande digitalisering inom förvaltningen. Förvaltningen får i uppdrag att i investeringsbudget 2020-2024 som nämnden hanterar i april månad ge förslag på ytterligare investeringar för en utökning av dator kapacitet.

Beslutat av:

Nämnd

Restaurangutbud inom äldreomsorgen

Socialförvaltningen ges i uppdrag att i en fördjupad utredning undersöka om det är lämpligt att minska antalet restauranger och vilken/vilka som i så fall är aktuell/a. Uppdraget redovisas för äldre nämnden i mars 2019.

Beslutat av:

Nämnd

Hemteam

Förvaltningen ges i uppdrag att fortsätta följa flöden och arbetsprocesser i hemteamsverksamheten för att identifiera och genomföra åtgärder som optimerar nyttjande av äldre nämndens resurser. Uppdraget redovisas för äldre nämnden i fördjupade månadsrapporter.

Beslutat av:

Nämnd

Administrativt stöd i äldreomsorgen

Utvecklingen av olika stödprocesser påverkar löpande organiseringen och behovet av administrativt stöd. Förvaltningen ges i uppdrag att kartlägga och föreslå arbetsinnehåll för olika befattningar gällande administrativt stöd inom äldreomsorgen. Uppdraget redovisas till nämnden i september månad.

Beslutat av:

Nämnd

Arkivhantering

Socialförvaltningen har en rad arkiv med ansvar kopplat till arkivregler, förvaring och gallring. Det finns ett behov av att förbättra detta arbete. Förvaltningen får i uppdrag att samordna detta arbete bland annat med fokus på förbättrad information och utbildning till berörda medarbetare. Uppdraget redovisas i nämndens verksamhetsberättelse

Beslutat av:

Nämnd

Uppdrag

En sammanhållen socialtjänst i Combine

Uppdrag ges till socialförvaltningen att under 2019 påbörja införandet av nytt verksamhetssystem för socialtjänsten. Målsättningen med införandet är att säkerställa en god, ändamålsenlig och rättssäker dokumentation. Vidare ska ett nytt verksamhetssystem möjliggöra en ökad mobilitet för medarbetare när det gäller planering, dokumentation och uppföljning. Efter införandet i verksamheten kommer även olika e-tjänster att erbjudas medborgare i kommunen. Införandet pågår fram till 2021. Det arbete som genomförts under 2019 redovisas i nämndens verksamhetsberättelse.

Beslutat av:

Nämnd

Förberedelse för upphandling trygghetsskapande teknik.

Nuvarande avtal gällande trygghetslarm i ordinära boenden löper ut 2020. Dessutom finns behov av modernisering kring trygghetslarmen i våra särskilda boenden. Utvecklingen av välfärdsteknik/digital teknik som kan möjliggöra en större trygghet och ett mer självständigt liv går snabbt. Vi behöver säkerställa att vi har en plattform där relevant teknik kan implementeras och användas när ett behov har identifierats och kan tillgodoseas med hjälp av teknik. Omvärldsbevakning, kartläggning och planering kommer att påbörjas under 2019. Uppdraget redovisas till nämnden i verksamhetsberättelse.

Beslutat av:

Nämnd

Arbetsgivare

Uppdrag

Vårdnära servicetjänster

Äldrenämnden ges i uppdrag att utreda vilka uppgifter som finns av ej vårdande karaktär samt föreslå en tänkbar utveckling av vårdnära servicetjänster. Utredningen ska också belysa vilka andra verksamheter inom socialtjänsten där vårdnära servicetjänster skulle kunna vara aktuella. Uppdraget återredovisas i kommunfullmäktige i december 2019

Beslutat av:

Kommunfullmäktige

Strategisk bemanningsplanering

Uppdrag ges till äldrenämnden och socialnämnden att utveckla en strategisk bemanningsplanering samt utforma kompetenshöjande insatser avseende resursplanering för medarbetare och chefer.

Beslutat av:

Kommunfullmäktige

Planering, genomförande och uppföljning av kompetensutvecklingsinsatser

Förvaltningen har sedan 2016 en ändamålsenlig struktur för att administrera och genomföra olika utbildningar. Nästa steg i detta arbete är att förbättra formerna för utbildningsplanering kopplat till kostnader och nyttan med olika utbildningar med det övergripande målet att stärka kompetensen i organisationen. Under 2019 ska arbetet med utbildningsplaneringen ytterligare stärkas. Uppdraget redovisas i verksamhetsberättelsen för 2019

Beslutat av:

Nämnd

Uppdrag

Arbetsmiljörapport

Som ett underlag till nämndens verksamhetsplaneringen för 2020 ges förvaltningen i uppdrag att i samverkan med fackliga företrädare sammanställa en rapport baserat på utfallet av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt en analys av arbetsskador och tillbud under 2019. Rapporten redovisas till nämnden som en del av fördjupad månadsrapport i november månad.

Beslutat av:

Nämnd

Facklig medverkan i verksamhetsplaneringen

Som en del av att stärka medarbetarnas delaktighet i nämndens planeringsarbete får förvaltningen i uppdrag att genomföra en planeringsdag i oktober månad med fackliga företrädare som en del av planeringsarbetet inför nämndens verksamhetsplan 2020. Uppdraget redovisas i verksamhetsberättelsen för 2019.

Beslutat av:

Nämnd

Ökad delaktighet genom förbättrad samverkan

Den direkta samverkan mellan chef och medarbetare är central för att främja delaktighet i arbetet. För att förbättra möjligheterna till samverkan ges förvaltningen i uppdrag att i samverkan med fackliga företrädare utveckla former för hur det systematiska arbetsmiljöarbetet kan struktureras som en del i enheternas arbetsplatskonferenser. Vidare arbeta för att medarbetarnas involvering vad gäller att utforma verksamhetens mål utvecklas. Uppdraget redovisas i verksamhetsberättelsen för 2019.

Beslutat av:

Nämnd

Förbättrad uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet

Att följa upp det systematiska arbetsmiljöarbetet är en viktig del av arbetsgivarens ansvar. Förvaltningen ges i uppdrag att i samverkan med fackliga företrädare utveckla hur detta arbete kan utvecklas vad gäller uppföljning på enhetsnivå. Målsättningen är att utveckla redovisningen i enheternas resultat- och kvalitetsberättelser. Resultatet av arbetet redovisas för nämnden i verksamhetsberättelsen 2019.

Beslutat av:

Nämnd

Förbättrad hantering av riskbedömningar

Förvaltningen får i uppdrag att utveckla dokumentationen som rör riskbedömningar i samtliga verksamheter som en del av arbetet med det systematiska arbetsmiljöarbetet. Uppdraget redovisas i nämndens verksamhetsberättelse för 2019.

Beslutat av:

Nämnd

Kriterier för lönesamtal

Socialförvaltningen har på ett proaktivt sätt utvecklat arbetet med lönesamtal genom en tydlig koppling till enhetens mål. Detta arbete ska i dialog med fackliga företrädare utvecklas så att de på ett tydligare sätt kopplas samman med kriterier för chefer och medarbetare. Målsättningen är att minska på antalet övergripande kriterier till förmån för mål som är kopplad till enhetens mål som tagits fram i dialog med medarbetare och chef. Uppdraget redovisas för nämnden i verksamhetsberättelse för 2019.

Beslutat av:

Nämnd

Uppdrag

Utvecklad avvikelshantering

Att dokumentera avvikelser är en central aspekt av all verksamhetsutveckling. Förvaltningen får i uppdrag att som en del av införandet av ett nytt verksamhetssystem även utveckla funktioner som gäller inrapportering av arbetsskador och tillbud. Uppdraget redovisas som en del av verksamhetsberättelsen för 2019.

Beslutat av:
Nämnd

Chefstäthet

Chefstäthet är en viktig aspekt bland annat vad gäller att kunna arbeta med att skapa delaktighet och inflytande för medarbetarna men också för att arbeta kunna arbeta med förebyggande arbete och en aktiv och individuell rehabilitering för de medarbetare som är eller har varit sjukskrivna. Förvaltningen får i uppdrag att ta fram förslag på lämpliga nivåer vad gäller antal underställda medarbetare per chef samt göra jämförelser med andra kommunala verksamheter. Uppdraget ska redovisas skriftligen för nämnden i maj månad.

Beslutat av:
Nämnd

Ekonomi

Uppdrag

Effektivt lokalutnyttjande

Under 2014 genomförde socialförvaltningen en genomlysning av lokalutnyttjandet vad gäller verksamhetens lokaler. En effekt av genomlysning var en ökad samordning vad gäller planering och investeringar av lokaler. Förvaltningen ges i uppdrag att genomföra en förnyad genomlysning för att säkerställa ett effektivt lokalutnyttjande. Uppdraget redovisas för nämnden i september månad.

Beslutat av:
Nämnd

Avgifter för vård och omsorg

Jämförelser med andra kommuner pekar på att avgifter för olika grupper är lägre än jämförbara kommuner. Förvaltningen ges i uppdrag att utreda och ge förslag på möjliga områden där avgifter kan anpassas eller förändras. Förslag ska arbetas fram som en del av VIP 2020-2022.

Beslutat av:
Nämnd

Merkostnad i personalbemanning

Som en del av en aktiv bemanningsplanering är det av betydelse med en aktiv uppföljning med syfte att identifiera olika systemfel i bemanningen som kan innebära merkostnader och onödiga personalkostnader. Förvaltningen får i uppdrag att säkerställa att det inte föreligger merkostnader med anledning av förvaltningens personalbemanning. Eventuella förslag till åtgärder ska inarbetas i VIP 2020-2022.

Beslutat av:
Nämnd

Bedömning av anpassningsbehov i verksamhetslokaler

Socialförvaltningen hyr olika verksamhetslokaler genom tekniska kontoret. Löpande behöver det göras bedömningar vad gäller behov av att finansiera anpassningar av aktuella lokaler. Förvaltningen ges i uppdrag att se över rutiner för bedömning av anpassningsbehov. I de fall detta kan föranleda minskade kostnader eller en minskad kostnadsutveckling ska detta redovisas i nämndens förslag till VIP 2020-2022, vilken behandlas i juni månad.

Beslutat av:
Nämnd

Uppdrag

Matkorg som insats

Kommunfullmäktige beslutade i samband med hantering av VIP 2019-2021 att matkorg som insats beviljas vid ett behov om minst fyra portioner. Vidare ska matkorg beviljas förutsatt att det föreligger andra insatser i form av hemtjänst. Beslutet förväntas sammantaget ge kostnadsminskningar om 4,3 miljoner. Uppdraget redovisas löpande i fördjupade månadsrapporter.

Beslutat av:

Nämnd

Kostnadsreducering vid inköp av råvaror

I samband med kommunfullmäktiges behandling av VIP 2019-2021 beslutades att reducera kostnader för inköp av råvaror genom att bland annat minska på inköpet av vissa ekologiska varor. Förvaltningen får i uppdrag att redovisa arbetet i samband med fördjupade månadsrapporter.

Beslutat av:

Nämnd

Alternativ i form av kyld mat till personer i ordinärt boende

I samband med kommunfullmäktiges behandling av VIP 2019-2021 beslutades att kommunen ska erbjuda kyld mat som alternativ till varm mat för personer beslut om matdistribution. För att uppnå en kostnadsreducering om 2,7 mnkr rörande matdistribution ska minst 15% välja kyld mat.

Vidare beslutade KF i den 20 december att äldrenämnden ges i uppdrag att arbeta vidare med hur kompletta måltider kan erbjudas och näringsinnehållet kan säkerställas vid produktion och distribution av matkorg med kyld mat. Vidare beslutade KF vid samma möte att Fritt val matdistribution tas bort.

Utfallet av arbetet redovisas till nämnden i fördjupade månadsrapporter.

Beslutat av:

Nämnd

Externa kurser och utbildning- och planeringskonferenser

Med anledning av förvaltningens ekonomiska utmaningar så ska kostnader som uppstår vid externa kurser, organisering och deltagande i planerings- och utbildningskonferenser reduceras med 50% jämfört med verksamhetsåret 2018. Uppdraget redovisas i anslutning till fördjupade månadsrapporter.

Beslutat av:

Nämnd

Öka delaktighet och förståelse för nämndens ekonomiska situation

Myndighetsutövningen har betydande inverkan på Socialförvaltningens ekonomi. Förvaltningen ges i uppdrag att verka för ökad delaktighet och därmed även ökad ekonomisk medvetenhet kan uppnås hos handläggarna utan att detta får negativa verksamhetsmässiga effekter. Utfallet av arbetet redovisas i verksamhetsberättelse för 2019

Beslutat av:

Nämnd

Ökad medvetenhet om kostnadsläget jämfört med andra kommuner

Kostnadsjämförelser ska tas fram och redovisas för kommuner i Jönköpings län samt för de s.k. R9-kommunerna i syfte att tydliggöra om kostnadsläget för verksamheten i Jönköpings kommun är jämförbar med andra kommuner eller om tydliga avvikelser föreligger. Detta arbete bör om möjligt ske i samverkan med Stadskontoret. En redovisning av uppdraget sker i samband med budgetberedningsarbetet och redovisas nämnden i augusti månad.

Beslutat av:

Nämnd

Uppdrag

Effektiviseringar till följd av nyckelfria lås

Införandet av nyckelfria lås medför att effektiviseringar kan göras i verksamheten och då bl.a. inom hemtjänsten. Förvaltningen ges i uppdrag att beräkna hur mycket timtaxan kan förändras till följd av detta samt genomföra ett förankringsarbete avseende denna förändring gentemot utförarna. Uppdraget ska återredovisas till nämnd under april månad.

Beslutat av:

Nämnd

Nämndens ekonomi

I tilldelad budgetram ingår verksamhet avseende äldreomsorg (ÄO) samt hälso- och sjukvård (HS) samt delar av gemensam stab. Nämnden följer inför 2019 den gängse budgetmodellen vilket innebär att kommunfullmäktige med relativt hög detaljeringsgrad lagt fast verksamhetsförändringar inför 2019. Nedan framgår så nämndens budgetamar för 2019

Gemensam stab

Delar av förvaltningens gemensamma stab är knuten till äldrenämnden och har därför en del av nämndens ram. Fram till och med 2018 har socialförvaltningens gemensamma stab varit finansierad via medel som tilldelats såväl socialnämnd som äldrenämnd och så kommer det i huvudsak att vara även 2019. Det finns dessutom även en mindre finansieringspost knuten till IFO-nämnd. Den gemensamma staben stödjer samtliga nämnder vid socialförvaltningen.

Den gemensamma staben beräknas 2018 få ett underskott om 5,5 mnkr avseende 2018 varav 3,5 mnkr är hänförligt till äldrenämnden. Orsaken till dessa underskott är främst kopplad till ökade kostnader för facklig tid till följd av ändrade centrala fördelningsprinciper samt även ökande lokalkostnader.

Budgetramen har ökat för den gemensamma staben inför 2019 men hela underskottet täcks dock inte och dessutom kommer kostnadsökningar uppstå bl.a. till följd av införandet av ett nytt verksamhetssystem. Besparingar kommer behöva göras under 2019.

Verksamhetsförändringar gemensam stab

I syfte att inom ett par år komma till rätta med ekonomin behöver besparingar göras redan under 2019 och då i en storleksordning om minst 7 mnkr. Samtidigt inleds ett arbete med att utifrån givna uppdrag ta fram förslag till ytterligare åtgärder som ska vara ett led i att möta inriktningen om en ekonomi i balans. Av sammanställningen nedan framgår de åtgärder som är tänkta att genomföras under 2019.

Äldreomsorg samt hälso- och sjukvård

Utfallet för 2018 är ett underskott inom hälso- och sjukvård (HS) om 19 mnkr samt inom äldreomsorg om 7 mnkr.

Tilldelade budgetamar för 2019 innebär tillskott om 34,9 mnkr för att till del finansiera det underliggande underskottet från 2018 samt möta ökade krav på nattbemanning samt chefstäthet. I syfte att kunna finansiera verksamhetens underliggande underskott samt möta ökade verksamhetskrav ska olika former av effektiviseringar, se avsnittet verksamhetsförändringar nedan, om 33 mnkr genomföras.

Till följd av det försämrade ekonomiska läget inom HS kommer ytterligare åtgärder behöva sättas in för att komma till rätta med ekonomin vid denna verksamhet. Bland annat kommer dagrehab att påverkas. Det finns idag två dagrehabverksamheter i kommunen, en i Huskvarna och en i centrala Jönköping. Verksamheten finns för de som bor i områden där det inte finns utökad hemrehabilitering. På grund av minskat underlag planeras dagrehabverksamheten i Huskvarna att avvecklas under början av 2019. Den kvarvarande verksamheten i Jönköping bedöms täcka behovet av denna

typ av rehabilitering. Personal är informerade och de tre personer som idag har en pågående rehabiliteringsperiod på dagrehabiliteringen i Huskvarna kommer att få information om att en eventuellt uppföljande period kommer ske i Jönköping. Det är inte rimligt att driva en dagrehabilitering med så få deltagare i den ekonomiska situation som råder.

Under året kommer förändringar genomföras vilka kan komma få betydande inverka på ekonomin. Ett sådant förändringsarbete är ändrad bemanningsplanering med sikte på heltid som norm.

Verksamhetsförändringar äldreomsorg samt hälso- och sjukvård

I syfte att inom ett par år komma till rätta med ekonomin behöver effektiviseringar, beslutade av kommunfullmäktige, göras redan under 2019 och då i en storleksordning om minst 33 mnkr. Samtidigt inleds ett arbete med att utifrån givna uppdrag ta fram förslag till ytterligare åtgärder som ska vara ett led i att möta inriktningen om en ekonomi i balans. Av sammanställningen nedan framgår de åtgärder som är tänkta att genomföras under 2019.

Utöver av Kommunfullmäktige beslutade verksamhetsförändringar kommer det behövs ytterligare åtgärder med anledning av det besvärliga ekonomiska läget inom HS.

Budgetramar 2019 för äldre nämnden, tkr.

Äldre nämnden	Bokslut 2017	Budget 2018	Prognos 2018	Budget 2019
Nämnd och gemensam verksamhet	59 000	68 200	72 200	66 100
Hälso- och sjukvård	246 000	245 700	258 700	246 900
Äldreomsorg	1 176 400	1 215 600	1 223 600	1 218 200
Totalt äldre nämnd	1 481 400	1 529 500	1 554 500	1 531 200

Verksamhetsförändringar

Verksamhetsförändring	Budget
Effektivisering gemensam verksamhet och stab Äldre nämndens andel av effektivisering på gemensam verksamhet och stab. Totalsumman av äldre nämndens förslag till VIP.	-5 800
Minskning kostnader kurser och hotell samt samordning tjänster service och stab Reducering 50% för kostnader kurser och hotell. Samordning av tjänster i äldreomsorgens stab och inom område service, minskning en åa.	-2 200
Höjt pris för mat i äldreomsorgen Priset för mat i särskild boende höjs med 390 kr per månad, priset för korttidsboende höjs med 13 kr per dygn och priset för matportion i hemmet höjs med 6 kr per portion.	-4 200
Införandet av kyld mat för leverans av matportion i hemmet Vid en LOU-upphandling av kyld mat kan priset för den enskilde sänkas. Bedömningen är att ca 15% av personer med matportion i hemmet kommer välja kyld mat som levereras en dag per vecka.	-2 700
Minskat antal leveranser av matportioner i hemmet För att få beviljat matportion i hemmet ska den enskilde ha ett behov av leverans minst fyra dagar per vecka samt behov av andra insatser. För den som inte har behov av hemtjänst ska matkorg ej kunna beviljas.	-4 300
Minska användandet av ekologiska varor	-2 600

Verksamhetsförändring	Budget
Äldreboende omvandlas till mellanboende	
Omvandling av ett särskilt äldreboende till mellanboende vilket innebär att boende inte har nattbemanning.	-2 800
Generell besparing HS	
En generell besparing med 7 årsarbetare inom hälso- och sjukvårdsfunktionen.	-4 500
ApoDos	
Besparing genom att användandet av ApoDos ska öka.	-3 900

Investeringar

Planen är upprättad i 2018 års prisnivå exkl. moms. Projekt som markerats med TN ställs till tekniska nämndens förfogande. Projekt som markerats med x) förutsätts ej disponeras förrän efter det att berörd nämnd i särskild ordning inhämtat kommunfullmäktiges beslut om godkännande av investeringen. Projekt som markeras med *), s.k. ramanslag för byggnation av ex särskilda boenden disponeras av tekniska nämnden efter avrop från respektive nämnd. Tekniska nämnden förutsätts i särskild ordning rapportera om läget om de enskilda projekten, vilka projekt som är aktuella för genomförande, tidpunkt för byggstart, tidpunkt för färdigställande samt aktuella nyckeltal för investering och hyreskostnad.

Projekt	Beskrivning	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Utblick
kod	Verksamhet/projekt, tkr						
53	Hälso- och sjukvård	1 700	1 400	1 400	1 400	1 300	
5570	Anpassning av lokaler hälso- och sjukvård	600	600	600	600	500	
5571	Inventarier hälso- och sjukvård	1 100	800	800	800	800	
57	Äldreomsorg	33 980	76 680	153 280	281 080	270 780	
	Upprustning lokaler:						
5519	Upprustning äldreomsorgsanläggningar	3 100	1 600	1 600	1 600	1 600	
5520	Upprustning kök äldreboenden	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	
	Utrustning och inventarier:						
Nytt	Säker nyckelhantering	1 200	0	0	0	0	
577707	Nyckelfri vård och omsorg	1 000	0	0	0	0	
577300	Inventarier äldreomsorg	5 800	5 800	5 800	5 800	5 800	
577310	Utbyte lyftmotorer	800	800	800	800	800	
577312	Utbyte sängar	2 380	2 380	2 380	2 380	2 380	
585000	Utrustning öppen verksamhet	600	200	200	200	200	
577600	Utbyte trygghetslarm	300	300	300	300	300	
556002	Ombyggnad kök Skärstadal	1 000	9 300				
556003	Ombyggnad kök Union	6 900					
5719	Komplettering larmanläggningar	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	
5777	Lås- och passersystem	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	
Nytt	Ombyggnad Rosengårdens äldreboende			1 500	59 000	100 000	
5778	Nybyggnad äldreboende Herrgårdsgården Tenhult		6 000	81 000	80 000		
Nytt	Utrustning Herrgårdsgårdens äldreboende				6 000		
Nytt	Nybyggnad äldreboende Skeppsbron	500	45 000	54 400	100 000	100 000	
Nytt	Nybyggnad äldreboende Åsens gård				19 700	54 400	
Nytt	Anpassning Norrgårdens verksamhet	5 100					

Projekt	Beskrivning	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Utblick
	Totalt äldrenämnd	35 680	78 080	154 680	282 480	272 080	

Framåtblick

Det som allra mest kommer att påverka den långsiktiga framtiden på äldrenämndens område är det faktum att det kommer att bli allt fler äldre i vårt samhälle. Även om hälsan för många är god långt upp i åren, kommer många att behöva samhällets hjälp så småningom. Att det blir omkring 50 % fler invånare i Jönköping som fyllt 80 år fram till 2030 kommer att påverka äldrenämnden och det måste redan idag finnas en beredskap för investeringar, rekrytering, organisatorisk utveckling och behov av ekonomiskt tillskott. Den demografiska utvecklingen tillsammans med redan existerande ekonomiskt underskott, leder till att ekonomin måste vara i fokus. Äldreomsorgen och hälso- och sjukvården kommer under de närmsta åren liksom övriga delar av Socialförvaltningen behöva göra ansträngningar för att nå en ekonomi i balans. Detta kommer innebära utmaningar och sannolikt behov av förändringar för att fortsatt kunna bedriva en verksamhet med hög kvalitet inom givna ekonomiska ramar.

Förutom att det blir fler äldre tyder allt på att kommunerna i en framtid får fortsätta att ta ett allt större ansvar för multisjuka och svårt funktionshindrade personer i alla åldrar. Det påverkar både äldreomsorgsfunktionen och hälso- och sjukvårdsfunktionen inom äldrenämndens område. Det finns en stark trend att minska den tyngdpunkt på sjukhusvård som traditionellt funnits i Sverige. Denna trend finns både på riksplånet och i regionen.

Demensproblematiken bör särskilt nämnas, fler äldre ger också fler med demenssjukdom. Frågan om hur de demenssjukas behov kan mötas idag och i framtiden måste prioriteras.

Det bör finnas en beredskap när det gäller frågan om psykisk ohälsa bland äldre. Psykisk ohälsa ökar i samhället i stort och kommuner får ta ett allt större ansvar för detta. Personer med långvarig psykisk sjukdom lever nu längre och blir därför ett större ansvar även för äldreomsorgen och kommunal hälso- och sjukvård. I Jönköpings kommun finns ett litet antal platser som är speciellt avsedda för äldre med psykisk sjukdom eller äldre med missbruk. Dessa kan behöva bli fler.

Frågan om välfärdsteknik är aktuell. I Jönköpings kommun tas nu steg för att takta upp arbetet i denna fråga, i och med den enhet för välfärdsteknik som är under uppbyggnad i socialförvaltningens stab. Det är viktigt att ta vara på digitaliseringens och välfärdsteknikens möjligheter.

Riksdagen har nyligen tagit beslut om möjlighet för kommunerna att erbjuda hemtjänst utan biståndsbedömning samt möjligheten att erbjuda biståndsbedömt trygghetsboende. Utredningar pågår på flera områden och allt tyder på fortsatt snabb utvecklingstakt inom området äldre- och hälso- och sjukvårdspolitik.

Bemötande Äldreomsorg

En service- och värdighetsgaranti är ett löfte om innehåll och kvalitet på den service som du kan förvänta dig av socialtjänsten. Garantin gäller för dig som har insatser inom äldreomsorgen.

Det första mötet är ofta avgörande för att en relation ska ha förutsättningar att bli bra. Äldreomsorgens insatser ska vara individuellt anpassade och ge goda möjligheter till val i vardagen.

Vi garanterar

- ett bra första möte.
- att det stöd som du blivit beviljad utformas på ett flexibelt sätt och enligt dina önskemål.

För dig som ska flytta in på ett äldreboende garanterar vi också:

- att representanter från äldreboendet erbjuder ett hembesök hos dig innan du flyttar in.

Om vi inte lever upp till vad vi lovar är vi angelägna om att du kontaktar oss. Lämna dina synpunkter på något av följande sätt:

- Ring Kontaktcenter tfn 036-10 50 00.
- Fyll i formulär på www.jonkoping.se. Sök på "Synpunkter på socialtjänsten".
- Kontakta någon av personalen som hjälper dig att förmedla dina synpunkter.

När du har lämnat dina synpunkter kommer vi att kontakta dig inom tre dagar. Du får då reda på vad vi kommer att göra för att undvika att situationen inträffar igen. Du får också information om vilken namngiven person som du kan kontakta under tiden som vi hanterar dina inkomna uppgifter.

Gemensamma aktiviteter

Äldreboende

En service- och värdighetsgaranti är ett löfte om innehåll och kvalitet på den service som du kan förvänta dig av socialtjänsten. Garantin gäller för dig som bor på äldreboende.

För dig som bor på äldreboende finns möjlighet att delta i:

- sociala aktiviteter t ex pubafton, spel, tidningsläsning
- fysiska aktiviteter t ex gruppgymnastik, utevistelse, promenad, dans, bakning
- kulturella aktiviteter t ex kåseri, sång, musik, andakt, hantverk.

På boendet finns det anslaget vilka aktiviteter som du erbjuds att välja mellan.

Vi garanterar

- Att du varje vecka erbjuds tre gemensamma aktiviteter.

Om vi inte lever upp till vad vi lovar är vi angelägna om att du kontaktar oss.

Lämna dina synpunkter på något av följande sätt:

- Ring Kontaktcenter tfn 036-10 50 00.
- Fyll i formulär på www.jonkoping.se. Sök på "Synpunkter på socialtjänsten".
- Kontakta någon av personalen som hjälper dig att förmedla dina synpunkter.

När du har lämnat dina synpunkter kommer vi att kontakta dig inom tre dagar. Du får då reda på vad vi kommer att göra för att undvika att situationen inträffar igen. Du får också information om vilken namngiven person som du kan kontakta under tiden som vi hanterar dina inkomna uppgifter.

Genomförandeplan Äldreomsorg

En service- och värdighetsgaranti är ett löfte om innehåll och kvalitet på den service som du kan förvänta dig av socialtjänsten. Garantin gäller för dig som bor på äldreboende eller har hemtjänst.

När du har beviljats hemtjänst eller flyttat till äldreboende, gör vi tillsammans med dig en genomförandeplan. Syftet med planen är att du ska få en individuellt anpassad vård och omsorg och samtidigt bevara så hög grad av självständighet som möjligt.

Personalen ser till att ni tillsammans följer planen i det dagliga arbetet.

Genomförandeplanen revideras en gång per år eller då dina behov har förändrats. Ett exemplar av planen ska förvaras hos dig.

Vi garanterar

- att vi kommer att göra en genomförandeplan tillsammans med dig och om du så önskar tillsammans med en närstående. Planen ska vara klar inom fyra veckor efter det att beviljad hemtjänst påbörjats eller efter det att du flyttat till äldreboende.

Vad förväntar vi oss av dig?

- Du ger oss den information vi behöver för att tillgodose dina behov.

Om vi inte lever upp till vad vi lovar är vi angelägna om att du kontaktar oss. Lämna dina synpunkter på något av följande sätt:

- Ring Kontaktcenter tfn 036-10 50 00.
- Fyll i formulär på www.jonkoping.se. Sök på "Synpunkter på socialtjänsten".
- Kontakta någon av personalen som hjälper dig att förmedla dina synpunkter.

När du har lämnat dina synpunkter kommer vi att kontakta dig inom tre dagar. Du får då reda på vad vi kommer att göra för att undvika att situationen inträffar igen. Du får också information om vilken namngiven person som du kan kontakta under tiden som vi hanterar dina inkomna uppgifter.

Hälso- och sjukvård Äldreboende

En service- och värdighetsgaranti är ett löfte om innehåll och kvalitet på den service som du kan förvänta dig av socialtjänsten. Garantin gäller för dig som bor på äldreboende.

För dig som bor på äldreboende erbjuds hälso- och sjukvårdsinsatser utifrån dina behov.

Kommunens hälso- och sjukvård är den vård och rehabilitering som ges av sjuksköterska, arbetsterapeut och sjukgymnast eller på uppdrag av dessa.

Det finns möjlighet att komma i kontakt med sjuksköterska dygnet runt. Kommunens arbetsterapeuter och sjukgymnaster finns att tillgå för rehabilitering och utprovning av hjälpmedel.

Vi garanterar

- att vid inflyttning till äldreboende erbjuds du besök av sjuksköterska inom ett dygn.
- att vid inflyttning till äldreboende erbjuds du besök av arbetsterapeut och/eller sjukgymnast inom två veckor.

Om vi inte lever upp till vad vi lovar är vi angelägna om att du kontaktar oss. Lämna dina synpunkter på något av följande sätt:

- Ring Kontaktcenter tfn 036-10 50 00.
- Fyll i formulär på www.jonkoping.se. Sök på "Synpunkter på socialtjänsten".
- Kontakta någon av personalen som hjälper dig att förmedla dina synpunkter.

När du har lämnat dina synpunkter kommer vi att kontakta dig inom tre dagar. Du får då reda på vad vi kommer att göra för att undvika att situationen inträffar igen. Du får också information om vilken namngiven person som du kan kontakta under tiden som vi hanterar dina inkomna uppgifter.

Information Äldreomsorg

En service- och värdighetsgaranti är ett löfte om innehåll och kvalitet på den service som du kan förvänta dig av socialtjänsten. Garantin gäller för dig som har insatser inom äldreomsorgen.

Att få information som är begriplig och relevant är viktigt för att känna trygghet, kontroll samt för att du och dina anhöriga ska ha rätt förväntningar på äldreomsorgen.

Vi garanterar

- att ge dig en tydlig och relevant information.

Om vi inte lever upp till vad vi lovar är vi angelägna om att du kontaktar oss. Lämna dina synpunkter på något av följande sätt:

- Ring Kontaktcenter tfn 036-10 50 00.
- Fyll i formulär på www.jonkoping.se. Sök på "Synpunkter på socialtjänsten".
- Kontakta någon av personalen som hjälper dig att förmedla dina synpunkter.

När du har lämnat dina synpunkter kommer vi att kontakta dig inom tre dagar. Du får då reda på vad vi kommer att göra för att undvika att situationen inträffar igen. Du får också information om vilken namngiven person som du kan kontakta under tiden som vi hanterar dina inkomna uppgifter.

Kontaktsmannaskap Äldreomsorg

En service- och värdighetsgaranti är ett löfte om innehåll och kvalitet på den service som du kan förvänta dig av socialtjänsten. Garantin gäller för dig som bor på äldreboende eller har hemtjänst.

Kontaktmannen är den person i personalgruppen som kommer att ha en närmare kontakt med dig och dina närstående.

Kontaktmannen ansvarar bl a för att tillsammans med dig göra en genomförandeplan och att informera övrig personal om innehållet i denna.

Kontaktmannens övriga uppdrag kan variera och anpassas i förhållande till dina behov.

Vi garanterar

- Att efter det att beviljad hemtjänst påbörjats eller efter det att du flyttat till äldreboende kommer en kontaktman utses. Kontaktmannen tar därefter en personlig kontakt med dig inom två veckor.

Om vi inte lever upp till vad vi lovar är vi angelägna om att du kontaktar oss. Lämna dina synpunkter på något av följande sätt:

- Ring Kontaktcenter tfn 036-10 50 00.
- Fyll i formulär på www.jonkoping.se. Sök på "Synpunkter på socialtjänsten".
- Kontakta någon av personalen som hjälper dig att förmedla dina synpunkter.

När du har lämnat dina synpunkter kommer vi att kontakta dig inom tre dagar. Du får då reda på vad vi kommer att göra för att undvika att situationen inträffar igen. Du får också information om vilken namngiven person som du kan kontakta under tiden som vi hanterar dina inkomna uppgifter.

Kontinuitet Hemtjänst/hemsjukvård

En service- och värdighetsgaranti är ett löfte om innehåll och kvalitet på den service som du kan förvänta dig av socialtjänsten. Garantin gäller för dig som har hemtjänst.

Att veta vem som kommer och utför insatserna i hemtjänsten är viktigt för att känna meningsfullhet, begriplighet och hanterbarhet i vardagen, det vill säga en känsla av sammanhang.

Vi garanterar

- att hemtjänsten på förhand ger dig information om vem som kommer och meddelar dig innan om detta blir ändrat
- att hemtjänsten och hemsjukvården tillsammans med dig gör en planering av din hjälp där vi tar hänsyn till dina behov och önskemål om kontinuitet
- att hemtjänsten och hemsjukvården på din begäran redovisar ett schema över vilka personer som är planerade att besöka dig de närmaste 7 dagarna
- att hemtjänsten och hemsjukvården på din begäran redovisar hur många personer som besökt dig 14 dagar tillbaka i tiden.

Om vi inte lever upp till vad vi lovar är vi angelägna om att du kontaktar oss. Lämna dina synpunkter på något av följande sätt:

- Ring Kontaktcenter tfn 036-10 50 00.
- Fyll i formulär på www.jonkoping.se. Sök på "Synpunkter på socialtjänsten".
- Kontakta någon av personalen som hjälper dig att förmedla dina synpunkter.

När du har lämnat dina synpunkter kommer vi att kontakta dig inom tre dagar. Du får då reda på vad vi kommer att göra för att undvika att situationen inträffar igen. Du får också information om vilken namngiven person som du kan kontakta under tiden som vi hanterar dina inkomna uppgifter.

Matdistribution Äldreomsorg

En service- och värdighetsgaranti är ett löfte om innehåll och kvalitet på den service som du kan förvänta dig av socialtjänsten. Garantin gäller för dig som har insatsen matkorg.

När du på grund av nedsatt funktionsförmåga inte själv kan tillaga ditt huvudmål kan du få en färdiglagad måltid levererad hem till dig.

Maten är näringsriktig, varierad och väl sammansatt. Den tillagas och förpackas i ett av kommunens kök. I många fall kan du välja mellan två rätter måndag-fredag. I måltiden ingår kött/fisk, potatis/ris/pasta, kokta grönsaker, råkost och efterrätt. Detta ger 30 % av dagsbehovet. Du som av medicinska skäl är i behov av specialkost kan få detta.

För att ansöka om matdistribution kontaktar du biståndshandläggare inom äldreomsorgen. I samband med detta får du information om vart du vänder dig för att beställa eller avbeställa din mat samt hur du gör om maten inte levererats till dig.

Vi garanterar

att maten levereras till dig mellan kl 11.45 och 13.15.

Vad förväntar vi oss av dig?

- Du ska vara hemma när maten levereras, om du tillfälligtvis inte bestämt något annat med personalen.

Om vi inte lever upp till vad vi lovar är vi angelägna om att du kontaktar oss. Lämna dina synpunkter på något av följande sätt:

- Ring Kontaktcenter tfn 036-10 50 00.
- Fyll i formulär på www.jonkoping.se. Sök på "Synpunkter på socialtjänsten".
- Kontakta någon av personalen som hjälper dig att förmedla dina synpunkter.

När du har lämnat dina synpunkter kommer vi att kontakta dig inom tre dagar. Du får då reda på vad vi kommer att göra för att undvika att situationen inträffar igen. Du får också information om vilken namngiven person som du kan kontakta under tiden som vi hanterar dina inkomna uppgifter.

Tillgänglighet Biståndshandläggning

En service- och värdighetsgaranti är ett löfte om innehåll och kvalitet på den service som du kan förvänta dig av socialtjänsten. Garantin gäller för dig som vill komma i kontakt med en biståndshandläggare för äldreomsorgen.

Det är viktigt att kommunens biståndshandläggare för äldreomsorgen är tillgängliga när du är i behov av en kontakt.

Vi garanterar

- att om vi inte svarar i telefon när du ringer, återkomma till dig snarast dock senast inom två arbetsdagar, om du lämnat kontaktppgifter på telefonsvararen.

Om vi inte lever upp till vad vi lovar är vi angelägna om att du kontaktar oss. Lämna dina synpunkter på något av följande sätt:

- Ring Kontaktcenter tfn 036-10 50 00.
- Fyll i formulär på www.jonkoping.se. Sök på "Synpunkter på socialtjänsten".
- Kontakta någon av personalen som hjälper dig att förmedla dina synpunkter.

När du har lämnat dina synpunkter kommer vi att kontakta dig inom tre dagar. Du får då reda på vad vi kommer att göra för att undvika att situationen inträffar igen. Du får också information om vilken namngiven person som du kan kontakta under tiden som vi hanterar dina inkomna uppgifter.

Trygghetslarm Äldreomsorg

En service- och värdighetsgaranti är ett löfte om innehåll och kvalitet på den service som du kan förvänta dig av socialtjänsten. Garantin gäller för dig som har insatsen trygghetslarm.

Att ha trygghetslarm innebär att du har en bärbar larmknapp att trycka på när du behöver tillkalla hjälp. Du kan få hjälp dygnet runt via en larmcentral.

När du larmar tar larmcentralen kontakt med dig för bedömning av åtgärd. Vid behov av hjälp kommer personal hem till dig.

Larmet installeras i din bostad av vår personal. För att ansöka om trygghetslarm kontakter du biståndshandläggare inom äldreomsorgen.

Vi garanterar

- att efter beslut fattats om trygghetslarm ska larmet vara installerat hos dig inom fem veckodagar (helgen inräknad). Detta under förutsättning att du har nycklar till din bostad tillgängliga som du kan överlämna till oss.

Vad förväntar vi oss av dig?

- Du ska lämna nycklar till din bostad.
- Du ska ha fast telefonabonnemang och fungerande telefonutrustning.
- Du ska kunna lära dig hur larmet fungerar.

Om vi inte lever upp till vad vi lovar är vi angelägna om att du kontakter oss. Lämna dina synpunkter på något av följande sätt:

- Ring Kontaktcenter tfn 036-10 50 00.
- Fyll i formulär på www.jonkoping.se. Sök på "Synpunkter på socialtjänsten".
- Kontakta någon av personalen som hjälper dig att förmedla dina synpunkter.

När du har lämnat dina synpunkter kommer vi att kontakta dig inom tre dagar. Du får då reda på vad vi kommer att göra för att undvika att situationen inträffar igen. Du får också information om vilken namngiven person som du kan kontakta under tiden som vi hanterar dina inkomna uppgifter.

Äldrenämnden

5

Förslag till tidplan för arbetet med VIP 2020-2022 samt verksamhetsuppföljning för 2019

Än/2019:4

Sammanfattning

En tidplan för arbetet med Verksamhets- och investeringsplan (VIP) 2020-2022 samt verksamhetsuppföljning 2019 behöver fastställas.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2018-12-28.

Förslag till äldrenämnden

- Förslag till tidplan för VIP 2020-2022 samt verksamhetsuppföljning för 2019 antas i enlighet med redovisat förslag.

Ärende

Äldrenämnden beslutar 2019-01-16 om verksamhetsplan 2019.

För VIP-arbetet 2020-2022 gäller att kommunfullmäktiges beslut om budget kommer att behandlas på kommunfullmäktiges oktobersammanträde. Äldrenämnden behandlar sitt budgetförslag på junisammanträdet. Äldrenämndens förslag till investeringsbudget för 2020, med plan för 2021-2024, ska behandlas under aprilsammanträdet.

Som ett underlag för arbetet med verksamhetsplanering 2020-2022 planeras för en informationsträff med äldrenämnden samt de fackliga organisationerna i den centrala samverkansgruppen den 20 februari 2019 då förmiddagen ägnas åt en fördjupad genomgång av verksamhetsberättelsen för 2018.

Under våren är särskilda dialogtillfällen inplanerade med socialnämndens, individ- och familjeomsorgsnämndens samt äldrenämndens presidier samt en kontinuerlig information till nämnderna om det fortsatta arbetet. Dialogen med de fackliga organisationerna sker vid ordinarie möten i den centrala samverkansgruppen.

En uppföljning av ekonomi och verksamhet ska göras efter varje månad med undantag av januari, juni och juli. Vid fyra tillfällen under året (efter februari, april, augusti och oktober) lämnar förvaltningen en fördjupad månadsrapport till nämnden och kommunstyrelsen. Övriga månader lämnas en enklare månadsrapport till nämnden och stadskontorets ekonomiavdelning.

Förslag till tidplan

Aktivitet	Äldrenämnd
Beslut om tidplan för arbetet med VIP 2020-2022 Preliminärt bokslut 2018	2019-01-16
Verksamhetsberättelse 2018	2019-02-20
Månadsrapport februari 2019, fördjupad	2019-03-20
Dialog med den politiska majoriteten och minoriteten i kommunen budget/bokslut	2019-03
Månadsrapport mars 2019 Beslut om investeringsplan 2020-2024 Arbetsläget i VIP 2020-2022	2019-04-17
Månadsrapport april 2019, fördjupad Arbetsläget i VIP 2020-2022	2019-05-15
Månadsrapport maj 2019 Beslut om VIP 2020-2022	2019-06-19
Månadsrapport augusti 2019, fördjupad	2019-09-18
Månadsrapport september 2019 Arbetsläget verksamhetsplan 2020	2019-10-16
Måldag för socialnämnd, individ- och familjeomsorgsnämnd samt äldrenämnd	2019-11-04
Månadsrapport oktober 2019, fördjupad	2019-11-20
Månadsrapport november 2019 Beslut om verksamhetsplan 2020	2019-12-18
Preliminärt bokslut 2019	2020-01
Verksamhetsberättelse 2019 Utblick och strategiska frågor inför VIP 2021-2023	2020-02

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Greger Kjellman
Ekonomichef

Beslutet expedieras till:
Ledningsgruppen
Stadskontoret

Äldrenämnden

7

Lokalprogram för nytt äldreboende i Tenhult

Än/2018:112

Sammanfattning

Västerhålls äldreboende i Tenhult är i behov av omfattande upprustning. Tidigare har utredning gällande ombyggnad av nuvarande Västerhålls äldreboende utförts på grund av arbetsmiljöskäl samt att äldreboendet behöver en genomgripande upprustning för att nå upphöjd standard enligt dagens krav. Projektplan finns framtagen. Investeringsmedel finns avsatta i VIP med början 2019 och beräknat att vara färdigställt 2022. Preliminär kostnad för genomförandet är beräknat till 94 milj. kr. Det aktuella ärendet gäller nu att godkänna framtaget lokalprogram gällande nybyggnation av nytt äldreboende i Tenhult (ersättning för Västerhåll).

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2018-11-20

Lokalprogram, daterat 2018-11-20.

Förslag till äldrenämnden

- Nämnden godkänner framtaget lokalprogram gällande nytt äldreboende Tenhult, daterat 2018-11-20, som underlag för vidare hantering av ärendet inom berörda förvaltningar i Jönköpings kommun.

Ärende

Ärendet bedöms inte beröra barn i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter.

Bakgrund

Västerhålls äldreboende i Tenhult har till stora delar lokalmässigt dålig standard vilket medför bl. a brister i arbetsmiljön. Kommunhälsan har utfört arbetsmiljöutredning och gjort bedömningen att anpassningar måste göras för att tillgodose vård- och omsorgsbehovet hos de boende samt god arbetsmiljö för personal.

Vid tidigare utredning har lokaliseringsstudie för ombyggnad av nuvarande Västerhålls äldreboende utförts av Tekniska kontoret. Det har bedömts att ombyggnation av befintlig byggnad inte är genomförbart i alla delar p. g. a byggtekniska förutsättningar. Tekniska kontoret har även bedömt att eventuell ombyggnadskostnad kan komma att uppgå till liknande utgift som nybyggnation.

SOCIALFÖRVALTNINGEN
Besöksadress Juneporten
V Storgatan 16
social@jonkoping.se

JÖNKÖPINGS
KOMMUN

Ljuset vid Vättern

Framtaget lokalprogram är centrerat kring vägledande grundprinciper om ett kvalitetsdrivet äldreboende, ett uttalat samhällsansvar och en god arbetsmiljö. Dessa principer ligger till grund för utformningen av äldreboendet.

Efter utvärdering av dagens situation och baserat på nuvarande behov samt lokalprogramuppdragets direktiv, så föreligger ett förslag till lokalprogram för äldreboende innehållandes 60 lägenheter med tillhörande ändamålsenliga lokaler för hyresgäster och personal i varje enhet. Där ska även inrymmas tillagningskök, lokaler för hemtjänstpersonal samt hälso- och sjukvårdspersonal. På sikt kommer även lägenheterna i Vallbacka demensenhet att ersättas inom det nya äldreboendet. Vallbacka är en fristående byggnad, innehållandes 8 lägenheter, som är belägen på samma fastighet som befintliga Västerhalls äldreboende.

Övervägande/Synpunkter

Västerhalls äldreboende tillhör ett av de äldre i Jönköpings kommun och ligger i fas med att nödvändig upprustning kommer att bli nödvändig p.g.a. att olika krav och önskemål måste uppfyllas för hyresgäster samt för att erbjuda goda arbetsförhållanden.

Utredning kring placering av nya Västerhalls äldreboende är utfört. Två alternativ har utretts, dels att riva befintliga Västerhalls äldreboende och bygga nytt på samma tomt, alternativt bygga på ny tomt belägen på Herrgårdsgärdet i Tenhult. Stadsbyggnadskontoret utreder om detta alternativ är möjligt.

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Cecilia Landerholm
Lokalsamordnare

Beslutet expedieras till:
Tekniska kontoret

Lokalprogram gällande nytt äldreboende, Tenhult

LOKALPROGRAM GÄLLANDE NYBYGGNATION AV ÄLDREBOENDE

Adress: Herrgårdsgärdet, Tenhult

Upprättat: 2018-11-23

Beslutat: 20xx-xx-xx

Beställare:

Äldrenämnden, Jönköpings Kommun

Sammanfattning

Sammanfattningsvis innehåller lokalprogrammet följande centrala delar:

Äldreboende innehållandes 60 st. lägenheter, varav 58 enrumslägenheter och 2 st. tvårumslägenheter.

Fördelat på sex boendeenheter innehållandes 10 lägenheter vardera med tillhörande gemensamhetsutrymmen, kök, tvättstuga, förråd samt personalutrymmen.

Personalutrymmen för 85 personer (inkl. HS och Hemtjänst, kökets personal). innehållandes omklädningsrum, personalrum, vilrum etc.

Gemensamma administrativa funktioner omfattande kontor, sjuksköterskeexpedition, medicindelning samt förråd.

Entréer.

Hissar, trapphus och korridorer med god tillgänglighet.

Övriga driftutrymmen så som diverse förråd, tvättstuga, avfallshantering m.m.

Tillgänglig utemiljö i direkt anslutning till boendet, uteplatser, planteringar m.m.

Tillagnings kök för 200 portioner.

Lokal för hemsjukvårdspersonal 3 personer (HS-team). Vissa delar integreras i övriga personallokaler, beskrivs i lokalprogrammet.

Lokal för hemtjänstpersonal, 10 personer (Hemtjänsten Tenhult). Vissa delar integreras i övriga personallokaler, beskrivs i lokalprogrammet.

Boendet ska vara planerat så att det möjliggör god logistik.

Läsanvisning Lokalprogram

Lokalprogrammet är centrerat kring vägledande grundprinciper om ett kvalitetsdrivet äldreboende, ett uttalat samhällsansvar och en god arbetsmiljö. Dessa principer ska ligga till grund för utformningen av äldreboendet.

Lokalprogrammet är principiellt och översiktligt. En djupare och mer detaljerad analys av lokalbehovet bör göras i den fortsatta samordningen. I lokalprogrammet fokuseras på de viktigaste behoven för verksamheten som identifierats och vilka konsekvenser dessa har på lokalbehovet.

Arbetet med lokalprogrammet har bedrivits av en arbetsgrupp samt övriga företrädare för berörda verksamheter inom ÄO, hemtjänst och HS under ledning av LoBe.

Innehållsförteckning

LOKALPROGRAM GÄLLANDE NYBYGGNATION AV ÄLDREBOENDE	2
SAMMANFATTNING	3
LÄSANVISNING LOKALPROGRAM.....	3
INLEDNING	5
BAKGRUND.....	5
SYFTE	5
PROJEKT OCH FÖRUTSÄTTNINGAR	5
ÄLDREBOENDEN MED HELINACKORDERINGSavgift.....	6
DEFINITIONER OCH BEGREPP.....	7
ORGANISATION	7
VERKSAMHETS BESKRIVNING	8
ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN.....	8
ALLMÄNT OM FASTIGHETSTEKNIK – INNE.....	9
ALLMÄNT OM FASTIGHETSTEKNIK – UTE	11
VÄLFÄRDSTEKNIK	11
PROJEKTERINGSUNDERLAG	11
HUSGEMENSAMT ALLMÄNT	11
RUM OCH FUNKTIONER – INNE.....	13
RUM.....	25
RUM OCH FUNKTIONER – UTE	32
REFERENSOBJEKT	33
BILAGOR	34

Inledning

Bakgrund

Socialförvaltningen i Jönköping har bedömt det som angeläget att utforma ett gemensamt synsätt på hur olika typer av boende kan anordnas för äldre människor och människor med olika funktionshinder inom ramen för de särskilda boendeformerna för service och omvårdnad enligt socialtjänstlagen. Föreliggande program är baserat på det av socialnämnden antagna principprogrammet för utformning av särskilda boendeformer inom äldre- och handikappomsorgen i Jönköpings kommun daterat 1993-12-20 senast reviderat 2000-12-12. (Dnr 94.24-738).

Boende- och vårdmiljön ska vara utformad för att underlätta för hyresgästerna att leva så självständigt som det är möjligt. Att leva självständigt innebär även att ges möjligheter till ett rikt socialt liv. Det särskilda boendet ska kunna användas flexibelt och fungera oavsett omsorgsbehov. Kvarboendepincipen ska vara vägledande med betoning på boende och livsmiljö men där utrymme, utrustning och miljö ska kunna tillgodose ett stigande och varierande behov av vård och omsorg. Senare bostadsanpassningsåtgärder kan på så sätt elimineras. En passande totalmiljö skapar även förutsättningar för en god arbetsmiljö. För att uppnå en god boendemiljö bör två grundkriterier vara uppfyllda:

- En lägenhet för varje hyresgäst.
- Hela anläggningen ska vara utformad, inredd och utrustad så att hyresgästerna efter sina förutsättningar kan använda den. Den ska underlätta egna aktiviteter och måste inrymma de utrymmen och resurser som behövs för ett tillfredsställande dagligt liv och för innehåll och stimulans i vardagen.

I Jönköpings kommun används samlingsbegreppet äldreboenden för de särskilda boendeformerna för äldre. Boendena ägs och förvaltas av kommunen genom Tekniska kontoret eller av annan hyresvärd. Samtliga bostäder block inhyrs av Tekniska kontoret och hyrs ut i andra hand till hyresgästerna. Hyresgästen betalar i samtliga fall hyran till Tekniska kontoret.

Av **boverkets byggregler** framgår vad som skall finnas i en fullvärdig bostad, hela enheten skall följa dessa regler.

Syfte

Det övergripande målet är att med insatser erbjuda den enskilde ett fullgott boende med stöd av anpassad omsorg. Insatserna skall ge goda levnadsvillkor och vara av god kvalitet. Verksamheten skall vara grundad på respekt för den enskildes rätt till självbestämmande, inflytande och integritet. Insatserna skall vara tillgängliga.

Avgörandet för ett gott stöd och en god service är att insatserna ges utifrån varje enskild persons behov och önskemål, helhetsyn.

Projekt och förutsättningar

Lokalprogram - funktioner och innehåll gällande äldreboende

I Jönköpings kommun används samlingsbegreppet äldreboenden för de särskilda boendeformerna för äldre. Verksamheten skall erbjuda en god boendemiljö med omvårdnad och service till äldre som behöver särskilt stöd dygnet runt. Att skapa trygghet och möjligheter till gemenskap samt att stödja möjligheterna till ett så självständigt liv som

möjligt är viktigt. Utemiljö anpassad för de boende är värdefullt för att uppfylla god livskvalité. Möjlighet till parboende ska finnas i några lägenheter. Boendena ägs och förvaltas av kommunen själv genom Tekniska kontoret eller av annan hyresvärd. Samtliga bostäder block inhyrs av Tekniska kontoret och hyrs ut i andra hand till hyresgästerna. Hyresgästen betalar således i samtliga fall hyran till Tekniska kontoret.

Efter utvärdering av dagens situation och baserat på nuvarande behov samt Lokalprogramuppdragets direktiv, så föreligger ett förslag till lokalprogram för äldreboende enligt följande.

Tekniska kontoret bifogar särskild utredning om lämplighet och kostnad av att placera en korttidslägenhet för elallergiker inom anläggningen, därefter ställningstagande.

Lokalprogrammet ska ses som översiktligt och vissa delar kräver mera långtgående studier för att kunna preciseras i detalj.

Äldreboenden med helinackorderingsavgift

Äldreboendena med helinackorderingsavgift består av en lägenhet som är ca 35 kvm stor, utrustad med köksenhet och hygienutrymme.

Förutom de enskilda lägenheterna finns bostadskomplement i form av gemensamma utrymmen för måltider och samvaro.

Bostäderna ska vara i enheter om 10 lägenheter. Samtliga enheter ska vara förberedda för att användas som bostäder för personer med demens sjukdom.

Det planerade äldreboendet ska rymma 60 lägenheter med tillhörande ändamålsenliga lokaler för hyresgäster och personal i varje enhet. Hiss måste finnas mellan eventuella våningsplan.

Det ska även inrymmas tillagningskök, lokaler för hemtjänstpersonal och hälso- och sjukvårdspersonal.

Tid

Enligt nuvarande planering påbörjas projektet 2019 och beräknas slutfört 2022.

Ekonomi

Inför VIP 2019 beräknades nybyggnationen till 167 milj.kr.

Detaljplan och lokalisering

Planerad lokalisering för äldreboendet är på Herrgårdsgärdet. Framtagning av detaljplan för Tenhult 24:47, pågår. Detaljplaneförslagets syfte är att planlägga för bostäder, äldreboende samt förskola i ett kollektivtrafikhärrgårdens område. Stor vikt läggs vid att området byggs ut med en resurseffektiv täthet med blandade upplåtelseformer och hustyper. Planförslaget tar hänsyn till Herrgårdsgärdets största naturvärden.

Tidigare research/utredningar

En lokaliseringsstudie för ombyggnad av nuvarande Västerhalls äb innehållande äldreboende med tillhörande kök, personalutrymmen, kontor, biutrymmen och hemtjänstlokal samt övrigt såsom parkeringsytor m.m. har gjorts. Det har bedömts att det inte är genomförbart p.g.a. byggtekniska förutsättningar.

Definitioner och begrepp

ÄO Äldreomsorgen inom Socialtjänsten, Jönköpings Kommun.

Äldreboende En boendeform för äldre med omfattande behov av vård och omsorg. Plats inom särskilt boende erhålls efter ansökan till kommunens biståndshandläggare vilken prövas enligt Socialtjänstlagen (SoL). Den som på grund av fysiska och medicinska skäl har behov som kräver särskild vård och omsorg ska erbjudas plats på ett boende med inriktning mot somatiska sjukdomar.

Utöver den primära funktionen av att vara bostad för enskilda personer är ett äldreboende också en arbetsplats. På äldreboendet finns tillgång till vård- och omsorgspersonal dygnet runt. Arbetsmiljön för personalen regleras i Arbetsmiljölagen (AML). Ett antal regelverk reglerar utformning och byggnation av äldreboende.

TK Tekniska Kontoret, Jönköpings Kommun.

LoBe Lokal- och bostadsförsörjningsenheten inom Socialtjänsten, Jönköpings Kommun.

Organisation

TK ska innan byggprojekt startar, upprätta en tidplan för projektet.

LoBe ansvarar för interna samrådsmöten med berörd verksamhet.

Miljöansvaret för projektet ligger på byggprojektledaren.

Välplanerad kommunikation och förankring mellan parterna är särskilt viktigt under hela projektets gång. LoBe ska vara ett stöd för fastighetsförvaltare och projektledare produktion avseende verksamhetsspecifika frågor som kan uppkomma.

Projektplanen upprättas i samråd mellan fastighetsägaren, TK, och LoBe där verksamheten informeras löpande. Tillräcklig tid ska avsättas för samråd, beslut och kontroll. Projektet ska ha tydlig kostnadsram, som ska innehålla investeringskostnader, framtida hyres- och driftkostnader samt erforderlig livscykelkostnader.

Det är viktigt att involvera arkitekt och entreprenör med kunskap om målgruppen för att optimera boendets funktioner gällande materialval och utrustning, detta för att bl. a minska kommande anpassningar.

Det krävs även att en kökskonsult med erfarenhet av storkök involveras i köksplaneringen

Verksamhetsbeskrivning

Vägledande för vad som här sägs om utformning av bostädernas olika delar är aktuella, generella byggregler enligt Boverkets skrift "Boende för äldre", uppgifter från Svensk Byggtjänst och Handikapp institutet beträffande handikappanpassning av bostäder och Myndigheten för Delaktighets skrift "Miljöanpassningar som bidrar till ökad delaktighet". Stor vikt ska läggas vid att krav på god tillgänglighet beaktas.

- Äldreboendet uppförs i huskropp om 3 – 4 vån. enl. detaljplanen.

Verksamhet i kommande fastighet

- Äldreboende innehållandes 60 boendelägenheter
- Gemensamhetsdelar
- Personalutrymmen
- Lokal för hälso- och sjukvårdsfunktion
- Lokal för hemtjänst
- Tillagningskök

Allmänt om verksamheten

Lokalerna ska vara tillgängliga för personer med kognitiva svårigheter, rörelsehinder, syn- och hörselnedsättning etc.

Det är viktigt att personer med stort hjälpbehov kan få assistans av en eller två personal samt att tillräckligt utrymme finns för användning av tekniska lyfthjälpmedel.

Mindre enheter om 10 lägenheter samt gemensamhetsutrymmen ska vara ett riktmärke vid produktion av nya särskilda boenden. Varje boendeenhet ska ha egen ingång, hall, **hwc**, kök och vardagsrum, personalkontor och förråd. Det ska även finnas tvättstuga, städ- och sköljrum. Flera verksamheter kan lokaliseras tillsammans i en anläggning för att möjliggöra samordning. Personalutrymmen bör kunna vara gemensamma för en hel anläggning.

Vad beträffar enheterna bör en lösning eftersträvas som skapar så stor överblick som möjligt över såväl gemensamma utrymmen som ingångar till lägenheter. De gemensamma utrymmena ska placeras centralt.

Öppenhet mellan enheterna ska möjliggöras för att de boende ska kunna promenera mellan enheterna samt att överblick för nattpersonal möjliggörs.

Till varje boendeenhet ska det finnas en uteplats med en öppningsbar inglasad del. Det ska vara lättöppnad, bred dörr, gäller samtliga dörrar och finnas tillräckligt med utrymme för flera rullstolar samtidigt.

Övriga verksamhetsytor

Äldreboendet ska även inrymma lokaler för HS team och grupplokal för Tenhults hemtjänst.

Hälso- och sjukvårdsfunktionen (HS-team)

Dessa lokaler bör inte placeras i anslutning till entrén, ej heller beläget inne på enhet. Lokalerna för HS teamet ska innehålla följande:

En sjuksköterskeexpedition anpassat med tre kontorsarbetsplatser fullvärdigt utrustade samt plats för besöksstolar, två journalskåp, klädkrokar. Det ska även finnas plats för fyra låsbara värdeskåp.

Ett kombinerat samtalsrum/läkarmottagningsrum/kontorsplats för rehab/ssk obo. Rummet ska utrustas med tvättställ, låsbara skåp samt avlastningsyta samt klädkrokar. Vägghållare för handsprit, tvål och papperstork ska finnas.

Ett larmat läkemedels/beredningsrum, tillgång endast för ssk. Där ska finnas diskbänk, tvättställ, arbetsbänk med plats för medicindelning, flera förvaringsskåp för medicinsk utrustning, medicinskåp samt ett medicinkylskåp för behovsmediciner.

En diskdesinfektor av bänkmodell ska finnas för boendet. På sidan om disk desinfektorn ska det finnas avställningsytor för rent och smutsigt gods. Bänken ska vara utrustad med diskho. Hyllor för rent gods ska placeras över bänk på ren sida. Inbrottsklassad dörr med passersystem och automatisk dörröppnare till detta rum. Ej genomträngbart fönster i detta utrymme. Det krävs god ventilation i detta rum.

Vägghållare för handsprit, tvål och papperstork samt upphängningsanordning för plastförkläden och plasthandskar.

Ett förråd för förbandsmaterial/sjukvårdsmaterial, hyllplan + skåp för sterilt material.

Väggfast hållare för handsprit.

I anslutning till sjuksköterskeexpeditionen ska det finnas ett RWC.

Närhet till personalwc. Personalutrymmen, omklädningsrum och klädvårdsrum samnyttjas med Västerhålls personal.

Grupplokal för Hemtjänsten Tenhult

Lokalerna för hemtjänstgruppen bör placeras i nära anslutning till övriga personalutrymmen eftersom flera funktioner samordnas, t ex omklädningsrum, personalrum, pentry m m.

I övrigt ska det även finnas följande:

Ett kontor anpassat för två kontorsarbetsplatser, fullvärdigt utrustade, för samordnarfunktionen. Dagsljusinsläpp.

Ytterligare ett kontor anpassat för fyra kontorsarbetsplatser, fullvärdigt utrustade, för dokumentation.

Kopiering/skrivare samordnas med övriga kontorslokaler om placeringen av hemtjänstens kontorsutrymmen är i anslutning till övriga kontor. I annat fall behövs kopieringsmöjlighet i direkt anslutning.

Plats för låsbart värdeskåp kopplat till passersystem (10 facks) i anslutning till eller i omklädningsrum.

Ett mindre förråd för förbrukningsmaterial.

Allmänt om fastighetsteknik – inne

Säkerhetsfrågor

Skalskyddet utrustas med passersystem.

Möjlighet att koppla in mobilt reservkraft samt nödvatten ska finnas om så krävs.

Trygghetslarm

Trygghetslarmet ska utformas så att boende ska kunna larma både inne i byggnaden såsom utanför. Trygghetslarmet ska kunna öppna och låsa dörrar utifrån och visa/registrera vem som försöker öppna dörren. Denna funktion ska gälla både till dörrar mot lägenheter såsom till och från allmänna utrymmen. Lås till lägenheterna bör vara av typ s.k. hotellås, vilka alltid kan öppnas inifrån utan nyckel, men som öppnas/låses upp utifrån med hjälp av

någon variant av digital/elektronisk nyckel. Trygghetslarmet ska kunna logga händelser. Larmet ska kunna användas som överfallslarm av personal med koppling mot SOS. Önskvärt är om trygghetslarmet kan skicka larm om boende beger sig utanför vissa zoner (elektroniska staket), och att sedan även kunna meddela position av boende (GPS). Trygghetslarmet eller passersystemet ska hantera låsning av värdeskåp, medicinskåp och innerdörrar med loggningsfunktion. Trygghetslarmet ska vara förberett för tillsyn med hjälp av kamera. Det ska även vara förberett för påkoppling av sängsensorer, rörelsesensorer och andra former av sensorer som kan vara till nytta för den enskilde.

I hiss ska det finnas möjlighet att larma samt att ha högtalande kommunikation med den som visats i hissen t ex vid driftstopp. Hisslarmet ska vara kopplat till en egen tele-anknytning som inte belastar verksamheten ekonomiskt.

Inbrottslarm

Inbrottslarm ska installeras på särskilt utsatta ytor samt kommunikationsytor. Inbrottslarmet ska samverka med passagesystemet. Inbrottslarm ska också installeras i utrymmen där medicin förvaras samt i kontorsutrymmen. Larmöverföring ska ske till larmcentral.

Passagesystem

Fastigheten ska vara utrustad med konventionellt passersystem kombinerat med passersystem integrerat med trygghetslarmet i:

- Entréer
- Våningsplan
- Boendeenheter
- Tvättstugor
- Förråd
- Medicinskåp/utrymmen
- Kontor
- Personalutrymmen
- Sjuksköterskeutrymmen
- HS utrymmen
- Hemtjänsts utrymmen
- Hissar

Porttelefonsystem

Porttelefon ska finnas vid entréer och placeras i lämplig höjd för att vara tillgänglig för rullstolsburen person.

Porttelefon ska integreras med passageläsare och trygghetslarm. Entrédörrar ska kunna öppnas från bärbara larmenheter.

Lås/passagesystem

Skalskydd i form av passersystem. Lås inne i byggnaden hanteras av passersystem eller trygghetslarm.

Värme/kyla

Viktigt att en jämn och behaglig temperatur hålls, 22 grader. Gärna golvvärme och air-condition om möjligt.

Allmänt om fastighetsteknik – ute

Markplanering utanför byggnaden liksom transportvägar till byggnaden ska utföras så att de uppfyller kraven om god tillgänglighet för rörelsehindrade personer.

Välfärdsteknik

Välfärdsteknik är digital teknik för att behålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet.

Fram till dess att projekteringsfasen påbörjas ska utvecklingen av välfärdsteknik noga följas för att modern och bäst lämpad sådan ska kunna nyttjas i äldreboendet.

Projekteringsunderlag

Husgemensamt allmänt

- Trösklar och nivåskillnader får inte förekomma, i särskilda fall kan de ersättas med gummilist.
- Ledstänger monteras enl. anvisningar och ska finnas vid trappor, ramper och långa förflyttningsvägar.
- Dörrar i korridorer ska vara magnetuppställda och dörrar i gemensamma gångstråk som inte kan vara permanent uppställda ska förses med automatiska dörröppnare.
- Hissarna, om det förekommer, ska vara försedda med automatiska skjutdörrar samt fällbara sittplatser och ha en sådan storlek att en säng kan transporteras. Hissarna ska vara i rostfritt material med borstad struktur. Manöverpanelen ska vara hcp anpassad. Det ska finnas larmknapp kopplad till trygghetslarmet, kommunikations möjlighet samt spegel.
- Framför trappa monteras lämpligt trappstopp som säkerhet.
- Det är viktigt att alla kommunikationsytor inom anläggningen är byggda enligt gällande regler så att två rullstolar kan mötas utan större problem samt medger att personer kan flyttas liggande i en säng.
- Alla golv skall vara halkfria och lättstädade. Golvmaterial ska tåla högt slitage och tåla spill av handsprit och rengöring/desinfektion av ytdesinfektionsmedel.
- Handspritbehållare med uppsamlingskopp under.
- För att undvika stänk och fläckar ska det vara något slags väggskydd vid handsprithållare.
- Blanka och reflekterande ytor på bänkar, kakel och golv ska undvikas.
- Samtliga dörrar i lägenheter, samt till balkonger/uteplatser ska ha mått så att passage kan ske med säng.
- God allmänbelysning i olika nivåer. Önskvärt med flexibla och dimringsbara armaturer i allmänna utrymmen på enheterna. Närvarostyrning i utrymmen där det är lämpligt. Belysning ska vara miljöcertifierad.
- Glasväggar och fönsterpartier från golv till tak ska undvikas.
- Okrossbart glas i eventuella glasdörrar/vägg.
- Fönster i korridorer kan med fördel placeras på olika höjd för att underlätta även för rullstolsburna att se ut.

- I fönsternischer i korridorer kan sittytor skapas.
- Fönster och balkongdörrar förses med handtagsspärr/vädringsbeslag samt lås.
- Det ska vara förberett med fästen till gardinstänger i samtliga fönster i t ex boendelägenheter, gemensamhetsutrymmen, kontor, personalrum.
- Rundade/fasade hörn på utstående bänk- och vägghörn.
- Hög golvsockel samt lister på utsatta platser där förslitningen kan vara stor. Vägg- och hörnskydd monteras där risk för slitage/påkörning föreligger.
- Tydliga kontraster på dörrar/dörröppningar och vägg/golv. Anpassat efter boende med demenssjukdom.
- Gärna ljudisolerande väggar, golv och tak.
- Persiennier ska finnas i fönster i lägenheterna samt i övrigt där det behövs. Persiennerna ska kunna manövreras från sittande ställning av rullstolsburna personer.
- För att eliminera solinstrålning ska fönstren på utsatta ställen vara av reflekterande klarglas. Om inte ref. klarglas räcker för att eliminera oönskad solinstrålning ska åtgärder vidtas för att undvika detta.
- Det ska förberedas för hörslingor i alla allmänna rum. Beakta att utförandet blir så att det inte medför att olika hörslingor ”stör” varandra. I projekteringsskedet kontaktas rätt instans.
- Entréer och innerdörrar skall förses med dörrautomatik där så behövs för att uppfylla tillgänglighetskravet.
- Möjligheter till handtvätt ska finnas i alla lokaler
 - där hyresgästen får vård- och omsorg
 - för desinfektion eller rengöring
 - för livsmedelshantering
 - för läkemedelshantering
 - i alla wc och omklädningsrum

Färgsättning

Färgsättningen ska vara genomtänkt och anpassad för att bidra till en god hemkänsla samt för att stärka de boendes rumsliga orienteringsförmåga.

Generellt ska golven vara mörkare än väggarna för att ge en känsla av stabilitet. Man bör dock undvika infällda kontrasterande partier med ännu mörkare färg i golvet, eftersom det kan skapa oro särskilt hos demenssjuka personer, som kan uppfatta dessa partier som ”hål”.

Dörrarna ska ha en annan färg än väggarna, viktiga dörrar och platser markeras med avvikande färg.

De boendes rum markeras med färgade dörrfoder och/eller dörrar, ledstång, dörrhandtag och strömbrytare i en avvikande färg.

Dörrar till förråd, personalutrymmen och andra platser som vill undvikas att beträdas målas i neutrala färger som smälter väl in.

Taken ska vara ljusa. Olämpliga färgval kan vålla problem för ögats tolkning av rummets utseende vilket kan leda till förvirringstillstånd.

Dörrvred ska vara synliga.

Ljus

Krav på en god livsmiljö där äldre vistas är följande:

- ljus utan bländning
- tillräckligt ljus

- tydliga kontraster

Dessa krav innebär bl. a att korridorer inte ska avslutas med ett fönster. En bra takbelysning ska kompletteras med trivselbelysning i form av vägg, bords- och golvlampor, tavelbelysning, fönsterlampor o s v för att skapa trivsel. Risk för bländning minskar och det är lättare för äldre att uppfatta form och volym i rummet.

IT-teknik

I samband med anskaffning eller utveckling av IT-stöd skall samverkan alltid ske med IT-enheten som ansvarar för utveckling och samordning av IT-användningen inom Jönköpings kommun.

- Installation av el/tele/data/larm ska ingå.
- Personalutrymmen och gemensamhetsutrymmen ska ha åtkomst till Jönköpings kommuns trådlösa nätverk samt TV och förberett för övrig nödvändig teknik.
- I övriga verksamhetsutrymmen och boendedelar ska det finnas indragen fiber för möjlig anslutning till stadsnät eller motsvarande.
- Boenden tecknar eget abonnemang.
- I de fall byggkonstruktionen är sådan att mobiltäckningen inte är fullgod ska de lokalerna utrustas med förstärkare.
- Gemensamma sammanträdes/konferensrum ska vara utrustade med teleslinga.
- Det ska finnas minst ett fast datauttag och förberett för trådlöst nätverk (Wifi), tillgängligt i samtliga lägenheter avsett för administrativt arbete för att möjliggöra ett mobilt arbetssätt.

Brandskydd

Brandlarm och utrymningsvägar ska finnas i enheten utifrån aktuella anvisningar från brandmyndigheten enligt kraven för ”särskilt boende för personer med vårdbehov”. Dörr i brandcellsgräns ska levereras med dörruppställningsmagnet som möjliggör att dörren kan stå uppställd och stängs automatiskt vid brandlarm.

Rum och funktioner – inne

Entré

Entrézon

Genom entrézonen kommer husets hyresgäster och merparten av personal samt besökare att röra sig, vilket ställer krav på lättillgänglighet samt goda flöden samtidigt som den ska vara välkomnande och rymma övriga funktioner, ev. hiss och groventré.

Entrézonen ska fungera som bl. a väntplats och för gemenskap. Där måste vara god framkomlighet för sjuktransporter. Vid ev. hiss, ska placering vara i anslutning till leveransentrén.

- Plats anpassat med sittplatser för hyresgäster och/eller besökare.
- Plats för tidningsställ.
- Plats för digital eldstad.
- Eluttag ska finnas i denna del.

- Där ska vara bra belysning och väl skyltat.
- Det ska finnas en digital informationsskärm med placering så att den syns väl när man kommer in, el och datauttag i anslutning.
- Skrapgaller direkt vid ytterdörr.
- Ett kapprum för besökare.
- Utsmyckning med lokal förankring.

HWC – inom entrézon

Utsmyckning i husgemensamma delar

Gärna med lokalförankring.

Postfack

Postfacksystem avsett för hyresgästerna och verksamhet ska finnas i entrén.

- Separat brevfack avsett för dagstidningar som även nås utifrån.

WC

Placering inom eller i närhet till entrézon avsedd för bl. a besökare.

Groventré

I direkt anslutning till huvudentrén ska det finnas ett lättillgängligt förråd, som nås både in- och utifrån, avsett för rullstolar, mobil lyft och andra hjälpmedel.

- Utrustas med vatten och avlopp samt spolslang som även kan användas utifrån för att möjliggöra rengöring av rullstolar.
- Separat plats ute för rengöring av rullstol.
- Det ska finnas tryckluftspump/kompressor för pumpning av däck till rullstol.
- Golvbrunn med sandavskiljare under skrapgaller.
- Golvvärme för att få bort snö och regnvatten.
- Där ska även finnas laddningscentral med elkontakt och timer för elrullstolar och mobil lyft.
- Dörrautomatik med armbågskontakt till ytterdörren.
- Dessutom bör det finnas hyllor på övre delen av någon vägg samt stång för våta regnkläder.
- Belysning med närvarostyrning.
- Vägghållare för handsprit ska finnas.

Korridorer

Vikt ska läggas vid att skapa trivsamt och hemligt miljö utan institutionskänsla.

- Skyddande hörnlistor och tunna, lättstädade socklar i trä.
- Det ska vara god, reglerbar belysning.
- Bredd tilltagen så att två rullstolar kan mötas utan problem.
- Avgränsande dörrar ska förses med armbågskontakter.
- Ledstänger på vägg, förstärkt infästning.

- Nattbelysning ska finnas, eluttag vid fönster, både i tak och i vägg, för trivselbelysning.
- Glaspartier i enhetens entrédörrar kan vara frostade, dels för att minska insyn och för att minska eventuell oro hos speciellt demenssjuka personer.

Trappor

Där trappor förekommer ska dessa vara utformade med god tillgänglighet för en fysiskt och synnedsatt person.

- Trappor ska vara avskiljbara med låsbart parti.
- Trappor ska ha stegsäker yta och förstärkt infästning.
- Trappstopp i form av båge.

Hiss

Om hiss förekommer i fastigheten, ska de/dessa ha utrymme stort nog för en säng samt medföljande personer och för varutransporter om så krävs.

- Hiss ska vara försedd med automatisk dörröppnare.
- Sittplats och spegel placerad så att rullstolsburen kan se.
- Tydlig display utformad för personer med nedsatt syn och orienteringsförmåga
- Kommunikationsmöjlighet kopplad till trygghetslarmet.
- Nödbelysning vid strömavbrott.
- Ljus färgsättning.

Angöring för ambulans/hämtning avliden

Transportering bör kunna utföras avskilt från det största flödet i äldreboendet men värdigt och via hiss.

Leveransmottagning

Mottagning och utrymme avsedd för leveranser av hygienartiklar, städmaterial, läkemedel, tekniska hjälpmedel, tvätt och övriga förbrukningsmateriel m m. Närhet till ev. hiss för transport mellan våningar, om så krävs, beroende på placering av leveransmottagningen. Det ska finnas en separat leveransmottagning för tillagningsköket med placering i köket. Utformning beskrivet mer under rubrik tillagningskök.

- Lättillgängligt för personal och leverantör.
- Tåliga och lättstädade ytskikt.
- Skyddstak ska finnas över varuintagen.
- Porttelefon ska finnas.
- Låst till övriga verksamhetsytor.
- Dold plats för förvaring av gallervagnar och övrigt emballage och liknande.

Verksamhetsutrymme

Det ska finnas ett rum för fot- och hårvård och som även kan användas för relax.

- Plats för sittbadkar.

Biutrymmen/Förråd

Ett stort förråd för förbrukningsmaterial i direkt anslutning till leveransmottagningen.

- Där ska finnas plats för varuvagnar och lastpallar etc.
- Bedömd yta ca 30 kvm, delvis försett med väggfasta hyllor.
- Placeras i direkt anslutning till leveransmottagning.
- Närvarostyrd belysning.
- Eluttag ska finnas.

Fastighetsförråd som skall ha plats för verksamhetens trädgårdsmöbler m. m. Placering så att det är lätt att nå från utegård.

Grovtvättstuga

Gemensamt städutrymme, med plats för städmaskin, städvagn och förvaring av städmaterial.

- Utrymmet utrustas med utslagsvask samt golvbrunn av större dimension för tömning av städmaskin.
- Där ska finnas diskbänk med möjlighet till handtvätt.
- Torkställning för moppar
- Tvättmaskin avsedd för mopptvätt.
- Torktumlare.
- Närvarostyrd belysning.
- Eluttag ska finnas.
- Krokar för upphängning av skyddsrockar ska finnas.
- Väggfasta hållare för handsprit, tvål och papperstork.

Aktivitets/träningsrum/träffpunkt

I aktiveringslokalen ska det ges möjlighet till olika träningsaktiviteter i grupp, gångträning, träningscykel, köksaktiviteter m m.

Lokalen bör ligga i direkt anslutning och med egen utgång till trädgård/utemiljö. Separat kontorsdel med el- och nätverksuttag. Rummet ska utrustas med:

- Köksenhet, ordentligt tilltaget med skåp och rullstolsanpassade/-anpassningsbara bänkar och diskbänk eftersom rummet också ska användas i tränings- och rehabiliterande syfte.
- Spis med timer och ugn.
- Mikrovågsugn.
- Spisfläkt.
- Diskmaskin i arbetshöjd.
- Diskbänk med 3 hoar.
- Kombinerad, självavfrostande kyl/frys.
- Kaffebryggare kopplad till vattenuttag och timer.
- Skena i taket för gåträning.
- Eluttag i anpassat antal och placeringar.
- Minst två datauttag för anslutning av dator och telefon.
- Väggfast hållare för handsprit, tvål och papperstork ska finnas.

Konferensrum/samlingssal

Lättillgänglig lokal som ska användas för möten, personalträffar, olika aktiviteter för/med hyresgästerna, anhörigträffar m m.

Bör vara så stort så att alla hyresgäster, med hjälpmedel t ex rullator, samt personal kan vistas där samtidigt.

Denna lokal ska även nyttjas för annan, extern, verksamhet varför placeringen är viktig.

Lokalen ska vara lättillgänglig både in- och utifrån.

I anslutning ska det finnas ett ordentligt tilltaget kapprum med både hwc och wc.

Denna lokal ska nås utan att passera boendeenheterna.

- Det ska vara förberett för modern teknisk konferensutrustning, trådlöst nätverk och hörslinga.
- Projektor och filmduk.
- Eluttag i anpassat antal och placeringar.
- Minst två datauttag för anslutning av dator och telefon.
- Lokal ska kunna avskiljas med en eller helst två ljudisolerade, motordrivna vikväggar, för att kunna användas både som mindre grupprum och större samlingslokal vid behov.
- I en del av lokalen ska individuell träning kunna utföras.
- Ljudanläggning för exempelvis musikunderhållning.
- Tvättställ och väggfast hållare för handsprit, tvål och papperstork.

Anhörigrum

Ett mindre rum avsett för övernattning.

- Vid användning av anhörig krävs separat låsningsmöjlighet.

Syrgasförråd

- I anläggningen skall det finnas ett mindre förråd för förvaring av syrgasflaskor av standardformat (20 l). Anordning för att kunna kedja fast syrgasflaskorna ska inmonteras. Förrådet skall vara placerat i närhet till huvudentrén för att underlätta hanteringen av syrgasflaskor vid transporter. Rummet ska vara anpassat efter gällande regelverk. Välventilerat. Dörren ska vara massiv utan glas.

Avfall

- Äldreboendet ska vara utformat med väl tilltagna utrymmen, dimensionerat efter mängden avfall, som möjliggör en effektiv och enkel sortering av avfallet och som lätt kan nås utan olägenheter från verksamheten. Hämtning av avfallet ska kunna ske på ett effektivt och miljöanpassat sätt i enlighet med gällande avfallsplan.
- Inkontinensskydd ska kunna avlämnas på ett sätt som medför god arbetsmiljö för personalen samt uppfyller alla hygienkrav. Lyft för att flytta eller slänga sopor eller andra moment som kan leda till skador hos berörd personal ska förebyggas. Avfallsrummet ska vara anpassat för denna stora volym avfallsmängd och placerat så att det nås både inifrån och utifrån via avskild leveransutgång.
- Kyla dimensionerat efter mängden avfall.

- Det ska finnas spolslang för rengöring samt golvbrunn.
- Tåliga och lättstädade ytor.
- Tvättställ och väggfast hållare för handsprit, tvål och papperstork ska finnas.

Matavfallsrum

- Anpassat efter mängden matavfall från kök och enheter. Ska kunna nås både inifrån- och utifrån och vara låsbart.
- Placeras **ej** i söderläge, om möjligt mot norr. Utrustas med ozonfläkt för minimering av lukt samt för att minska bakterier.

Källsorteringsrum

- Detta rum ska ligga i direkt anslutning till avfallsrummet.

Verksamhetsförråd

- Förråd för aktivitetsmaterial m. m.
- Det ska även finnas ett större förråd till resp. enhet avsett för julsaker, krukor o s v.
- I förråden ska finnas hyllor monterade på reglerbara konsoler.
- Förråden kan ha närvarostyrd belysning.

Hjälpmedelsförråd

- Ett gemensamt hjälpmedelsförråd ska finnas. Dörrmått 1.20 cm. Väggarnas övre del förses med hyllor. Här ska finnas eluttag, vatten och avlopp.
- Väggfast hållare för handsprit ska finnas.

Drift/tekniska utrymmen

- Fastighetsskötsel och övrig service. Detta är fastighetsägarens funktion.
- Byggnaden förses med reservkrafts- och nödvattenintag.
- Förråd för maskinist ska finnas.

Personalutrymmen

Den fysiska arbetsmiljön samt utrymmen för personalen ska utformas utifrån de krav och riktlinjer som beskrivs i AFS 2009:2, "Arbetsplatsens utformning".

Personalutrymmen placeras lämpligen i närhet till varandra.

Personaldelen ska innehålla följande delar:

Personalrum

Dimensioneras utifrån verksamhetens personalbemanning dagtid 32 personal (inkl. HS o hemtjänst).

- Här ska finnas utrymme att inta måltider.
- Det ska finnas en köks/pentrydel utrustad med köksskåp samt arbetsbänk med bra förvaringsytor.
- Mikrovågsugnar.
- Kyl/frys, självavfrostande, dimensionerat efter antal personal.
- Diskbänk.
- Diskmaskin i arbetshöjd.

- Eluttag för bl. a trivselbelysning och kaffebyggare m. m. de sistnämnda försedda med timer.
- Det ska finnas plats för matgrupp anpassat efter antal personal.
- Plats för samvarogrupp i form av fåtöljer/soffa.
- Där ska vara plats för smart tv med lämplig placering för nyttjande vid mindre personalmöten.
- Viktigt att det är täckning för larm och telefoner i detta utrymme. I övrigt se avsnitt IT-teknik.

Vil/jour rum

Vil/jour rum för personalen inrättas i direkt anslutning till övriga personalutrymmen.

- Närhet till wc.
- Gärna rum med fönster.
- Där ska finnas nödlarm.
- eluttag

Omklädningsrum

Anpassat för totalt 80 personal (varav ÄO 66 st, HS 4 st, Hemtjänst 10 st). personer fördelning herr ca 10 st, resterande dam. Placering i direkt anslutning till hygienutrymmen och nära personalentré.

I anslutning till köket ska det finnas ett separat omklädningsrum avsett för kökspersonal, sju personer.

- Omklädningsrummet ska innehålla ett låsbart klädskap/anställd. Önskvärt med klädskap utrustade med icke nyckelsystem, utan t ex tagg.
- Klädskapet ska vara med delning för arbets/privata kläder. Gallerhylla för skor integrerad under sittbänken på klädskapet samt namnskylt.
- Där ska finnas hängare för hemtjänstens ytterkläder bredvid deras klädskap.
- Förvaringshyllor i tillräcklig omfattning, avsedda för rena arbetskläder.
- Separat sittbänk.
- Spegel.
- Eluttag, lämpligt antal och placering.

Hygienutrymme/Wc//hwc/dusch

Antal dimensionerat enl. gällande regelverk. Fördelning ca 70 st. dam och 10 st. herr. Kökspersonalens omklädningsrum ska innehålla dusch samt wc.

Tvättstuga

Tvättstuga i direkt anslutning till omklädningsrummet ska finnas för hantering av personalkläder. Det ska vara utrymme för bra flöde och tydlig avgränsning avseende hantering av smutsigt och rent.

- Det ska finnas tre tvättmaskiner, ej hushållsmaskin, med program som uppfyller kravet om tvätt av personalkläder i 60 grader i normallångt program och vid kortare program ska 90 grader kunna uppnås.
- Det ska finnas torkskåp.

- Torktumlare.
- Utdragbar torkställning.
- Arbetsbänk med strykmöjlighet.
- Handfat.
- Förvaringsmöjlighet för rena arbetskläder.
- Vägghasta hållare för handsprit, tvål och papperstork.

Administration/kontorsutrymmen

Kontor

Kontorsrum för enhetschefer, samordnare, kostchef, administratör varav ett av kontorsrummen ska vara anpassat för två arbetsplatser. Kontorsmiljö samlokaliseras lämpligen i direkt anslutning till övriga personalutrymmen. Kontorsarbetsplats ska ha utrymme för följande:

- Höj- och sänkbart skrivbord.
- Kontorsstol.
- Dator.
- Bokhylla.
- Ett par besöksstolar.
- Klädhängare.
- Eluttag i anpassat antal och placeringar.
- Data/tele uttag i lämpligt antal och placering.
- I kontor med två arbetsplatser, minst fyra datauttag.
- Inbrottslarm enl. gällande riktlinjer.

Separat kopieringsrum

Avskild placering p. g. a. störande ljud

- Data/eluttag.
- Förrådsskåp.
- Arbetsbänk för kontorsmaterial m.m.
- Väggyta med plats för ett par anslagstavlor.

Samtalsrum

Rummet ska kunna användas flexibelt, t.ex. för student.

- Utrustas som en fullvärdig kontorsarbetsplats.

Förråd

Ett mindre förrådsutrymme bör finnas för förvaring av kontorsmaterial.

- Dokumentationsskåp m.m.

Personal wc

Ska finnas i nära anslutning.

Beskrivning av boendeenhet

Gemensamhetsytor

Inom respektive enhet ska det finnas gemensamhetsdel lättillgänglig och centralt belägen avsedd för 10 hyresgäster samt tjänstgörande personal och besökande. Utformning och rumssamband ska vara anpassat till verksamheten samt ge en ändamålsenlig och funktionell miljö för både hyresgäster och personal.

Med gemensamhetsytor avses kök/matsal, samvarorum, tvättstuga, förråd som används för verksamhet. Dessa kompletterar bostäder i de särskilda boendeformerna och ska vara anpassade för rullstolsburna personer.

De gemensamma utrymmena bör utformas så att de kan upplevas som en del av bostaden och minimera känslan av institution. Där ska ges utrymme och möjlighet för vardagsgemenskap, praktiska sysslor men även viss avskildhet. Boendelägenheternas dörrar öppnas i riktning mot dessa utrymmen för att undvika korridorskänsla.

Möjlighet till god överblickbarhet för personal och hyresgäster är viktigt varför gemensamhetsytorna bör utformas med detta som utgångspunkt.

- Där ska även finnas ett mindre kontor/expedition.
- Tvättstugor placeras så att ljudnivån inte blir störande.
- Två när förråd placeras i varsin del av enheten.
- Sköljrum ska placeras centralt på enheten.

Samvaro

Rummet ska vara tillräckligt stort för att medge att alla hyresgäster på enheten kan vistas där samtidigt. Där bör även rymmas personal och möjligheter för anhöriga att vistas där under besök.

- Där ska finnas utrymme för bekväma sittmöbler för personer med rörelseproblem.
- Rummet ska ligga i nära anslutning till kök och matplats.
- Belysningen ska vara dimningsbar och ändamålsenlig.
- Där ska finnas reglerbar nattbelysning i korridorer och gemensamhetsutrymmen.
- Ledstång på en sida av korridoren.
- Akustiska förhållanden bör beaktas så att ekoeffekter undviks.
- Minst två uttag till TV, i övrigt se under IT-teknik.
- En del ska vara TV hörna, väl avgränsat och möblerat med komfortabla sittmöbler.
- Eluttag för trivselbelysning ska finnas på ett flertal lämpliga platser.

I anslutning till samvarorummet ska det finnas en lättillgänglig uteplats alt. inglasad balkong. Där det är balkong är det viktigt med ett lättstädad golvmaterial.

- Ev. markis ska vara automatstyrd.

Gemensamt kök/matplats

I respektive enhets gemensamhetsdel ska kök finnas där tillagning och förtäring av mat kan göras till samtliga 10 hyresgäster. Öppenheten skapar delaktighet och kontakt mellan hyresgäster och personal och därigenom ökad trygghet för hyresgästerna.

Köket ska vara utformat så att det uppfyller arbetsmiljö- och hygienkrav för tillagning av mat till andra personer enligt gällande regelverk.

- Utformning med bardisk mellan kök och matplatsdelen.

- Matplatsdelen ska inrymma matbord med sittplatser och anpassas efter antalet hyresgäster på enheten samt personal, ca 13 personer. Tillräckligt med plats för rullstolar och rullatorer.
- Utrymme för flexibilitet att kunna dela större bord och placera ut som flera mindre.
- Möjlighet till flexibel placering av takarmaturer.
- Önskvärt med inomhusfönster mot gemensamhetsutrymmet för överblick.

Köksdelen ska innehålla följande:

- Induktionshäll.
- Förhöjd varmluftsugn med instickstermometer.
- Mikrovågsugn.
- Rejäl arbets- och diskbänk med plats för flera personer.
- Plats att ta emot termobox på hjul, eluttag i lämplig höjd ska finnas för denna.
- Del av arbetsbänken ska vara justerbar i höjd, fritt benutrymme för att boende ska ha möjlighet att vara delaktiga.
- Fritt benutrymme under diskbänk, för att boende ska ha möjlighet att vara delaktiga.
- Kaffebryggare kopplad till vatten samt timer.
- Upphöjd snabbgående diskmaskin med kapacitet anpassad till antalet boende.
- Kyl/frys, självavfrostande.
- Eluttag med timrar till samtlig maskinell utrustning.
- Alla lådor och skåp ska förses med självstängande funktion och anslagsdämpning.
- Handtag i kontrastfärger.
- Några kökslådor ska vara låsbara.
- Det ska finnas förvaringsutrymmen i form av utdragbara skåp med god överblick. Anpassat för inköp av mat för 10 personer/vecka.
- Samtliga skåp och lådor inkl. kyl och frys ska förses med flexibel låsmöjlighet i överkant.
- Tvättmöjlighet.
- Krokar för upphängning av köksförkläden samt ett
- Skåp för skyddsrockar.
- Städskåp.
- Vägghållare för handsprit, tvål och papperstork

Hushållsavfall

Anpassad och utformad så att hantering kan nyttjas av hyresgästerna, dimensionerad till mängden hushållsavfall.

- Kärll för källsortering av sopor integrerat under arbets/diskbänk.

Personaldel

Ett mindre kontor per enhet med två kontorsarbetsplatser med utrymme för följande:

- Höj- och sänkbart skrivbord.
- Kontorsstol.

- Dator.
- Bokhylla.
- Ett par besöksstolar.
- Klädhängare.
- Eluttag i anpassat antal och placeringar.
- Data/tele uttag i lämpligt antal och placering.
- I kontor med två arbetsplatser, minst fyra datauttag.
- 10 st. värdeskåp i kontoret.
- Klädhängare för personalytterkläder.
- Ett wc.
- Vägghast hållare för handsprit, tvål och papperstork.

Tvättstuga

Tvättstuga ska finnas som är dimensionerad efter antal hyresgäster. Ren tvätt ska inte lagras här. Hanteringen av smutsig respektive ren tvätt kan ske avdelat i tvättstugan. Varje enhet ska vara utrustad med:

- Tvättmaskin, snabbgående, anpassad till mängden tvätt, ej hushållsmaskin,
- Torktumlare, ska vara direktkopplad till ventilationen.
- Torkskåp.
- Strykjärn och strykbord.
- Tvättställ.
- Arbetsbänk.
- Möjlighet till handtvätt.
- Utrymme för två hjulförsedda tvätt vagnar för smutstvätt.
- Ledig väggyta förses med ett låsbart förvaringsskåp, förvaringshyllor samt en stång för att hänga strukna kläder.
- Vägghast hållare för handsprit, tvål och papperstork.

Lokalvård

Ett mindre utrymme för städredskap ska finnas på varje enhet med tvättmöjlighet avseende städmaterial, utslagsvask samt golvbrunn. Rummet ska utrustas med förvaringshyllor samt rymma städvagn.

- Enligt projekteringsanvisningar Jönköpings kommun – typrum städ.

Sköljrum

Ska inrymma följande:

- Dekontaminator.
- På båda sidor om dekontaminatorn ska det finnas bänk och hyllor som ger goda avställningsytor så att det blir ett flöde i hanteringen av att skilja på rent och smutsigt gods.
- Bänken ska vara utrustad med diskho.
- Hyllor för rent gods ska placeras över bänk på ren sida.
- Det ska finnas plats för 2 sopkärl a´130 liter.
- Tvättställ.

- Upphängningskrokar.
- Upphängningsanordning för plastförkläden och engångshandskar.
- Vägghållare för handsprit, tvål, papperstork,

Förråd

I anslutning till de gemensamma utrymmena ska finnas tillräckligt med förrådsutrymmen. Lämpligt med förråd på fler ställen på enheten, nära boendelägenheterna.

- Rummen ska förses med hyllor att användas för diverse förbruknings-/hygienartiklar och inkontinenshjälpmedel.

Det ska dessutom finnas ett större förråd per enhet för förvaring av julpynt, vaser, blomkrukor och liknande. Placering behöver inte vara i direkt anslutning till enheten.

- Närvarobelysning.
- Vägghållare för handsprit.

Boendedel på resp. enhet

Antalet lägenheter ska vara 10 per enhet. De ska vara utformade enl. gällande regelverk. Två parlägenheter vilka ska placeras på separata enheter.

Lägenheter

Lägenheterna ska innehålla köks/pentrydel med allrum för umgänge och vila, hall, hygienrum med plats för hantering av duschvagn. Lägenhet ska ha utrymme för sittgrupp, säng och mindre matplats. Balkong/altan till resp. lägenhet. Lägenheternas takkonstruktion ska klara taklyftar. Beakta särskilda krav avseende typ och montering.

- Fönster ska vara försedda med persienner.
- Fönsterbänkar samt fästen för gardinupphängning ska finnas.
- Det ska finnas eluttag och krok för takarmaturer i rum och över matplats samt eluttag vid fönster för trivselbelysning och på samtliga väggar i lägenheten. Dimmerfunktion på belysning i rum.
- Strömbrytare och eluttag förses med kontrastfärgat väggskydd.
- Utrymme ska finnas för att använda och förvara hjälpmedel.
- Lägenhetsdörren ska ha mått så att passage kan ske utan problem med såväl rullstol som säng.
- Lyftskena ska installeras i varje lägenhet, om möjligt inbyggda. Plats på vägg för upphängning av eventuell lyftbygel och manöverdosa.
- På/bredvid lägenhetsdörren ska tidningsklämma, ringklocka samt plats för namnskylt finnas.
- Ringklocka ska gå att koppla ur från insidan av lägenheten.
- Lampa placerad över namnskylt och tidningsklämman.
- Låssystem med elektroniska lås som utifrån lägenheten går att öppna/låsa med hjälp av trygghetslarm/passersystem. Inifrån lägenheten ska det finnas vred att låsa med.
- Ett låsbart värdeskåp med elektroniskt lås kopplat till passersystem/trygghetslarm med inloggningsfunktion ska finnas i resp. lägenhet.

- Uttag för telefon/data/TV.
- I lägenheterna ska det finnas minst två garderober, låsbara, med skjutdörrar för förvaring samt ett linneskåp och ett städ/förvaringsskåp.

Med utgångspunkt från krav behöver den enskildes bostad ha en sammanlagd yta av ca 35 kvm.

Kapprum/hall

Passage ska kunna ske utan problem med såväl våldsäng som olika typer av rullstolar. Hallen ska medge svängrum för rullstol. Det ska vara lätt att öppna och stänga lägenhetsdörr från rullstol.

- Horisontellt handtag på insidan av dörr för att underlätta stängning.
- Kapphylla, justerbar klädstång samt utrymme för hallmöbel och plats för en stol eller rullstol.
- Fast allmänbelysning med dimmer.
- Vägghållare för handsprit innanför entrén.

Rum

Rummen bör ge möjligheter till sammanhållen möbleringsyta och bra kommunikations ytor.

I bostadsrummet ska det vara möjligt att möblera med en säng stående ut från vägg så att hjälp kan ges från båda sidorna. Utrymmet ska vara tillräckligt även för att flytta en person från sängen till en rullstol. Utrymmeskraven för en rullstolsburen person ska vara vägledande.

Det är viktigt att bostadsrummet får tillräckligt med dagsljusinsläpp. Fönsterbröstning skall vara sådan att det är möjligt att se ut genom fönstret för en person som ligger till sängs eller är rullstolsburen.

Dörren till våtutrymmet ska vara synlig från sängen så att en person med en demenssjukdom enkelt hittar vägen och därmed bidrar till att man längre klarar toalettbestyren på egen hand.

- Sängbelysning ska kunna tändas ifrån sängen.
- Önskvärt med rikt- och dimbar arbetsbelysning vid sängplats.
- Utrustad med två uttag för data/tv/telefoni. Placeras enligt Svensk Standard för elinstallationer i servicehus för pensionärer.
- Möjligheten för hyresgästen att ta sig ut genom fönstren ska minimeras genom låsbara fönster.
- Larmenhetens placering ska vara så att den **ej** är synlig från sängen.
- Placering av eluttag ska ske med hänsyn till möblering av höj- och sänkbar säng för att undvika skadade eluttag.
- Eluttag vid fönster för trivselbelysning och på samtliga väggar i lägenheten.

Köksdel/pentry

Pentry enheten ska vara lättillgänglig för rullstolsburen, pentrybänk ska ha en öppen front och vara förberett för manuell höj- och sänkbarhet. Köksenheten ska innehålla köksskåp, vitrinskåp, lådor, en mindre diskbänk med en diskho och kylskåp.

I anslutning till köksenheten ska finnas utrymme för en mindre matplats för minst två personer.

- Kylskåpet ska vara placerat så att det är lättillgängligt för en rullstolsburen person. Kylskåpet skall innehålla ett mindre frysack.
- Engreppsblandare ska vara med långt, greppvänligt handtag.
- Bänk med bra avställningsyta för bl. a kaffebryggare och mikrovågsugn.
- Eluttag vid pentrydelen ska utrustas med timer.
- Belysningen ska vara bländfri. Placering vid arbetsyta samt under köksskåp.
- Hushållsavfall, utformning så att hantering kan klaras av hyresgästen.
- Stabilt, låsbart tredelat skåp integrerat med kortlåssystemet, där mediciner kan förvaras i enlighet med vad som framgår av Socialstyrelsens läkemedelsföreskrifter, i ett något större fack, personalens arbetsplaner mm i ytterligare ett fack samt egna personliga tillhörigheter som bör låsas in i det tredje facket. Låssystemet här ska kunna delas upp med separat behörighet/låda.

Altan/balkong

Altan/balkong och dess dörr ska vara dimensionerad och ha en bredd så att en säng kan komma ut.

- Fransk balkong i resp. boendelägenhet.
- Balkongräcket ska vara förhöjt (säkerhetsskäl) men medge utsikt.
- Det ska vara lätt för en rullstolsburen person att själv ta sig ut på uteplatsen.
- Nivåskillnader ska undvikas.
- Balkong/altandörr och fönster ska förses med låsbart dörrhandtag samt vädringsbeslag/säkerhetskedja.
- Liten utebelysning vid altan.

Hygienrum

Bostäder i de särskilda boendeformerna för service och omvårdnad ska vara utrustade med toalett/duschutrymme. Det ska vara stort nog för en rörelsehindrad person i rullstol. Utrymmet ska utformas så att det underlättar för hyresgästen att självständigt sköta sin hygien men också vid hjälp och stöd av personal.

Dörren till toaletten ska vara tillräckligt bred, för utformning se exempel i bilaga. God hygienisk standard ska kunna upprätthållas i vård- och omsorgsarbetet.

Toalettstol och tvättställ ska placeras så att hjälp kan ges från båda sidorna samt att tekniska lyfthjälpmedel ska kunna användas vid behov. Vid sidan av toalettstolen ska på båda sidor finnas arbetsutrymme. Framför toalettstolen ska utrymmet vara sådant att omvårdnadspersonalen kommer åt att arbeta utan att deras arbetsställningar eller rörelser hindras av rummets väggar, vvs-utrustning eller andra fasta föremål.

- Ljusknapp ramas in av en avvikande färg, för utformning se exempel i bilaga.
- Färgad toalettsits är en tydlig signal och minskar risken för att man råkar sätta sig vid sidan av.
- Lång duschslang ska finnas för att kunna användas/nås till tvättställ, duschstol och toalett.
- Utrymme anpassat för ev. robotdusch.
- Toalettstol och tvättställ ska vara vägghängda.
- Toalettstol får **ej** vara högre än att en mobil toalettstol kan köras över wc-stolen.

- Väggförstärkning för fällbara, reglerbara armstöd vid toalettstolen.
- Toapappershållaren ska finnas och vara lättillgänglig. Hållaren ska vara utan tandad kant.
- Kakel bakom tvättställ och toalettstol ska vara i kontrastfärg.
- Tvättstället placeras på sådant sätt att en rörelsehindrad hyresgäst kan få hjälp från båda sidor av personal. Manuell höj- och sänkbarhet.
- Handdukskrokar ska finnas.
- Bakom tvättstället ska finnas extra avställningsyta.
- Spakmanövrerade engreppsblandare med extra lång arm, som är nåbar för rullstolsburen och kräver liten manöverkraft ska installeras.
- Spegel med ljusramp, placerad ovanför handfatet ska vara anpassad för såväl sittande som stående.
- Badrumsskåp placeras bredvid handfatet.
- Utrymme för användandet av duschvagn och god arbetsmiljö.
- Utrymme anpassat för robotdusch.
- Stödhandtag på väggen vid duschplatsen.
- Det ska finnas på- och avstängnings möjlighet på duschslangen.
- Fall mot golvbrunnen ska endast omfatta duschutrymmet.
- Skena för duschdraperi.
- Ett rymligt skåp för förvaring av inkontinenshjälpmedel, omläggingsmaterial, handdukar, underkläder m.m. (ej mediciner).
- Vägghast handdukstork med värme.
- Hängare för handdukar m.m.
- Halkfri, lättstädad golvmatta.
- Vägghast hållare för handsprit, tvål och papperstork
- Upphängningsanordningar för plastförkläden och engångshandskar.
- Kombitvättmaskin med kraftförsörjning som kan brytas från en huvudbrytare.
- Belysning i tak och ovan spegel.
- Önskvärt med nattbelysning vid wc dörr.
- RWC larm integrerat med trygghetslarmet.
- Eluttag för rakapparat/hårtork.

Lägenhetsförråd

Varje bostad ska innehålla förvaringsutrymmen eller förråd i tillräcklig omfattning.

- Hyllor anpassade till en person i rullstol
- Backar ska vara utdragbara och tillräckligt med manöverutrymme för rullstol
- Förråd kan ligga i anslutning till varje lägenhet alt. enhet, i källare eller liknande.

Hälso- och sjukvårdsfunktionen (HS-team)

Dessa lokaler bör inte placeras i anslutning till entrén, ej heller beläget inne på enhet. Närhet till personalutrymmen, omklädningsrum, wc och klädvårdsrum för samnyttjande med äldreboendets personal.

Läkemedels/beredningsrum (larmat, tillgång endast för ssk)

- Diskbänk.
- Tvättställ.
- Arbetsbänk med plats för medicindelning.
- Flera förvaringsskåp för medicinsk utrustning.
- Medicinskåp.
- Medicinkylskåp för behovsmediciner.

Expedition

Avsett för 3 arbetsplatser (för sjuksköterskor) med plats för följande:

- Två journalskåp.
- Fyra låsbara värdeskåp.
- Höj- och sänkbara skrivbord.
- Kontorsstolar.
- Datorer.
- Bokhylla.
- Ett par besöksstolar.
- Eluttag i anpassat antal och placeringar.
- Data/tele uttag i lämpligt antal och placering.
- Klädhängare för personalytterkläder.

RWC**Läkarmottagning/samtal/kontor**

Avsett för en arbetsplats (för rehab/ssk, obo) med plats för följande:

- Skrivbord.
- Kontorsstol.
- Dator.
- Ett par besöksstolar.
- Eluttag i anpassat antal och placeringar.
- Data/tele uttag i lämpligt antal och placering.
- Klädhängare för personalytterkläder.
- Låsbara skåp
- Klädkrokar.
- Tvättställ, väggfasta hållare för handsprit, tvål och papperstork.

Läkemedels/beredningsrum

- Diskdesinfektor av bänkmodell.
- Avställningsytor vid sidan av desinfektor för hantering av rent och smutsigt gods, bänken ska vara utrustad med diskho. Hyllor för rent gods placeras över bänk på ren sida.
- Arbetsbänk avsedd för medicindelning.
- Diskbänk
- Flera förvaringsskåp för medicinsk utrustning.
- Medicinskåp.
- Medicinskylskåp.

- Vägghållare för handsprit, tvål och papperstork.
- Upphängningsanordning för plastförkläden och plasthandskar
- Inbrottsklassad dörr med passersystem och automatisk dörröppnare.
- Ej genomträngbart fönster.
- God ventilation.
- Tvättställ, väggfasta hållare för handsprit, tvål och papperstork.

Förråd

- Hyllor för förbandsmaterial/sjukvårdsmaterial.
- Skåp för sterilt material.
- Vägghållare för handsprit.

Grupplokal för Hemtjänsten Tenhult

Lokalerna för hemtjänstgruppen bör placeras i nära anslutning till övriga personalutrymmen eftersom flera funktioner samordnas t.ex. omklädningsrum, personalrum, pentry m. m.

Omklädning (samordnat med övriga personalutrymmen)

- Plats för 10-facks låsbart värdeskåp kopplat till passersystem.

Kontor

Avsett för två arbetsplatser för samordnarfunktion.

- Höj- och sänkbara skrivbord.
- Kontorsstolar.
- Datorer.
- Bokhylla.
- Eluttag i anpassat antal och placeringar.
- Data/tele uttag i lämpligt antal och placering.
- Klädhängare för personalytterkläder.

Kontor

Avsett för fyra arbetsplatser för dokumentation.

- Höj- och sänkbara skrivbord.
- Kontorsstolar.
- Datorer.
- Bokhylla.
- Eluttag i anpassat antal och placeringar.
- Data/tele uttag i lämpligt antal och placering.
- Klädhängare för personalytterkläder.

Förråd

- Hyllor för förbrukningsmaterial.
- Plats för kopiering (alternativt samordnat med övriga personalutrymmen).

Tillagningskök

Köket ska vara utformat så att det uppfyller arbetsmiljö- och hygienkrav för tillagning av mat till andra personer, enligt Arbetsmiljölagen, Livsmedelslagen, vilka är gällande regelverk.

Äldreboendets kök ska i första hand laga varm middag och kvällsmat till de boende på äldreboendet samt till äldre personer i ordinärt boende som är beviljade matportion. I andra hand kan köket bistå andra kommunala verksamheter med mat. Köket ska fungera som grossist åt de verksamheter de serverar med mat, ta upp varubeställningar, beställa hem livsmedel, packa och leverera varor. För att möta både det egna och enheternas behov behöver köket ha viss plats för lagerhållning.

Köket ska bestå av en varumottagning, ett tillagningskök, ett rum för grönsakberedning, ett diskrum och en uppställningsplats för matvagnar som ska gå till huset.

Inredning och utrustning i köket ska vara miljöanpassad och utformad med hänsyn till låg energi, vatten och kemikalieförbrukning. All inredning och utrustning ska vara ergonomiskt och arbetsmiljö anpassat, viktigt att hålla en hög kvalitet vid materialval. Köket ska vara lätt att rengöra. Utsatta hörn och karmar förses med rostfri skyddslist.

Flödet i köket ska vara sådant att smutsigt gods aldrig behöver passera genom tillagningsköket eller grönsaksrummet. Uppställningsplatsen ska rymma plats för minst 6 matvagnar med tillhörande eluttag, placerade i lämplig arbetshöjd och bör vara belägen intill diskrummet. Varumottagningen ska vara tillräckligt stor för att man där ska kunna ägna sig åt avemballering och viss sortering. I varumottagningen ska finnas plats för minst 4 externa matvagnar med tillhörande eluttag placerade i lämplig arbetshöjd.

Köket lagar idag ca 75 portioner middag och 55 portioner kvällsmat varje dag. Köket ska ha en yta och utrustning med kapacitet att laga 200 portioner. Enligt befolkningsprognosen kommer antalet äldre (80+) att öka de kommande åren samtidigt som efterfrågan på offentlig mat ökar.

Äldreboendets kök får varuleverans från den samordnade varudistributionen 2 ggr/vecka. Det innebär att köket måste ha kapacitet att förvara kyl-, frys och torrvaror som räcker till 200 personers middag och kvällsmat i 4 dagar. Det behöver dessutom finnas utrymme för viss lagerhållning.

Köket bör vara utrustat med 1 st. frysrum, 2 st. kylrum (varav det ena ska ligga i anslutning till grönsaksrummet), 2 st. torrförråd, 1-2 kylskåp och 1-2 frysskåp anpassade efter storkök.

Rostfria vägghyllor bör finnas ovanför alla arbetsbänkar där som det är möjligt. Det ska finnas en separat plats för kantinförvaring. Denna behöver inte vara en fast installation utan kan med fördel vara en gallerhylla på hjul.

Köket bör vara utrustat med höj- och sänkbara arbetsbänkar längs med väggarna i tillagningsköket och i grönsaksrummet. Det bör finnas en arbetsbänk i mitten av köket i anslutning till spis, ugn mm. Under alla arbetsbänkar ska finnas förvaringshyllor och – lådor.

Önskemål att det ska finnas en metallist med upphängningsmöjlighet för köksredskap.

Det ska finnas en separat arbetsyta för packning av matkorgar, i anslutning till denna yta ska finnas möjlighet till varmhållning, eluttag ska finnas därvid. Det ska finnas plats även för mindre köksutrustning t ex stavmixer, mikrovågsugn m. m. och eluttag till dessa.

Det ska finnas separat handfat samt tvåldispenser och hållare för pappershanddukar.

Varumottagning

Det är helt nödvändigt att köket har en egen varumottagning. Varumottagningen ska vara en separat del av köket och i denna del ska även finnas en uppställningsplats för åtta matvagnar med utgående leveranser, där ska finnas eluttag, placerade i lämplig höjd, till dessa. Lastbilar måste enkelt kunna angöra varumottagningen och lastbärare på hjul ska utan problem kunna rullas in i köket (ramp eller gummitröskel). I varumottagningen måste finnas plats för avemballering och viss sortering av det ankomna godset. Skärmtak ska finnas över inlastningsplats samt över utvändigt uppställningsyta för t ex varuvagnar. Uppställningsplatsen bör även vara avgränsad och låsbar. Kyl och frysrum samt torrförråd placeras i nära anslutning till varumottagningen.

Maskinell utrustning

I anslutning till varumottagningen skall planeras för kyl och frysrum samt ett torrförråd. Ett delat 600 l kyl- och ett helt 600 l frysskåp ska finnas i köket. Externa kompressorer för kyl och frys ska placeras utanför köksytorna. En avskild yta för beredning av grönsaker skall finnas och utrustas med grönsakskärmaskin med kantinvagn. Ytor för beredning och avlastning i närhet till grytor och ugnar. Plats för blandningsmaskin 20 + 40 med kittelvagn, konservöppnare och 2 lösa rullvagnar.

Köket ska utrustas med 2 kokgrytor i olika storlek 50 l och 100 l med omrörare och 2 varmluftsugnar en 15 GN och en 8 GN med dubbla vagnar och självrengöringsfunktion. Ett mindre stekbord 700*500 med lock. Spis med håll (induktion) för tillagning av bland annat dietkoster.

Ett nedkylningsskåp med plats för minst 6 1/1.

I diskrummet ska finnas en storköksdiskmaskin med låg vatten – och kemikalieförbrukning, typ Wexiödisk WD-6 DUPLUS. Viktigt att maskinen har automatisk sänkning och lyft av huv.

Grönsaksrum

Grönsaksrummet bör vara så pass stort att man får plats med en höj- och sänkbar arbetsbänk, (diskho och vatten ska finnas till denna), en grönsaks skärare, några hyllor för kantiner och ett rullbord. I direkt anslutning till grönsaksrummet ska finnas en grönsaksskyl.

Diskrum

Köket behöver ha ett separat diskrum. Diskrummet ska ligga i anslutning till vagnhallen och tillagningsköket och möjligt att nå utan att beträda kökets hygienzon. I diskrummet ska finnas avlastningsyta för smutsig disk och möjlighet att skölja av och sortera disk i diskbackar. Diskbackarna ska kunna dras in i diskmaskinen och efter att de diskats ska de kunna dras ut på ett rullband där de kan torka (lyft ska inte behöva förekomma). Diskbackarna ska kunna dras in i diskmaskinen (man ska ej behöva lyfta dem) och efter att de diskats ska de kunna dras ut på ett rullband där de kan torka. Det måste finnas plats för ett rullbord där man kan samla den rena disken. Diskrummet bör vara väl ljudisolerat så att störande ljud inte förekommer i köket.

Omklädningsrum

Kökspersonalen ska ha ett eget omklädningsrum med plats för minst sju personer. Omklädningsrummet ska vara utrustat med låsbara skåp med skohylla och i varje skåp ska finnas en lodrät avskiljare så att privata kläder ej kommer i kontakt med arbetskläder. Kökspersonalens omklädningsrum ska ligga i anslutning till köket. I omklädningsrummet ska finnas toalett och duschmöjlighet. Kökspersonalen måste också ha en egen tvättmaskin och möjlighet att torka tvätten.

Kontor för kostschef placeras där övrig administrationspersonal sitter.

Det ska även finnas en kontorsarbetsplats (datoruttag, plats för dator, skrivare m m.) vid köket.

Rum och funktioner – ute

Angöring

Entrén ska förses med tak som skydd samt vindfång.
Den ska vara ljus, luftig och förlagd mot äldreboendets angöringsplats.
Markplaneringen utanför byggnaden ska utföras så att de uppfyller kraven om god tillgänglighet för rörelsehindrade personer. Önskemål om värmeslingor i marken.
Entrédörrarna ska vara försedda med automatisk dörrautomatik, med väl placerad armbågskontakt, porttelefon och kort/kodlås i lämplig höjd även för rullstolsburen.
Porttelefon ska vara kompatibel med trygghetslarmet. Entrédörr ska kunna fjärröppnas.
Angöringsplatsen ska vara nära entrén för att underlätta för färdtjänst och besökande.
Angöringsplatsen för övriga leveranser till verksamheten anläggs på lämpligt ställe beroende på var placering av förråd, kök m m blir.

Belysning

Belysning/pollare ska finnas till utemiljö, uteplatser, parkeringar och gångvägar.
Ytterbelysning vid entréer, eventuellt försedd med rörelsedetektorer installeras i anslutning till ytterdörrar och fasad.

Parkering

Parkering för angöring, besökande till äldreboendet samt tjänstebilar ca 20 platser.
Elstolpar för motorvärmare och laddning av elbilar ska finnas till tjänstebilarna (HS), sex st.
Separat hcp parkering placering nära entrén.
Tydlig parkeringsskyltning.

Cykelparkering/förråd

Låsbart cykelförråd med möjlighet att ladda elcyklar för tjänstebruk. Placeras i anslutning till entré vid hemtjänst lokalen. Plats för och eluttag ca fem cyklar samt plats för en s. k. side by side cykel. Cykelställ utomhus för ca 20 st. cyklar ska finnas, avsett för personal.

Uteplats

Tillåtande utemiljö som är utformad för hälsofrämjande och terapeutiska effekter genom stimulans av alla sinnen samt en plats för samvaro för hyresgästerna, besökande och personal

i form av vinterträdgård/orangeri, tillgänglighet för alla.

Utformning av innergården kan med fördel planeras och utföras i samverkan med personal inom verksamheten som har kunskap inom trädgårdsterapi.

Det ska finnas sittplatser både i soliga och skuggiga lägen. Viktigt med lämplig beläggning på gångvägarna. Utemiljön ska vara lättskött. Alla utemiljöer i markplan ska vara omgärdade och säkert utformade för att boenden ska kunna röra sig fritt utan att kunna lämna miljön eller skada sig. Gärna värmeslinga i gångstråk. Belysning/pollare ska finnas i utemiljö. Vattenutkastare, slang samt placering på lämpligt ställe.

- Markrör för placering av midsommarstång och julgran. Eluttag med timerfunktion i anslutning.
Bef. konstverk på Västerhalls äldreboende ska återplaceras på innergården.
Odlingsbänkar ska finnas, vilka ska vara utformade med åtkomst för rullstolsburna.
- Trygghetslarm med räckvidd inom hela utemiljön. Flaggstång. Barr för gångträning samt ytterligare något träningsredskap.
- Förråd för förvaring av trädgårdsmöbler, krukor, placeras lättillgängligt.

Träd och buskar planteras på strategiska platser för att minska kraftig solinstrålning genom fönster samt effektiv belysning till några av dem.

Referensobjekt

Information, inspiration samt erfarenhetsutbyte har inhämtats bl. a via deltagande på konferenser, omvärldsbevakning inom området samt studiebesök.

Tre studiebesök på utvalda äldreboenden har genomförts. Vid studiebesök har en arbetsgrupp bestående av olika representanter inom ÄO verksamheten samt lokalplanerare deltagit.

Följande äldreboenden har besökts:

Niklasberg, Vänersborg.

Trädgårdarna, Örebro.

Bruksgatans äldreboende, Jönköping.

Omvärldsbevakning i övrigt av nyproducerade äldreboenden.

Bilagor

Bilaga 1: Bra exempel.

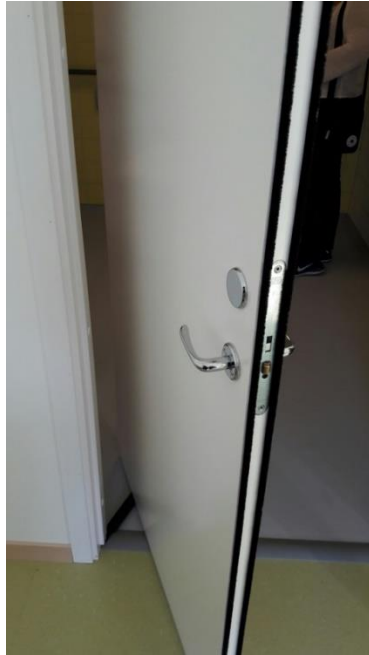
Pentry i lägenhet.

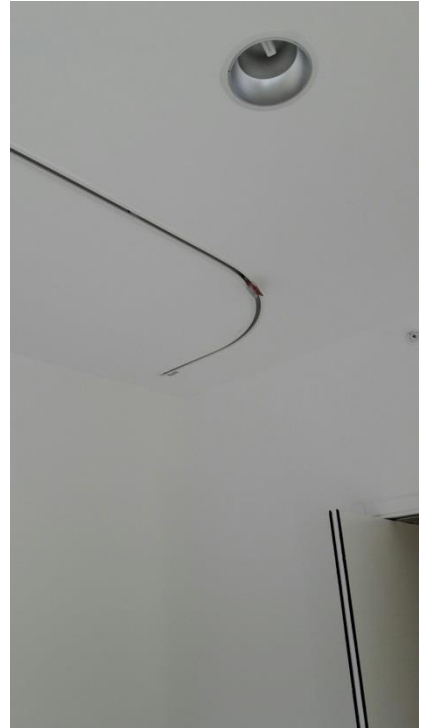
Lägenhetsdörr öppnas mot samvaro.

Kontrast färgat väggskydd runt lysknappar och eluttag.

Lösning på wc dörr.

Inbyggd skena för taklyft.

Kontrastfärgat kakel samt avvikande färg på wc sits.

Exempel på golv/skyddslist.

Takbelysning i gemensamhetsdel inom boendeenhet.

Klädskåp med integrerad skohylla.

Trappstopp med kontrastfärgade trappor.

Vinterträdgård.

Insynsskyddande spalje vid varuintag.

Äldrenämnden

8

Prissättning inom hemtjänsten 2019

Än 2019:8

Sammanfattning

Äldrenämnden fastställer årligen den ersättning som kommunen betalar till utförare av hemtjänst. Ersättningen justeras utifrån Omsorgsprisindex (OPI) som årligen presenteras av Sveriges kommuner och landsting (SKL).

Arbetsgivaravgifterna förändras från och med januari 2019, vilket också påverkar ersättningen.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2019-01-03

Bilaga till tjänsteskrivelse, daterad 2019-01-03

Förslag till äldrenämnden

- Justering av ersättning sker utifrån förändrade arbetsgivaravgifter (minus 0,05%) samt OPI (plus 2,7%) för 2019. Föreslagna prisnivåer enligt bilaga 1, daterad 2019-01-03, utgör ersättning till hemtjänstutförare inom det fria valet från och med utförd tid i januari 2019.

Ärende

Det fria valet inom hemtjänsten har funnits i Jönköpings kommun sedan 2009 i samband med att lagstiftningen inom LOV (lagen om valfrihetssystem) tillkom.

Den princip Jönköpings kommun använder sig av vid prissättning för hemtjänsten inom det fria valet utgår från att utförarna ska ha likvärdig ersättning.

Prissättningen utgår därför från den kommunala utförarens kostnader. Den kommunala utföraren belastas med kostnader för: omvårdnadspersonal, telefoni, bilar samt övriga kostnader. De privata utförarna ersätts utöver detta med motsvarande de kommunala utförarnas kostnader för: enhetschef, administratör, lokalkostnader, ansvarsförsäkring, kapitaltjänstkostnader samt overheadkostnad.

Detta gör att ersättningen till de privata utförarna ligger högre än de kommunala utförarnas.

Justering på grund av förändrade arbetsgivaravgifter

En mindre sänkning av arbetsgivaravgifterna sker 2019 från och med januari. Det är avgiften för tjänstegrupplivförsäkringen (TGL-kl) som sänks. Detta gör att utförarna får lägre lönekostnader vilket påverkar prissättningen.

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Anna Larsson
Ekonom

Beslutet expedieras till:
Maria Lillieström

Prissättning för hemtjänst – privata utförare för utförd tid från och med 2019-01-01.

Än 2019:8

Ordinarie hemtjänst, omvårdnad och service

	Fast ersättning/kund [kr]	Ersättning, kr/timme
Tätort	1 353,80	414,85
Villaområde	1 353,80	433,25
Landsbygd	1 353,80	515,55

Anhöriganställning, omvårdnad

År	Fast ersättning/kund [kr]	Ersättning, kr/timme
Samtliga områden	1 353,80	272,60

Matkorg

	Kr/styck
Tätort	55,00
Villaområde	55,00
Landsbygd	99,85
Extra ers för hjälp	27,50

Ordinarie hemtjänst, omvårdnad och service

	Fast ersättning/kund [kr]	Ersättning, kr/timme
Tätort	1 259,10	385,85
Villaområde	1 259,10	400,60
Landsbygd	1 259,10	475,10

Anhöriganställning, omvårdnad

År	Fast ersättning/kund [kr]	Ersättning, kr/timme
Samtliga områden	1 259,10	250,85

Matkorg

	Kr/styck
Tätort	55,00
Villaområde	55,00
Landsbygd	99,85
Extra ers för hjälp	27,50